

Instytut Badawczy IPC

Prognoza oddziaływania na środowisko

Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030

Ełk

2021-11-03

Spis treści

Wykaz użytych skrótów.....	3
1. Podstawa formalno-prawna.....	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	7
3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	13
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	14
5. Analiza oddziaływania na środowisko.....	15
5.1 Istniejący stan środowiska.....	15
5.1.1. Położenie, sieć osadnicza, struktura funkcjonalno-przestrzenna.....	15
5.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne.....	17
5.1.3. Powietrze atmosferyczne.....	20
5.1.4 Klimat akustyczny.....	21
5.1.5 Promieniowanie elektromagnetyczne.....	22
5.1.6 Gospodarka odpadami.....	22
5.1.7 Obszarowa ochrona przyrody.....	23
5.1.8 Dziedzictwo kulturowe.....	28
5.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	29
5.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	31
5.3.1 Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.....	31
5.3.2 Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.....	33
5.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	34
5.4.1 Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.....	34
5.4.2 Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.....	35
5.5 Charakterystyka planowanych przedsięwzięć.....	37
5.5.2 Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach.....	60
5.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	62

5.7 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	66
5.7.1 Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko w odniesieniu do poszczególnych zadań	68
5.7.2 Podsumowanie oddziaływania na środowisko.....	76
5.8 Analiza oddziaływania na środowisko realizacji programu	79
5.8.1 Czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko	79
5.8.2 Wpływ realizacji zadań mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na jego wybrane komponenty oraz proponowane działania kompensacyjne	81
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	95
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	96
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.....	98
9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	99
10. Literatura i materiały źródłowe.....	103
11. Spis rysunków i tabel.....	105

Wykaz użytych skrótów

Skrót	Definicja
CO	Tlenek węgla
EGO	Subregion EGO Kraina Bociana
GOZ	Gospodarka o obiegu zamkniętym
GZWP	Główny zbiornik wód podziemnych
JCW	Jednolita Część Wód
m n. p. m.	Metry nad poziomem morza
MOF Ełk	Miejski Obszar Funkcjonalny Ełku
NO ₂	Dwutlenek azotu
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEP2030	Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
SO ₂	Dwutlenek siarki
SOR	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
Strategia MOF Ełku	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030
SRWM 2030	Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego
UE	Unia Europejska
WPGO 2011	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami 2011
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie
ZUO	Zakład utylizacji odpadów

1. Podstawa formalno-prawna

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, 784, 922, 1211, 1551), zwanej dalej OOS, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030 jest dokumentem strategicznym obejmującym swoim zasięgiem przestrzeń dwóch gmin: Miasta Ełk i Gminy Ełk. Ustawodawca założył co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do dokumentu, który swoim zasięgiem wykracza poza granice administracyjne jednej gminy oraz w przypadku gdy założenia tego dokumentu mogą wyznaczać ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Takie przesłanki zachodzą w przypadku Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030

Celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektowanej Strategii MOF Ełku nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 i art.52 ust.1.i 2 ustawy OOS i zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa i analizuje:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne
  - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 29 października 2021 roku (nr WSTŁ.411.27.2021.AMK) uzgodnił dodatkowo zakres Prognozy:

W opracowywanej prognozie należy uwzględnić i dokonać odniesienia do dokumentów opracowanych na potrzeby gminy, mających charakter dokumentów planistycznych i strategicznych, wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, tj.: Studium uwarunkowań (...) oraz dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także aktualnych opracowań ekofizjograficznych. Postanowienia dotyczące przedmiotowego opracowania nie mogą naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk.

W projekcie dokumentu oraz w prognozie powinno się także uwzględnić ustalenia zawarte w uchwałach rady gminy/miejskiej (dotyczących ustanowienia pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego) oraz uchwałach sejmiku województwa, dotyczących obszarów chronionego krajobrazu.

W prognozie należy również dokonać analizy tych elementów przyrodniczych, które podlegają ochronie gatunkowej (mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz siedlisk i ostoi), na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W tym celu należy przede wszystkim: zidentyfikować gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska jakie na danym terenie występują oraz dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków. Oceniając skutki realizacji ustaleń projektu dokumentu w kontekście flory i fauny obszaru objętego oddziaływaniem, należy uwzględnić zachodzące zmiany w zakresie bioróżnorodności (zmiany gatunkowe będące następstwem przekształcenia siedlisk - wykazanie gatunków roślin i zwierząt, które zanikną oraz tych, które pojawią się w następstwie antropizacji środowiska przyrodniczego). W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów powyższej ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków. Należy również wykazać ww. siedliska i gatunki na załączniku graficznym do prognozy oddziaływania na środowisko.

Należy też dokonać oceny aktualnego znaczenia korytarzy ekologicznych oraz zmian ww. znaczenia w następstwie planowanego zainwestowania.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 20 września 2021 roku (ZNS.9022.3.55.2021.AZ) uzgodnił zakres Prognozy odpowiadający zapisom ustawy OoŚ.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Miasto Ełk i Gmina Ełk współpracują w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku (MOF Ełku) od 2014 r. na podstawie porozumienia międzygminnego, powołującego Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Po przeprowadzeniu analiz Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ustalił granice Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Subregionalnego Ełku (MOF Ełku) w obrębie Miasta Ełk i wiejskiej Gminy Ełk.

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw wprowadziła nowy system dokumentów strategicznych. Gminy sąsiadujące ze sobą i powiązane funkcjonalnie mogą przygotować strategię rozwoju ponadlokalnego, będącą wspólną strategią rozwoju tych gmin. Dążąc do kontynuowania i zacieśnienia partnerskiej współpracy, władze miejskie i gminne zdecydowały o aktualizacji Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, która jest kluczowym dokumentem strategicznym obu samorządów.

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030 realizuje idee Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 w zakresie lepszego planowania i zarządzania strategicznego, w tym stosowania w praktyce zasad zintegrowanego podejścia oraz działania w partnerstwie. Buduje silniejsze powiązania miejsko-wiejskie na bazie lokalnych zasobów, wspierając jednocześnie odbudowę lokalnej gospodarki z kryzysu epidemicznego oraz realizację celów UE.

MOF Ełku, zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, jest obszarem funkcjonalnym o znaczeniu regionalnym. Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego zdefiniowane w tym planie dotyczą:

- Wzmacniania funkcji i znaczenia ośrodka subregionalnego Ełku w regionalnej sieci osadniczej.
- Rozwoju ośrodka gospodarczego Ełku w oparciu o wykorzystanie wewnętrznych potencjałów obszaru.
- Rozwoju ośrodka usługowego Ełku w zakresie zwiększania dostępu do usług publicznych mieszkańców obszaru.
- Zwiększania poziomu integracji obszaru.
- Zwiększania dostępności komunikacyjnej obszaru poprzez podniesienie standardu głównych powiązań komunikacyjnych.
- Rozwoju infrastruktury technicznej.

Zrealizowane na etapie diagnozy badania wykazały, że wizja i cele określone pierwotnie w Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego do roku 2025 są aktualne i odpowiadają na rzeczywiste, bieżące i przyszłe potrzeby. Zaktualizowany obraz przyszłości MOF Ełku dla perspektywy kolejnej dekady, tj. 2030 roku, przedstawia się następująco:

- Obszar atrakcyjny do inwestowania, o wysokim potencjale przedsiębiorczości i innowacyjności, dający szansę na rozwój biznesu. To obszar, z którego młodzi nie emigrują,

lecz zakładają lokalne firmy, przyczyniając się do wzrostu atrakcyjności i konkurencyjności całego regionu.

- Dobre miejsce do mieszkania, cechujące się atrakcyjnością turystyczną oraz rozwiniętą ofertą czasu wolnego.
- Obszar zrównoważonego rozwoju, w którym uwzględnia się potrzeby środowiskowe, dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego.
- Obszar zrównoważonej polityki przestrzennej i społecznej, której istotnym wymiarem jest rewitalizacja. Mieszkańcy uczestniczą aktywnie w kreowaniu rozwoju i są ważnym partnerem zachodzących przemian w przestrzeni MOF Ełku.

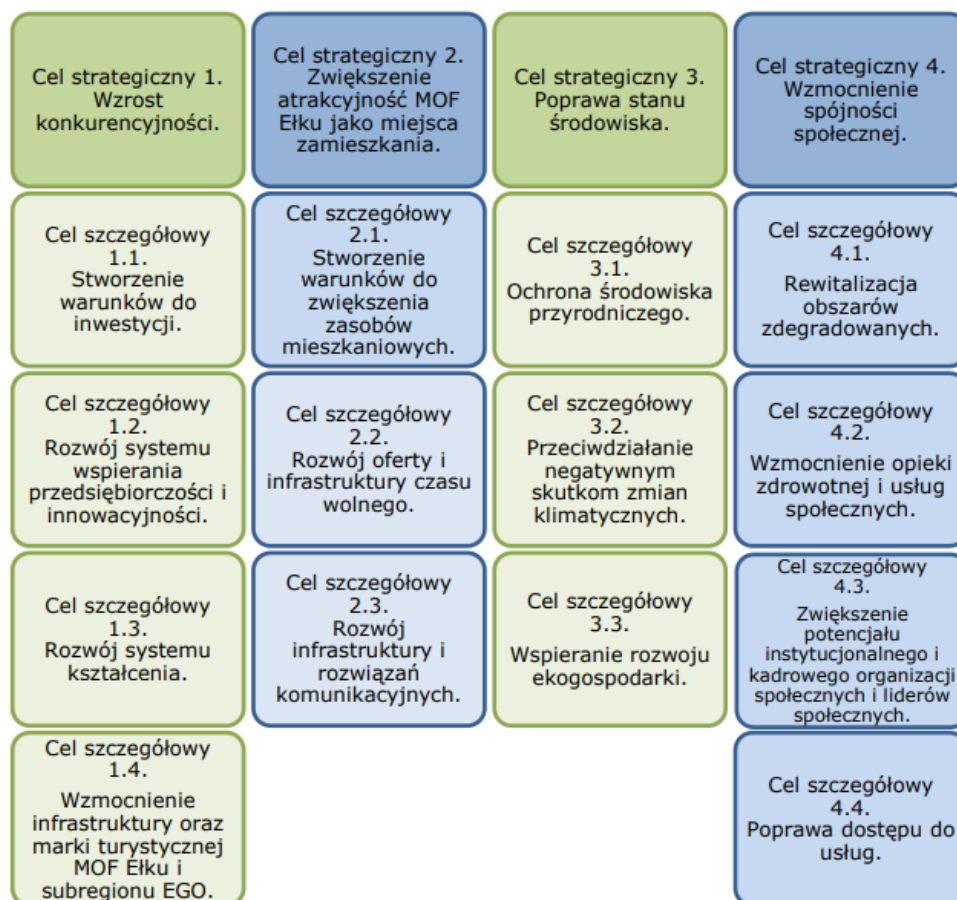
W dokumencie określono strukturę planu strategicznego opartą o cel główny, który można traktować również jako misję rozwoju MOF Ełku:

- Wzrost znaczenia Ełku i jego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka subregionalnego, realizowany w oparciu o współpracę lokalną i ponadlokalną.

Struktura strategii została zbudowana w oparciu o elementy składowe hierarchicznie wzajemnie sobie podległe (struktura hierarchiczna). Osiąganiu wizji służą wyznaczone cele strategiczne i cele szczegółowe, wynikające bezpośrednio z wyzwań.

W Strategii MOF Ełku wyróżniono 4 cele strategiczne oraz 14 celów szczegółowych.

RYSUNEK 1. CELE STRATEGICZNE ORAZ SZCZEGÓŁOWE STRATEGII MOF EŁKU

ŹRÓDŁO: STRATEGIA MOF EŁKU

Struktura hierarchiczna strategii ma swoje rozwinięcie w postaci kierunków działań, które przypisane zostały do poszczególnych priorytetów. Kierunki działań wynikają bezpośrednio z diagnozy, a ich brzmienie bazuje również na zdolnościach realizacyjnych partnerów MOF Ełku. Realizacja większości kierunków działań przyczyni się do osiągnięcia obrazu przyszłości, nakreślonego w wizji rozwoju.

TABELA 1. KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGII ROZWOJU MOF EŁKU

Priorytety	Kierunki działań
1. Cel strategiczny. Wzrost konkurencyjności.	
Cel szczegółowy 1.1. Stworzenie warunków do inwestycji.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych; • B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów; • C. Promocja gospodarcza i inwestycyjna; • D. Doskonalenie systemu obsługi inwestorów, m.in. poprzez utworzenie dedykowanego podmiotu – Ełckiego Portu Inwestora, a także zwiększenie kompetencji kadr.
Cel szczegółowy 1.2. Rozwój systemu wspierania przedsiębiorczości i innowacyjności.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Budowa koncepcji/programu wspierania rozwoju gospodarczego MOF Ełk; • B. Ewaluacja, wzmocnienie i rozwój systemu wspierania rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności MOF Ełku, przy ścisłej współpracy instytucji otoczenia biznesu, instytucji publicznych i przedsiębiorców; • C. Wzmocnienie roli Parku Naukowo-Technologicznego w Ełku w tworzeniu warunków do prowadzenia działań na rzecz przedsiębiorczości i innowacyjności w subregionie; • D. Promocja i nauka przedsiębiorczości w systemie kształcenia.
Cel szczegółowy 1.3. Rozwój systemu kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Wzmocnienie potencjału szkół i przedszkoli (w tym infrastrukturalnego) do kształtowania kompetencji i umiejętności uczniów, zgodnych z oczekiwaniami przedsiębiorców oraz przyszłych potrzeb rynku pracy; • B. Organizacja systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami; • C. Zwiększenie oferty kształcenia wyższego poprzez tworzenie nowych kierunków oraz studiów podyplomowych (w tym we współpracy z przedsiębiorcami - studia dualne).
Cel szczegółowy 1.4. Wzmocnienie infrastruktury oraz marki turystycznej MOF Ełku i subregionu EGO.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie miejsc, w szczególności terenów przy jeziorach i rzece Ełk oraz ważnych atrakcjach turystycznych; • B. Tworzenie/rozwój miejsc obsługi ruchu turystycznego; • C. Rozwój sieci szlaków turystycznych, w tym drogowych, rowerowych, pieszych, wodnych, tematycznych – w szczególności w zakresie małej infrastruktury

Priorytety	Kierunki działań
	<p>turystycznej, miejsc odpoczynku, dostosowania do osób z niepełnosprawnościami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • D. Kształtowanie i promocja marki turystycznej MOF Ełku i EGO; • E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej. • F. Rozwój ekoturystyki w MOF Ełku i subregionie EGO.
2. Cel strategiczny. Zwiększenie atrakcyjności MOF Ełku jako miejsca zamieszkania.	
<p>Cel szczegółowy 2.1. Stworzenie warunków do zwiększenia zasobów mieszkaniowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A. Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, wraz z przestrzeniami publicznymi. • B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe. • C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa. • D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.
<p>Cel szczegółowy 2.2. Rozwój oferty i infrastruktury czasu wolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A. Rozwój oferty i infrastruktury instytucji kultury, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz innych obiektów i przestrzeni z przeznaczeniem do pełnienia funkcji kulturalnych. • B. Budowanie jakości życia w MOF Ełku w oparciu o kulturę np. poprzez wspieranie inicjatyw mieszkańców, integrację środowiska kulturalnego subregionu, wdrażanie nowych form dostępu do kultury, cyfryzację, wzmacnianie edukacyjnego wymiaru kultury. • C. Wysoka jakość przestrzeni do codziennej rekreacji oraz rozwój oferty i infrastruktury sportowej (w tym przy placówkach edukacyjnych).
<p>Cel szczegółowy 2.3. Rozwój infrastruktury i rozwiązań komunikacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A. Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej, uwzględniającej potrzeby mieszkańców oraz zmiany w układzie komunikacyjnym MOF Ełku i EGO (m.in., w zakresie niskoemisyjnego taboru, optymalizacji sieci połączeń, obsługi pasażerów, wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych i cyfrowych, promocji); • B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk; • C. Integracja systemów transportowych; • D. Rozwój komunikacji rowerowej, sprzyjającej budowie zintegrowanej siatki połączeń w MOF Ełku oraz uwzględniającej ważne dla mieszkańców punkty węzłowe i miejsca docelowe przemieszczeń; • E. Wspieranie postaw oraz rozwiązań organizacyjnych i technicznych sprzyjających ruchowi niezmotoryzowanemu, uspokajaniu ruchu, poprawie

Priorytety	Kierunki działań
	dostępności miejsc parkingowych oraz bezpieczeństwa ruchu.
3. Cel strategiczny. Poprawa stanu środowiska.	
Cel szczegółowy 3.1. Ochrona środowiska przyrodniczego.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Podejmowanie aktywnych działań mających na celu oczyszczenie wód powierzchniowych (przede wszystkim Jeziora Ełckiego oraz rzeki Ełk) m.in. poprzez wdrożenie innowacyjnych metod ochrony we współpracy z partnerami, utworzenie regionalnego centrum ochrony wód, monitoring wód. • B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich. • C. Podejmowanie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych sprzyjających ochronie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych MOF Ełku, w tym dot. lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej, ruchu turystycznego, wyznaczenia stref ochronnych obszarów cennych przyrodniczo, monitoringu środowiska. • D. Podejmowanie działań z zakresu ochrony zasobów glebowych. • E. Optymalizacja systemu gospodarki odpadami, w tym dążenie do wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym. • F. Edukacja ekologiczna.
Cel szczegółowy 3.2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania. • B. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury. • C. Rozwój terenów zielonych i naturalnych na terenach zurbanizowanych.
Cel szczegółowy 3.3. Wspieranie rozwoju ekogospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, a także przedsiębiorstwach; • B. Wymiana źródeł ciepła sprzyjająca eliminowaniu niskiej emisji, wraz z instalacją OZE. • C. Wspieranie i zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. • D. Modernizacja i rozwój energooszczędnego oświetlenia ulicznego. • E. Rozwój systemów efektywnego zarządzania energią.

Priorytety	Kierunki działań
4. Cel strategiczny. Wzmocnienie spójności społecznej.	
Cel szczegółowy 4.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Delimitacja zjawisk kryzysowych, wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w Ełku oraz w Gminie Ełk; • B. Wypracowanie w sposób partycypacyjny założeń rewitalizacji w Ełku oraz Gminie Ełk, w formie Gminnych Programów Rewitalizacji; • C. Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, bieżący monitoring i ewaluacja procesów rewitalizacyjnych w MOF Ełk; • D. Rozwój podmiotów działających na rzecz aktywizacji i integracji społecznej.
Cel szczegółowy 4.2. Wzmocnienie opieki zdrowotnej i usług społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Wzmocnienie opieki zdrowotnej (infrastruktura, cyfryzacja, usługi); • B. Zapewnienie odpowiednich zasobów kadr opieki zdrowotnej i społecznej, w tym poprzez rozwój oferty edukacyjnej; • C. Prowadzenie działań służących podnoszeniu świadomości zdrowotnej społeczeństwa oraz promocji zdrowego stylu życia, w tym działań z zakresu profilaktyki zdrowia; • D. Rozwój kompleksowej opieki zdrowotnej oraz lokalnych usług społecznych dla osób starszych i innych grup społecznych ze szczególnymi potrzebami.
Cel szczegółowy 4.3. Zwiększenie potencjału instytucjonalnego i kadrowego organizacji społecznych i liderów społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Integracja i organizacja systemu współpracy organizacji pozarządowych np. w formie inkubatora/centrum organizacji pozarządowych; • B. Wspieranie rozwoju kompetencji kadr organizacji pozarządowych oraz liderów społeczności lokalnych; • C. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Miasta Ełk i Gminy Ełk, w szczególności w zakresie współpracy partnerskiej, partycypacji.
Cel szczegółowy 4.4. Poprawa dostępu do usług.	<ul style="list-style-type: none"> • A. Wspieranie i promowanie rozwiązań cyfrowych w administracji publicznej; • B. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwiązania cyfrowe; • C. Realizacja działań z zakresu dostępności, w szczególności dla osób starszych i ze specjalnymi potrzebami.

ŹRÓDŁO: STRATEGIA MOF EŁKU

3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zgodnie z artykułem **52 ust. 1 ustawy OOŚ** informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Strategia MOF Ełku obejmuje zestaw celów strategicznych, podporządkowane im cele szczegółowe i kierunki działań. Analizując oddziaływania na środowisko dokonano szczegółowego przeglądu kierunków działań, czyli najbardziej szczegółowych zapisów. Należy przy tym podkreślić, że przedmiotowa Strategia co do zasady jest dokumentem ogólnym, analizującym uwarunkowania i szanse rozwoju w odniesieniu do przestrzeni MOF Ełku, wytyczającym główne ramy i kluczowe kierunki działań o pewnym stopniu ogólności.

Ocenę oddziaływania przeprowadzono zgodnie z artykułem **51 ust. 2 ustawy OOŚ**. **W prognozie zawarto wszystkie elementy, jakie powinna zawierać wg Ustawodawcy.**

Kluczowy elementem Prognozy jest odpowiedź na pytanie: czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko?

Poszczególne kierunki działań Strategii MOF Ełku przeanalizowano w szczególny sposób pod kątem wpływu i oddziaływania na poszczególne „ustawowe” elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Dokonano analizy prawdopodobieństwa występowania oddziaływań na środowisko, czasu trwania, zasięgu, częstotliwości, odwracalności, a także prawdopodobieństwa występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Oceniono stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć, a także powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach. Dokonano analizy przydatności w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Oceniono powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

Każde z zadań oceniane było pod kątem występowania oddziaływań bezpośrednich, np. wynikających z charakteru prac inwestycyjnych, jak również oddziaływań pośrednich – długoterminowych, wynikających z charakteru danego przedsięwzięcia.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w Strategii. Monitoring powinien być prowadzony jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Monitoring będzie prowadzony przez Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku przy współpracy z Urzędem Gminy Ełk i Biurem Związku ZIT MOF Ełk. Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku corocznie będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiał do zaopiniowania Komitetowi Sterującemu Związkowi ZIT MOF Ełk. Następnie w terminie do 31 sierpnia sprawozdanie będzie przedkładane Radzie Miasta Ełku i Radzie Gminy Ełk oraz podawane do publicznego wglądu.

Proponuje się więc, aby monitoring skutków realizacji postanowień Strategii MOF Ełku na środowisko polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz w przypadku zadań, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w ramach indywidualnych zamówień. Wyniki pomiarów muszą odnosić się do obszaru objętego Strategią. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Programu na środowisko prowadzony był w cyklu rocznym, podobnie jak to przyjęto przy monitoringu całości Strategii MOF Ełku.

5. Analiza oddziaływania na środowisko

5.1 Istniejący stan środowiska

5.1.1. Położenie, sieć osadnicza, struktura funkcjonalno-przestrzenna

Sieć osadniczą MOF Ełku tworzy Miasto Ełk oraz otaczająca miasto przestrzeń obszarów wiejskich gminy Ełk. Miasto Ełk posiada wyraźnie wykształconą strukturę przestrzenną o odmiennych funkcjach. Ełk położony jest na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych, po wschodniej stronie Jeziora Ełckiego, nad rzeką Ełk. Powierzchnia miasta wynosi 2105 ha, z czego 51,26% to grunty zabudowane, a 20,71% stanowią grunty pod wodami. Miasto stanowi centrum podregionu ełckiego oraz obszaru funkcjonalnego i jest wyraźnym biegunem w kontekście potencjału rozwoju społeczno-gospodarczego, także w odniesieniu do wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina Ełk otacza miasto pierścieniem o szerokości 10-15 km. Jej powierzchnia to niemal 380 km². Na sieć osadniczą gminy składa się 56 sołectw. Takie położenie warunkuje promienisty układ komunikacyjny, którego środek, wyznaczony przez drogi krajowe nr 16 i 65 oraz drogi wojewódzkie nr 665 i 667, zlokalizowany jest na terenie miasta. Powiązania komunikacyjne pomiędzy głównymi szlakami uzupełniają drogi lokalne. W gminie nie wykształciło się wyraźne centrum, funkcje administracyjne zlokalizowane są na terenie miasta. W strukturze osadniczej największymi miejscowościami są Straduny i Nowa Wieś Ełcka, położone na trasie drogi krajowej nr 65. Strukturę przestrzenną gminy tworzą:

- rozległe tereny rolne (ponad połowa obszaru),
- zwarte kompleksy leśne (ok. 25% powierzchni gminy),
- 40 jezior, z czego największe to Selmęt Wielki, Druglin, Lipińskie, Sunowo, Woszczelskie, Przytułskie, Szarek; tereny gminy położone są ponadto nad linią brzegową jezior zlokalizowanych w innych gminach: Łaśmiady, Ełckie, Sawinda Wielka, Krzywe.¹

Obszar MOF Ełku położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Ełckie. Stanowi on część regionu Pojezierza Mazurskiego. Jest to obszar pagórkowaty z kilkoma dużymi jeziorami i kompleksami leśnymi. Największe jeziora mezoregionu to Łaśmiady, Łażno, Jezioro Rajgrodzkie, Selmęt Wielki. Przez centrum obszaru przepływa z północnego zachodu na południowy wschód Ełk, a mniej więcej równoległe do niego Wissa i Lega.²

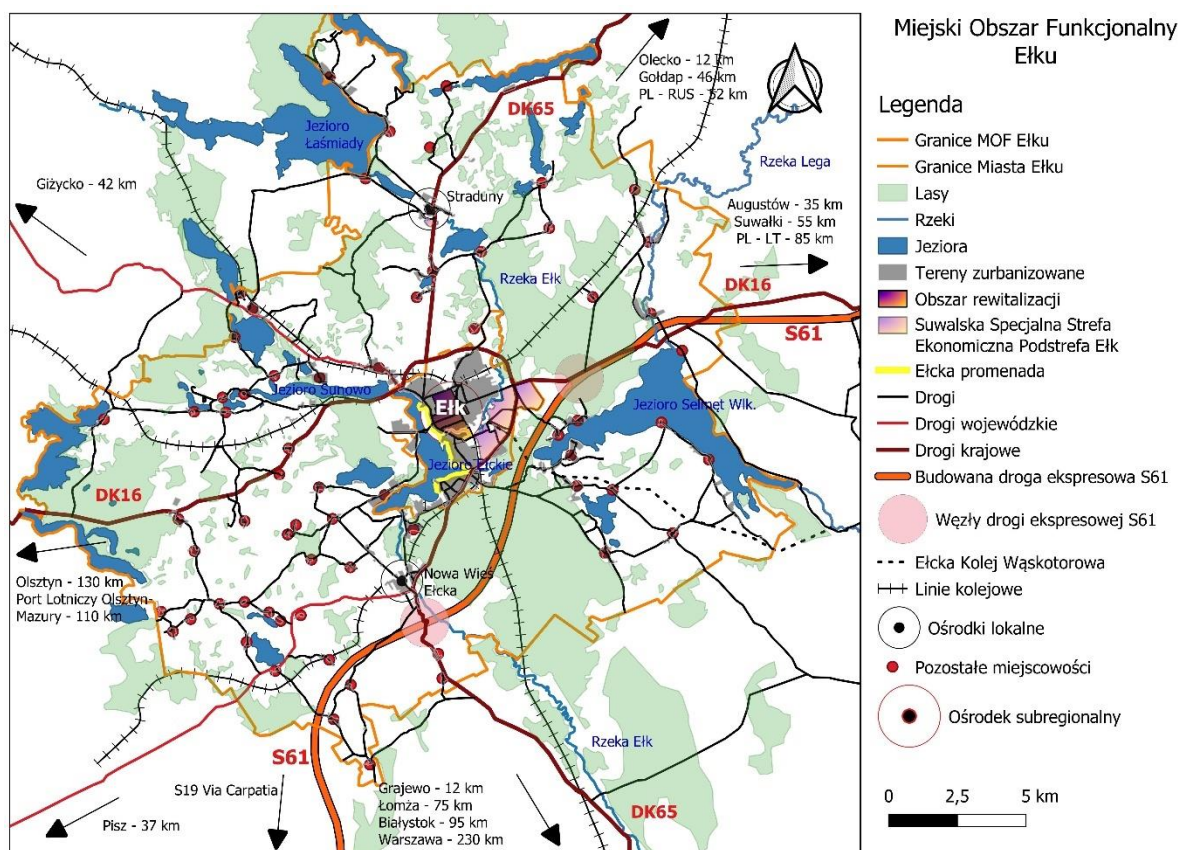
---

¹ Źródło: Strategia MOF Ełku

² Źródło: Jerzy Kondracki, „Geografia regionalna Polski”, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, 1998.

MAPA 1. UKŁAD PRZESTRZENNY MOF EŁKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Województwo warmińsko-mazurskie oraz przestrzeń MOF Ełku znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego pomiędzy klimatem morskim a kontynentalnym. Wynikiem ścierania się wpływów klimatycznych jest duża zmienność pogody. W porównaniu do kraju, region cechuje się większą surowością klimatu. Przekłada się to na krótszy okres wegetacyjny (około 190 dni).³

Kopaliny występujące na obszarze MOF Ełku zalegają głównie w warstwie osadów czwartorzędowych. Są to złoża: żwirów, piasków, piasków kwarcowych, surowców ilastych oraz złoża kredy jeziornej i torfu (w tym borowin). Udział potencjału surowcowego województwa w zasobach kraju jest niewielki. Spośród udokumentowanych złóż tylko nieznaczna część jest eksploatowana. Część niezagospodarowanych złóż ma ograniczone możliwości dla ich wykorzystania ze względu na potencjalne kolizje związane z położeniem w obrębie terenów chronionych.

Istotne znaczenie w skali krajowej ma wydobycie piasków i żwirów. Do największych złóż na obszarze MOF Ełku należą te zlokalizowane w sąsiedztwie miejscowości Guzki (gm. Ełk).

³ Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2019 rok

5.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar MOF Ełku położony jest w zlewisku Bałtyku, w zlewni rzeki Biebrzy, pośrednio w zlewni rzeki Ełk. Oś hydrograficzną obszaru stanowi rzeka Ełk, która odprowadza wody przez Jezioro Rajgrodzkie do Biebrzy. Ma ona długość 114 km (93 km w granicach województwa warmińsko-mazurskiego), a jej największym dopływem jest Lega (w środkowym biegu zwana Małkiń). Rzeka Ełk jest prawobrzeżnym dopływem Biebrzy o całkowitej powierzchni zlewni 1524,5 km². Swoją początek bierze na Szeskiej Górze, następnie płynie południkowo przez gminę Gołdap, Kowale Oleckie, Świętajno, Stare Juchy, Ełk i Prostki, dalej powiaty grajewski i moniecki w województwie podlaskim. Przepływa przez jeziora: Łażno, Łaśmiady, Straduńskie, Ełckie. Największymi miejscowościami położonymi nad rzeką Ełk są: Ełk, Straduny, Nowa Wieś Ełcka, Prostki i Grajewo. W początkowym biegu (od ujścia do jeziora Łaśmiady) rzeka nosi nazwy Czarna Struga i Łażna Struga. Nazwę Ełk przybiera dopiero przy wypływie z Jeziora Ełckiego w kierunku południowym.

Lega (Jegrznia) to główna rzeka powiatu oleckiego. Płyńe również przez wschodnią część gminy Ełk. Rzeka ma swoje źródła wśród wzgórz na północny zachód od miejscowości Szalejki, koło Kowal Oleckich, na wysokości około 225 m n. p. m. (115 m wyżej ujścia). W swym biegu rzeka zmienia kilkakrotnie nazwę. Od źródeł do jeziora Selmęt nosi nazwę Lega, następnie Małkiń, a poniżej jeziora Rajgrodzkiego przyjmuje nazwę Jerzgnia.

Obszar MOF Ełku położony jest w obrębie Pojezierza Ełckiego, co oznacza, że krajobraz urozmaicają liczne jeziora. Największe jeziora Pojezierza Ełckiego to Łaśmiady, Łażno, Jezioro Rajgrodzkie, Selmęt Wielki.

Wg danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie (WIOŚ) duża część wód rzecznych MOF Ełku charakteryzowała się umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód.⁴

TABELA 2. OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD RZECZNYCH BADANYCH W 2017 ROKU

Lp.	Jednolita część wód rzecznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
62	Jegrznia (Lega) od wpływu do jez. Olecko Wielkie do wypływu z jez. Olecko Małe, PLRW20002526261539	Umiarkowany stan	-	Zły
64	Ełk (Łażna Struga) od wypływu z jez. Litygajno do wpływu do jez. Łaśmiady z Połomką od Romoty PLRW200020262859	Słaby stan	Poniżej dobrego	Zły
65	Ełk (Łażna Struga) na jez. Łaśmiady z Gawlikiem PLRW200025262879	Dobry stan	Poniżej dobrego	Zły
66	Ełk (Łażna Struga) od wypływu z jez. Łaśmiady do wypływu z jez. Ełckiego PLRW2000252628939	Dobry stan	-	-

⁴ Uwaga: Raport STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM RAPORT 2020 nie podaje nowszych danych nt. stanu wód na obszarze MOF Ełku

ŹRÓDŁO: RAPORT O STANIE ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO MAZURSKIEGO W 2017 ROKU,
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE, OLSZTYN, 2018 ROK.

W 2017 roku WIOŚ dokonał oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód jeziornych położonych na terenie MOF Ełku. Ocena stanu jednolitych części badanych wód, będąca wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego, wskazuje na ich zły stan.

TABELA 3. OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD JEZIOR BADANYCH W 2017 ROKU

Lp.	Jednolita część wód rzecznych	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
2	Jezioro Ełckie PLLW30114	Umiarkowany potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
7	Jezioro Haleckie PLLW30108	Dobry stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
18	Jezioro Łaśmiady PLLW30089	Dobry stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły

ŹRÓDŁO: RAPORT O STANIE ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO MAZURSKIEGO W 2017 ROKU,
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE, OLSZTYN, 2018 ROK.

Stan ustalonych zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych w województwie jest znaczny, w zupełności pokrywa zapotrzebowanie mieszkańców na wodę. Eksploatacja ich odbywa się głównie z czwartorzędowego piętra wodonośnego, a lokalnie wykorzystuje się także neogeńsko-paleogeńskie piętro wodonośne i kredowe. Na obszarach o największych zasobach wód podziemnych wyznaczone zostały główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Mają one szczególne znaczenie regionalne dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności w wodę i spełniają określone kryteria ilościowe i jakościowe. Na obszarze MOF Ełku występuje jeden GZWP:

- GZWP 217 Pradolina rzeki Biebrzy – położony na terenie gminy Ełk oraz Prostki.

Ogólna ocena stanu wód podziemnych wykazała dobry stan wód.⁵

Wody płynące w na obszarze MOF Ełku najczęściej narażone były na zrzut niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. W ostatnich latach zauważalna była tendencja spadkowa odprowadzania tych zanieczyszczeń do wód lub gleby.

Problem zagrożenia jakości wód jezior w szczególności dotyczył obszaru zlewni pojeziernych, z którego wody powierzchniowe odpływają poprzez jeziora. Wszelkie zmiany ilościowe i jakościowe wód płynących ze zlewni mają bezpośredni wpływ na zasoby i jakość wód jezior. Niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa na obszarach rekreacji, zarówno zbiorowej, jak i indywidualnej, usytuowanych w sąsiedztwie jezior, stanowi poważne ich zagrożenie⁶.

Stopień zwodociągowania obszaru jest zadowalający. Konieczna jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich, pozwoli to chronić stan wód gruntowych oraz powierzchniowych, które stanowią znaczący walor środowiska w MOF Ełku. Stan sieci wodno-kanalizacyjnej jest dość

⁵ Za: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn, 2018.

⁶ Za: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn, 2018.

zadowalający, choć widać pilną potrzebę rozbudowy sieci odbioru ścieków bytowych z obszarów wiejskich. Pozwoli to chronić stan wód gruntowych oraz powierzchniowych, które stanowią znaczący walor środowiska.

Dla ujęcia wody podziemnej zasilającego miasto, zlokalizowanego w Przykopcze w gminie Ełk, została ustanowiona strefa ochronna ujęcia, składająca się z terenu ochrony bezpośredniej i terenu ochrony pośredniej. Zaopatruje ono miasto oraz gminę wiejską Ełk, a także część gminy Prostki.

W obszarach rozproszonej zabudowy na terenach wiejskich, wobec braku kanalizacji oraz ekonomicznego uzasadnienia jej budowy, stosowane są zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Poprawa warunków dostaw wody dla miasta i gminy Ełk nastąpi poprzez planowaną modernizację stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej oraz rozbudowę sieci wodociągowej w gminie Ełk na odcinkach:

- Ełk –Szeligi –Buczki –etap I;
- Mrozy Wielkie –Sordachy –Koziki –Giże –Brodowo –etap III;
- Śniepie –Niekrasy, Lepaki Wielkie, Mołdzie, Mrozy Wielkie, Pistki (Ruska Wieś) –Mołdzie i w miejscowości Ruska Wieś.

Uporządkowanie gospodarki ściekowej jest najważniejszym kierunkiem rozwoju infrastruktury technicznej na terenie MOF Ełku. Jednym ze skutków zanieczyszczeń wód powierzchniowych ściekami jest zjawisko eutrofizacji. W związku z powyższym priorytetowe w szczelnym skanalizowaniu są obszary znajdujące się w pobliżu linii brzegowej jezior. Ponadto, przedostające się do wód gruntowych ścieki mogą stwarzać zagrożenie z uwagi na występujące w nich bakterie, wirusy i jaja pasożytów, a także siarkowodor i amoniak.

Trudne warunki gruntowe (wysoki poziom wód gruntowych i grunt słabo przepuszczalny), jak też brak odpowiedniego odbiornika ścieków może wskazywać na konieczność gromadzenia ścieków w zbiornikach bezodpływowych oraz wywożenie ich do stacji zlewczej, położonej na terenie najbliższej oczyszczalni ścieków przystosowanej do przyjęcia takich ścieków.

Na terenie Ełku przewiduje się modernizację oczyszczalni ścieków oraz modernizację i rozbudowę istniejącej sieci towarzyszącą zabudowie nowych terenów. Ponadto projekt „Ochrona jeziora Selmęt Wielki” zakłada budowę Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi Ełckiej oraz kanalizacji sanitarnej na trasie:

- Ełk –Szeligi –Buczki –etap I,
- Sędki – Lega – Chełchy – Przykópka – Ełk – etap II,
- Mrozy Wielkie –Sordachy – Koziki – Giże –Brodowo – etap III.

W Gminie Ełk należy rozwijać gospodarkę ściekową przede wszystkim:

- w miejscowościach o funkcji turystyczno-wypoczynkowej położonych bezpośrednio nad brzegami wód otwartych, tj. na kierunkach:
  - Chruściele – Ełk,
  - Woszczele – Chrzanowo – Siedliska – Ełk,

- Płociczno – Miluki – Oracze – Kolektor Sanitarny Sajzy – Ełk,
- w miejscowościach o wysokiej koncentracji mieszkalnictwa i usług:
  - Małkinie, Bienie, Chojniak, Janowo, Skup, Małeczewo, Zdunki,
- w miejscowościach położonych w obszarze nad Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych.

5.1.3. Powietrze atmosferyczne

Województwo warmińsko-mazurskie należy do regionów o najczystszym powietrzu w kraju. Stężenia substancji szkodliwych takich jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen i tlenek węgla, są niskie i nie przekraczają dopuszczalnych norm. Lokalnie mogą jednak występować warunki niekorzystne dla zdrowia, zwłaszcza w miejscach o wysokiej emisji spalin samochodowych i zanieczyszczeń przemysłowych.⁷

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego jakość powietrza atmosferycznego była mierzona w 2018 roku. Wyniki pomiarów posłużyły do oceny jakości powietrza w 3 strefach w województwie:

- Strefie PL2801 Miasto Olsztyn,
- Strefie PL2802 Miasto Elbląg,
- Strefie PL2803 warmińsko-mazurskiej (czyli dla obszaru MOF Ełku).

W strukturze emisji pyłu zawieszonego PM10 zdecydowanie dominuje emisja powierzchniowa oraz emisja pochodząca z rolnictwa. Należy tutaj zaznaczyć, że emisja z rolnictwa jest o wiele mniej uciążliwa dla zdrowia ludzkiego z uwagi na odległość źródeł emisji od skupisk ludzkich. Najwięcej pyłu zawieszonego PM10 wyemitowano łącznie w powiatach o największym stopniu uprzemysłowienia oraz największej ilości mieszkańców tj. iławskim, olsztyńskim oraz ostródzkim.

TABELA 4. WYBRANE WYNIKI JAKOŚCI POWIETRZA DLA STREFY PL2803 WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ

Substancja/ składnik zanieczyszczeń	Przekroczenie normy	Główne źródło zanieczyszczeń
Dwutlenek azotu	Nie	Transport
Dwutlenek siarki	Nie	<p>Paleniska przemysłowe i domowe, spalające paliwa stałe, zwłaszcza węgiel kamienny (zawierający siarkę) w celach energetycznych.</p> <p>Notowane stężenia dwutlenku siarki mają charakter sezonowy i ich wartość związana jest z energetyką grzewczą. Wyższe stężenia SO₂ notowane są w okresie od października do marca.</p> <p>Notuje się wtedy ekstremalne wartości jednogodzinne i średniodobowe stężenia SO₂. Maksymalne stężenie jednogodzinne – 64,7 mg/m³ i średniodobowe – 18,6</p>

⁷ Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn, 2018.

		mg/m ³ zanotowano Etku, gdzie przy odpowiednich warunkach atmosferycznych na stacji odnotowywany jest wpływ zakładu produkującego energię cieplną dla spółdzielni mieszkaniowej.
Pył zawieszony PM10	Tak	Głównym źródłem pyłu są paleniska przemysłowe i domowe, spalające paliwa stałe oraz emisja z małych, lokalnych kotłowni.
Benzo(a)piren	Tak	Głównym źródłem zanieczyszczenia benzenem jest transport drogowy.

ŹRÓDŁO: PMŚ (DANE Z 2018 ROKU)

Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia w województwie warmińskomazurskim w roku 2018 ze względu na stężenia: NO₂, SO₂, CO, O₃, PM_{2,5}, benzenu, As, Cd, Ni, Pb pozwoliły na przypisanie wszystkim strefom klasy A (tabela 2.2). Wartości stężeń pyłu PM₁₀ tylko strefę miasto Olsztyn zakwalifikowały do klasy A. Strefie miasto Elbląg i strefie warmińsko-mazurskiej przypisano klasę C. Przekroczenia poziomu docelowego określonego dla benzo(a)pirenu zanotowano w strefie miasto Elbląg i strefie warmińsko-mazurskiej i przypisano im klasę C. Jedynie strefa miasto Olsztyn w 2018 roku pod kątem B(a)P miała przypisaną klasę A. Na wyniki klasyfikacji stref w ocenie jakości powietrza wpływ miały dwa wskaźniki: pył zawieszony PM₁₀ i oznaczany w nim B(a)P. Pod względem tego ostatniego wskaźnika w latach 2014-2018 strefa warmińsko-mazurska i strefa miasto Elbląg sklasyfikowano jako C. Jedynie strefie miasto Olsztyn w latach 2015-2018 nadano klasę A. Inaczej sytuacja przedstawia się z pyłem PM₁₀. W roku 2014 miasto Elbląg miało przypisaną klasę A natomiast strefa miasto Olsztyn i strefa warmińsko-mazurska miała przypisaną klasę C. W 2015 roku tylko strefa warmińsko-mazurska miała klasę C. W latach 2016- 2017 wszystkim strefom pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ przypisano klasę A.⁸

5.1.4 Klimat akustyczny

W województwie warmińsko-mazurskim występuje relatywnie nieduże zanieczyszczenie hałasem. Najbardziej uciążliwy jest hałas drogowy. Jego uciążliwość ma charakter rosnący ze względu na ciągle zwiększającą się liczbę pojazdów. Hałas przemysłowy nie stanowi istotnego zagrożenia, jego oddziaływanie jest lokalne. Hałas miejski w znaczący sposób pogarsza warunki życia w miastach, ze względu na kumulowanie się wielu rodzajów hałasów. Wzrasta zagrożenie hałasem na akwenach, ze względu na hałas emitowany przez sprzęt motorowy czy też hałas związany z letnimi imprezami w pobliżu jezior (sportowe, kulturalne).⁹

W województwie warmińsko-mazurskim klimat akustyczny kształtowany jest w głównej mierze przez hałas komunikacyjny. Największe natężenie ruchu ma miejsce na drogach krajowych w kierunku trójmiasta, przejściach granicznych oraz w kierunku wschodniej granicy państwa. Największą uciążliwość akustyczną stanowi tranzyt ciężarowy na trasach komunikacyjnych w obrębie miast i w pobliżu zabudowań mieszkalnych.

⁸ Źródło: Raport o stanie środowiska województwa warmińsko mazurskiego w 2020 roku

⁹ Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Olsztyn, 2018

Hałas instalacyjny jest generowany przez pracujące urządzenia i instalacje w zakładach przemysłowych. Ma zdecydowanie charakter lokalny a stopień uciążliwości dla ludności jest ściśle związany z odległością obiektów przemysłowych od zabudowy mieszkaniowej.¹⁰

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż zagrożenia hałasem dotyczy w największym stopniu mieszkańców miejscowości położonych wzdłuż drogi krajowej nr 16 i 65, koncentrując się m. in. w Ełku oraz największych miejscowościach gminy Ełk: Nowej Wsi Ełckiej oraz Stradunach. Docelowo należy przewidzieć, iż zagrożenie hałasem wzrośnie w wyniku otwarcia dróg ekspresowych, w pierwszej kolejności S61, w późniejszym czasie S16. Należy również dodać, iż źródłem hałasu może być kolej, co związane jest z planowaną modernizacją linii kolejowej Rail Baltica.

Przyszłym źródłem hałasu mogą być także nowe zakłady przemysłowe, które powstaną na terenach inwestycyjnych w Ełku i gminie Ełk.

5.1.5 Promieniowanie elektromagnetyczne

Monitoring pól elektromagnetycznych na obszarze MOF Ełku nie był prowadzony w ostatnim okresie (w 2017 i później).

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku nie stwierdzono obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych dla miejsc dostępnych dla ludności. Poziom pól elektromagnetycznych kształtował się na niskim poziomie.

Na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego obserwuje się systematyczny wzrost liczby źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Prognozuje się dalsze pogłębianie się presji sztucznych pól elektromagnetycznych na środowisko.¹¹

5.1.6 Gospodarka odpadami

Kompleksowe działania w zakresie gospodarowania odpadami powinny uwzględniać zapobieganie powstawaniu odpadów, odzysk surowców, ponowne ich wykorzystanie oraz ograniczanie ich negatywnego wpływu na środowisko. Nadrzędnym dokumentem, tworzącym generalne ramy i wyznaczającym kierunki gospodarowania odpadami w województwie, jest Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016–2022. W celu zorganizowania gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wyodrębnionych zostało 5 regionów: Północny, Północno-Wschodni, Centralny, Wschodni i Zachodni. W ramach każdego wyznaczone zostały instalacje regionalne, które będą zagospodarowywały odpady komunalne wytworzone na ich terenie.

Obszar MOF Ełku w całości wchodzi w skład tzw. Regionu Wschodniego Gospodarki Odpadami.

---

¹⁰ Źródło: Raport o stanie środowiska województwa warmińsko mazurskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Olsztyn, 2018

¹¹ Źródło: Tamże

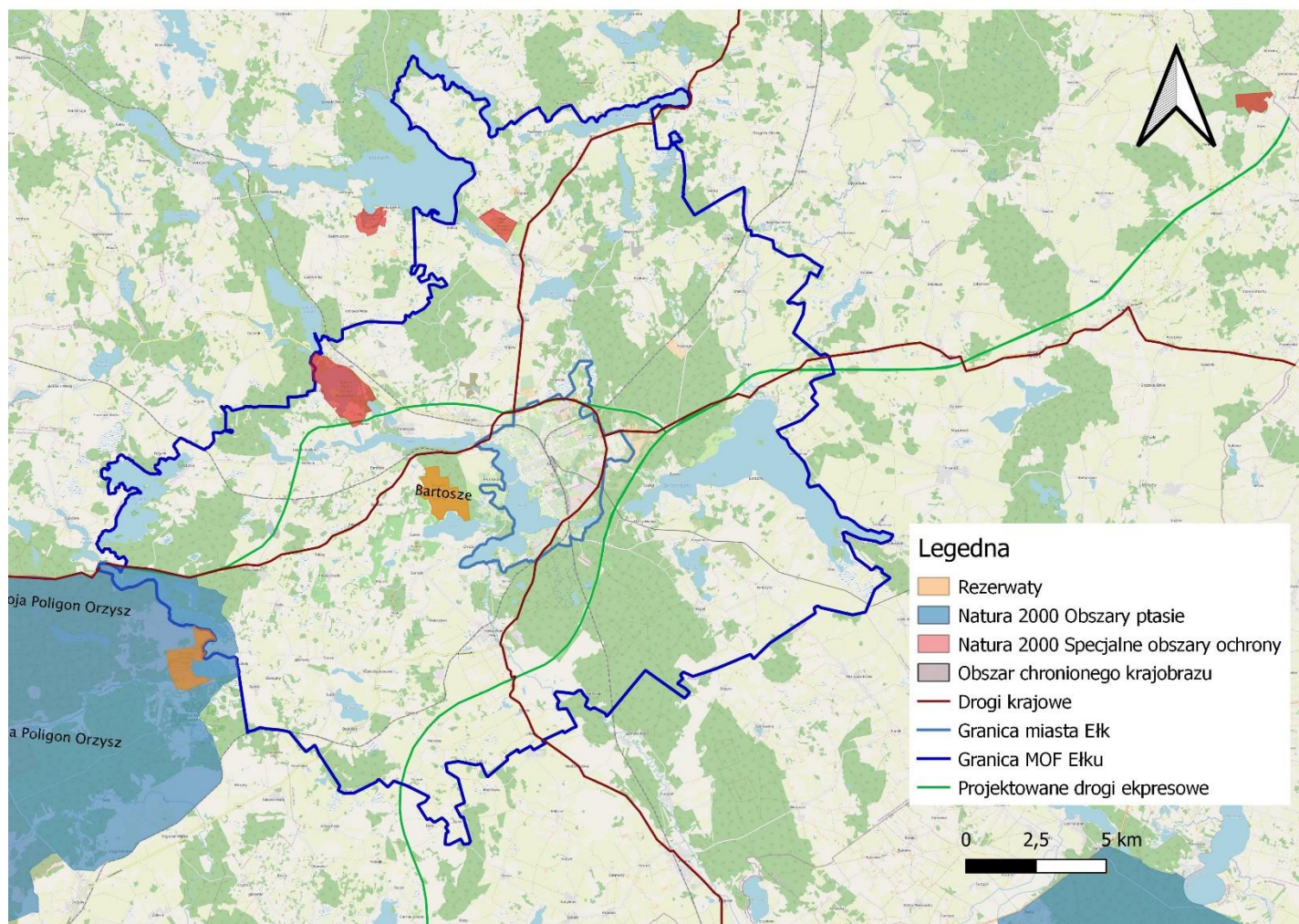
TABELA 5. LISTA OBSZARÓW CHRONIONYCH MOF EŁKU

Obszar chroniony	Lokalizacja EGO (gmina)	Opis
Rezerваты		
Ostoja Bobrów Bartosze	Gmina Ełk	Rezerwat utworzony w 1964 roku na obszarze 190,17 ha. Położony 25 km na zachód od Ełku przy północnym brzegu jeziora Szarek. Powołany został w celu zachowania ostoi bobra europejskiego. Obiekt objęty jest ochroną ścisłą, zawiera niskie torfowisko porośnięte brzozą. Bobry przyczyniły się do renaturyzacji lokalnych torfowisk niskich, osuszonych przed wojną.
Obszary Chronionego Krajobrazu		
Doliny Legi	Gmina Ełk, Kalinowo, Olecko, Wieliczki.	Obszar utworzony w 1998 roku na powierzchni 8579,8 ha na terenie gmin Ełk, Kalinowo, Olecko, Wieliczki.
Jezior Orzyskich	Gmina Ełk, Stare Juchy	Obszar utworzony w 1998 roku na powierzchni 21153,0 ha na terenie gmin Biała Piska, Stare Juchy, Miłki, Wydminy, Ełk (wiejska), Orzysz.
Pojezierza Ełckiego	Gmina Ełk, Miasto Ełk, Kalinowo, Prostki, Olecko, Stare Juchy	Obszar utworzony w 1998 roku na powierzchni 49297,2 ha na terenie gmin Kalinowo, Stare Juchy, Prostki, Wydminy, Świętajno, Ełk (wiejska), Krukłanki, Ełk (miejska), Giżycko, Olecko.
Obszary Ptasie Natura 2000		
Ostoja Poligon Orzysz PLB280014	Gmina Ełk	Obszar utworzony w 2009 roku na powierzchni 21207,98 ha na terenie gmin Biała Piska, Ełk (wiejska), Pisz, Orzysz. Ostoja położona jest na Równinie Mazurskiej. Znaczna jej część wchodzi w skład czynnego poligonu wojskowego Orzysz. Teren ostoi to lekko falista równina sandrowa. Ponad powierzchnią piaszczystego sandru wyniesione są pagórki morenowe. Na obrzeżach ostoi znajduje się 6 jezior różnej wielkości. Największym jest jezioro Roś. Sieć hydrograficzną tworzą ciek wodne: Święceć, Dziekałówka, Kanał Kozielski, Czarna Struga i liczne rowy. W niektórych rejonach zachowały się duże powierzchnie torfowisk niskich, porośniętych zbiorowiskami turzycowisk czy szuwarami trzcinowymi. Dość licznie występują tu polany śródleśne. Lasy zajmują znaczną część ostoi. Są to głównie bory sosnowe świeże, bory mieszane oraz bory wilgotne. W dolinach rzek oraz na obrzeżach torfowisk występują również olsy i brzezina bagienna. Niezwykle ważnym elementem środowiska są rozległe, otwarte polany poligonowe z podmokłymi obniżeniami i piaszczystymi wyniesieniami, częściowo porośnięte samosiewami sosny, brzozy, osiki. Znaczną część polan porastają tylko trawy i ziołorośla.

Obszar chroniony	Lokalizacja EGO (gmina)	Opis
		W ostoi Poligon Orzysz stwierdzono występowanie co najmniej 11 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności 3 gatunków (cietrzewia, derkacza i żurawia) mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków, wprowadzonych przez Bird Life International. Ponadto 7 z wymienionych gatunków widnieje na liście ptaków zagrożonych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Poligon Orzysz jest jedną z 10 najważniejszych w Polsce ostoi cietrzewia.
Obszary Siedliskowe Natura 2000		
Murawy na Pojezierzu Ełckim PLH280041	Gmina Ełk	Obszar utworzony w 2011 roku na powierzchni 77,22 ha. Jest położony na północ od Ełku, w mikroregionie Pojezierze Łaśmiadkie, które stanowi środkową część Pojezierza Ełckiego. Całe Pojezierze Ełckie cechuje urozmaicona rzeźba terenu, ukształtowana przez mazurski łob lodowcowy fazy poznańskiej i pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego. Obszar obejmuje 4 pagórki o charakterze kemowym wraz z otaczającymi je pastwiskami i polami uprawnymi. Znajduje się on w północnej części wsi Straduny. Na niniejszym obszarze występuje tylko jeden rodzaj siedliska z Załącznika I oraz 1 gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Pierwszoplanową wartością tego obszaru są kserotermiczne murawy z klasy <i>Festuco-Brometea</i> , dla ochrony których został powołany obszar. Są to barwne, bujne, półnaturalne zbiorowiska o charakterze mezofilnym.
Jezioro Woszczelskie PLH280034	Gmina Ełk, Stare Juchy	Obszar utworzony w 2011 roku na powierzchni 313,67 ha. Głównymi elementami obszaru Natura 2000 Jezioro Woszczelskie są: mezotroficzne jezioro, niewielkie powierzchnie łąkowe (wilgotna łąka trzęślicowa i płat świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie) i niewielki fragment niżowego łągu jesionowo-olszowego, który rozwija się wzdłuż cieku łączącego jeziora Sawinda Wielka z Jeziorem Woszczelskim. Jezioro Woszczelskie stanowi siedlisko występowania zbiorowisk ramienic oraz rzadkich gatunków naczyniowych roślin zanurzonych. W obrębie zbiorowisk ramienic zidentyfikowano 5 gatunków, które znajdują się na Czerwonej Liście glonów w Polsce. Brzegi jeziora oraz wyłycenia obficie porasta roślinność szuwarowa. Ma ona duże znaczenia dla występującej tu fauny kręgowców i bezkręgowców. Zbiorowiska szuwarowe wykorzystywane są jako schronienie oraz miejsca lęgowe i tarliskowe.

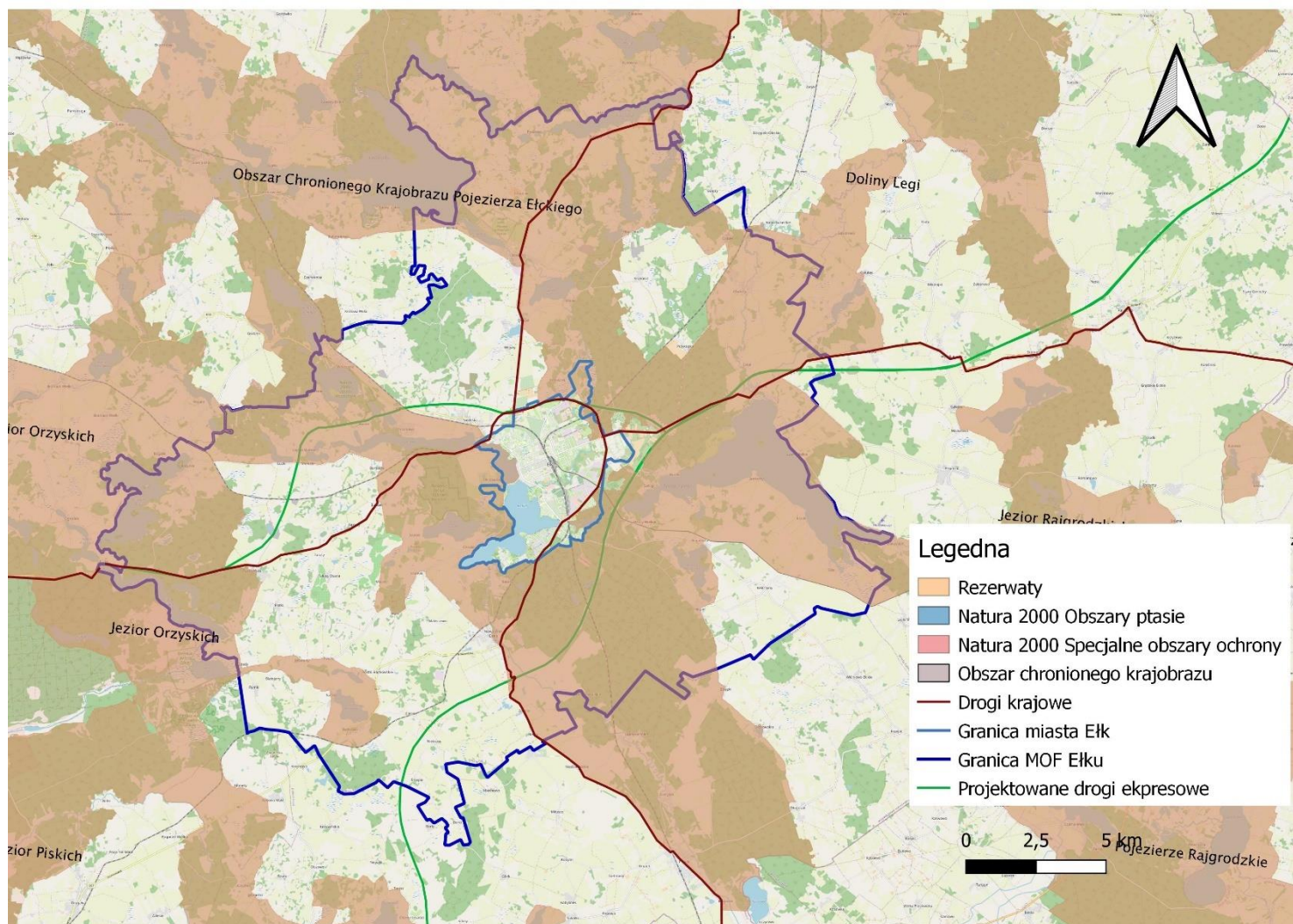
ŹRÓDŁO: [HTTP://CRFOP.GDOS.GOV.PL/CRFOP](http://CRFOP.GDOS.GOV.PL/CRFOP); [HTTP://ENCYKLOPEDIA.WARMIA.MAZURY.PL/](http://ENCYKLOPEDIA.WARMIA.MAZURY.PL/);
[HTTP://PARKIKRAJOBRAZOWEWARMIIMAZUR.PL/](http://PARKIKRAJOBRAZOWEWARMIIMAZUR.PL/)

MAPA 3. REZERWATY ORAZ OBSZARY NATURA 2000 NA TERENIE MOF EŁKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

MAPA 4. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU NA TERENIE MOF EŁKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Na obszarze MOF Ełku występującą formą ochrony są pomniki przyrody.

TABELA 6. POMNIKI PRZYRODY NA OBSZARZE MOF EŁKU

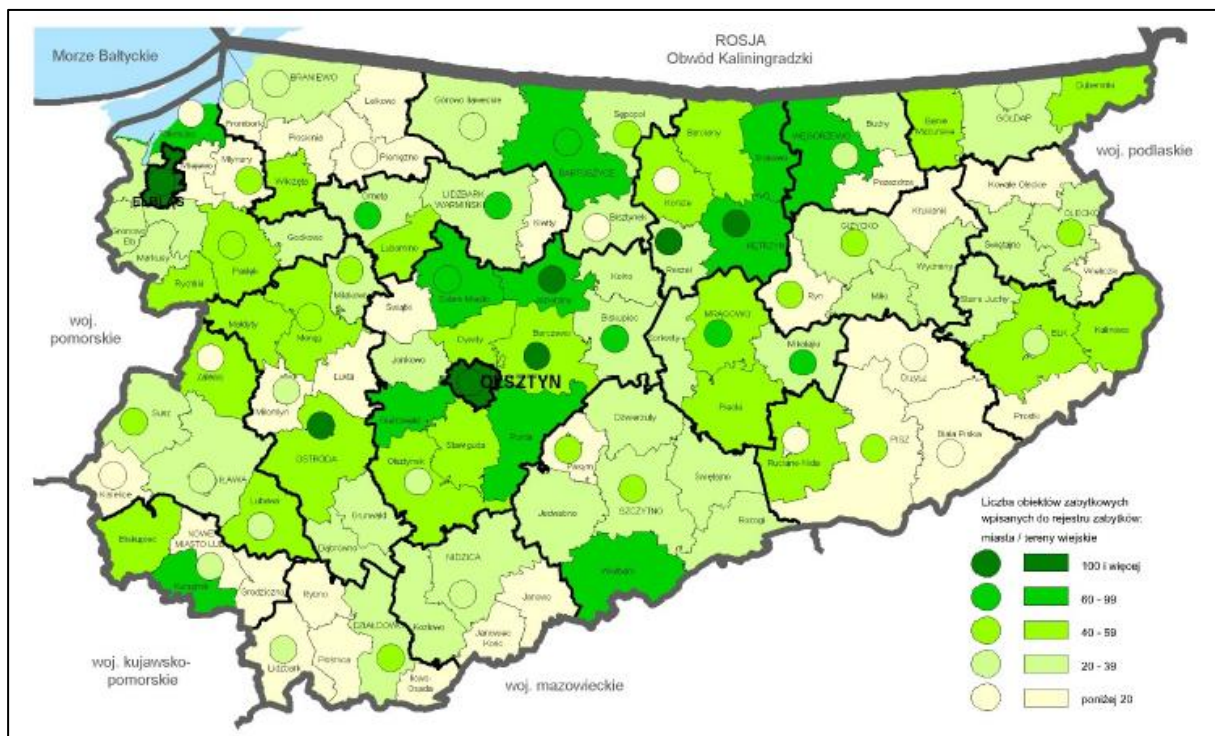
Gmina	Liczba pomników przyrody	Pomniki przyrody ożywionej	Pomniki przyrody nieożywionej
Gmina Ełk	11	9	2
Miasto Ełk	6	5	1

ŹRÓDŁO: REJESTRY FORM OCHRONY PRZYRODY, RDOŚ OLSZYN, DOSTĘP 27.04.2020

5.1.8 Dziedzictwo kulturowe

Obszar MOF Ełku położony jest obrębie historycznego obszaru Mazur (Mazur Wschodnich). Mazury Wschodnie w ujęciu historycznym to tereny pozostawione jako pustka osadnicza po podboju krzyżackim i skolonizowane u progu nowożytności. Było to obszar protestancki oraz obszar zarówno kolonizacji chłopskiej opartej o system osadnictwa „szkatułowego”, jak i tworzenia stosunkowo niewielkich majątków ziemskich i osadzania tu szlachty pochodzącej z różnych stron, w tym także innowierców (Arian) wypędzonych z Polski. Wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na terenie gminy Ełk zlokalizowana jest znaczna liczba obiektów zabytkowych (w przedziale od 40 do 59 obiektów), w mieście Ełk jest ich w przedziale od 20-39).

MAPA 5. OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

ŹRÓDŁO: PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWIA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Dobra kultury materialnej o zabytkowym charakterze zlokalizowane na terenie MOF Ełku są wyrazem lokalnego krajobrazu kulturowego i jako takie wymagają ochrony podczas wszelkich działań w zakresie planowania przestrzennego. Do głównych celów polityki przestrzennej należy ochrona historycznej tożsamości regionu poprzez odpowiednie kształtowanie zagospodarowania przestrzennego. Ochrona ta ma na celu zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wyeksponowanie obszarów i obiektów o istotnych wartościach kulturowych. Ważną kwestią jest ponadto zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych i ich otoczenia.

Granice obszaru rewitalizacji „Śródmieście” w Ełku (8,17% powierzchni, 28,2% liczby ludności miasta) w dużej części pokrywają się z granicami historycznego układu urbanistycznego, podlegającego ochronie konserwatorskiej. Śródmieście tworzy historyczny układ urbanistyczny o wielofunkcyjnej zabudowie. Kwartały zabudowy tworzą zabytkowe budynki mieszkalno-usługowe pochodzące z końca XIX w. i początku XX w., uzupełnione zabudową powojenną (85% wszystkich budynków wielorodzinnych wybudowanych przed 1945 r.). Na tym obszarze koncentruje się wiele najważniejszych obiektów usługowych, w tym administracyjnych. Brakuje tam jednak zieleni urządzonej, często nieuporządkowana jest sytuacja parkingowa wewnątrz kwartałów. Kwestię problemową stanowi głównie stan techniczny zabudowy historycznej, zagrożenie patologiami społecznymi wśród mieszkańców, hałas komunikacyjny. Działania rewitalizacyjne mają dążyć do wykreowania prestiżowej przestrzeni wysokiej jakości, będącej dobrym miejscem do życia dla mieszkańców wraz z centrum usługowym.

Bardzo cennym elementem fizjonomii Ełku jest sylweta miasta widoczna z ulicy Zamkowej i zachodniego brzegu Jeziora Ełckiego. Uporządkowania wymagają zaplecza budynków zlokalizowanych przy ul. Wojska Polskiego. Panorama miasta podlegać powinna ochronie – lokalizacja wszelkich obiektów o wysokości powyżej 20 m powinna być analizowana pod tym kątem.

5.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W Prognozie oddziaływania na środowisko Strategii MOE Ełku należy przewidzieć skutki zmian środowiska także w przypadku zaniechania realizacji Strategii.

Realizacja założeń Strategii MOF Ełku oznacza faktycznie wykorzystanie szans na przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego a także w odniesieniu do wymiaru środowiskowego. Strategia porządkuje bowiem sposób prowadzenia działań rozwojowych i otwiera dodatkowe możliwości i ścieżki finansowania polityki rozwoju lokalnego i ponadlokalnego. Pozwala przede wszystkim uporządkować logikę interwencji rozwojowych. Jest narzędziem koniecznym do tego, aby samorządy Miasta i Gminy Ełk mogły sięgać po fundusze zewnętrzne, co związane jest m. in. z założeniami polityki rozwoju regionalnego, zdefiniowanymi na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym.

Brak realizacji założeń Strategii MOF Ełku skutkować będzie przede wszystkim brakiem możliwości realizacji interwencji na rzecz wzmocnienia potencjału gospodarczego. Należy bowiem założyć, iż inwestycje w zakresie dróg ekspresowych, na początku S61, docelowo również S16 znacząco poprawią dostępność komunikacyjną oraz wpłyną na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej. Warto dodać, iż na

terenie gminy Ełk, w sąsiedztwie Ełku powstaną dwa węzły drogi ekspresowej S61, przy których planowane jest rozwinięcie terenów inwestycyjnych. W kontekście oddziaływania na środowisko te działania wydają się być tymi, które generować będą największy wpływ na środowisko. W kontekście założeń Strategii i wpływu na środowisko nie ocenia się bowiem kwestii oddziaływania tworzonych dróg ekspresowych, jak też modernizacji linii kolejowych. Te inwestycje są bowiem poza kompetencjami samorządów realizujących Strategię MOF Ełku i powstaną niezależnie od jej założeń.

Brak realizacji Strategii oznacza w takim przypadku brak zajęcia wybranych przestrzeni (zapewne będzie to kilkanaście do kilkudziesięciu ha) pod inwestycje gospodarcze. Przestrzenie te zachowają więc swoją dotychczasową funkcję (są to obecnie niezagospodarowane tereny zielone, głównie łąki, oraz pola). Warto również dodać, iż położone są poza obszarami Natura 2000 oraz poza rezerwatami, w znacznym oddaleniu od tych form ochrony przyrody. Ich oddziaływanie może dotyczyć kwestii położenia na obszarze chronionego krajobrazu.

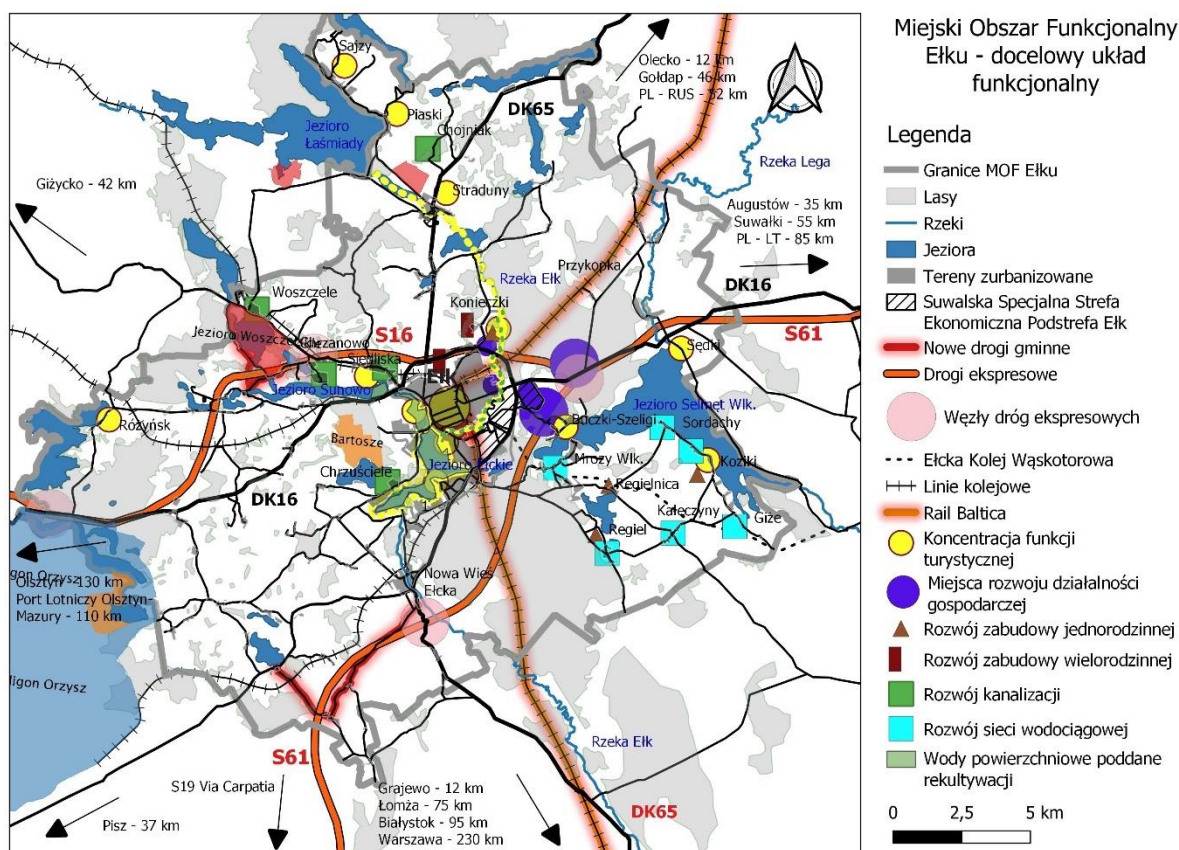
Kolejną istotną kwestią, która należy poruszyć w kontekście braku realizacji Strategii MOF Ełku, jest wolniejsze tempo rozwoju w zakresie funkcji turystycznej. Dotyczy to z jednej strony wstrzymania działań dot. bezpośrednio rozwoju infrastruktury turystycznej (np. ścieżek rowerowych, małej infrastruktury turystycznej), a z drugiej strony działań pośrednio wpływających na atrakcyjność turystyczną, w tym związanych z jakością środowiska.

Brak realizacji Strategii MOF w powyższym kontekście należy rozpatrywać dwojako. Po pierwsze brak rozwoju funkcji turystycznej może być oczywiście korzystny dla środowiska, ze względu na brak lub mniejszą presję turystów i zagospodarowania turystycznego na środowisko. Z drugiej zaś strony zagrożeniem może być niekontrolowany rozwój turystyki, a także brak działań chroniących przyrodę i środowisko.

W tym ostatnim kontekście należy również zwrócić uwagę na zaplanowane w ramach Strategii MOF Ełku działania na rzecz środowiska, w tym rekultywację wód jeziornych, rozwój kanalizacji, jak też działania na rzecz rozwoju turystyki przyjaznej środowisku (m. in. ścieżki i drogi rowerowe).

Analizując całość działań, jakie przewidziano do realizacji w Strategii MOF Ełku należy podkreślić, iż brak ich realizacji w znacznym stopniu utrudni realizację założeń ochrony środowiska a nawet ochrony przyrody. Niewątpliwie wybrane działania charakteryzować się będą znaczącym oddziaływaniem na środowisko (m. in. rozwój terenów inwestycyjnych), jednak te działania są niejako konieczne do realizacji w kontekście zrównoważonego rozwoju obszaru MOF Ełku (m. in. ze względu na słabo rozwiniętą funkcję gospodarczą, niską przedsiębiorczość). Kluczowe jest jednak takie moderowanie rozwoju gospodarczego i społecznego, aby zachować i wzmocnić potencjał ekologiczny i przyrodniczy oraz chronić środowisko na terenie MOF Ełku.

MAPA 6. PRZYSZŁY MODEL FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY MOF EŁKU

ŹRÓDŁO: OPRAWOWANIE WŁASNE

5.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

5.3.1 Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Z uwagi na brak sprecyzowania lokalizacji większości zadań ujętych w Strategii trudno jednoznacznie wskazać obszary, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Zasadniczo przyjęto, że przewidywane znaczące oddziaływanie dotyczyć może obszarów szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenie lub negatywne zmiany w środowisku. Do tych obszarów należy zaliczyć w pierwszej kolejności:

- wody powierzchniowe,

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- obszary o znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż stan środowiska na ww. obszarach zasadniczo nie odbiega od stanu dla całego obszaru MOF Ełku.

Jako pokazują dane WIOŚ w Olsztynie stan wód powierzchniowych badanych JCWP był zły. Wody płynące najczęściej narażone były na zrzut niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Jednak w ostatnich latach zauważalna była tendencja spadkowa odprowadzania tych zanieczyszczeń do wód lub gleby. Problem zagrożenia jakości wód jezior w szczególności dotyczył obszaru zlewni pojeziernych, z którego wody powierzchniowe odpływają poprzez jeziora. Do pogorszenia stanu wód przyczyniają się spływy powierzchniowe, zwłaszcza z terenów rolniczych poddawanych nawożeniu i chemizacji.

Powierzchniowe obszary chronione charakteryzowały się prawdopodobnie lepszym stanem środowiska w porównaniu do obszarów zurbanizowanych lub terenów intensywnej gospodarki rolnej. Związane jest to m. in. z większą odległością od źródeł zanieczyszczeń, zarówno powietrza, jak również wód powierzchniowych. Obszary chronione w dużym stopniu występowały na obszarach leśnych, które rekompensują negatywne skutki oddziaływania na środowisko, m.in. zanieczyszczenia powietrza, wód (proces samooczyszczania), susz (zatrzymywanie wody). Zagrożeniem dla ww. obszarów chronionych mogą być wybrane działania inwestycyjne, niekoniecznie realizowane na tych obszarach, ale przede wszystkim w sąsiedztwie (np. drogi, infrastruktura liniowa). **Osobno należy rozważyć kwestie spójności przestrzennej obszarów chronionych, m. in. poprzez korytarze ekologiczne.** Warto zwrócić uwagę, że w perspektywie najbliższych lat na terenie MOF Ełku powstanie nowa infrastruktura komunikacyjna, w tym drogi ekspresowe. Będą one stanowić istotną barierę ekologiczną. Jednocześnie realizacja inwestycji w zakresie dróg ekspresowych jest poza kompetencją samorządu Miasta i Gminy Ełk i nie zalicza się do działań ujętych w Strategii MOF Ełku. Niemniej jednak rozwój infrastruktury drogowej będzie generować inne działania, w tym związane z rozwojem terenów inwestycyjnych.

Obszary o znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego stanowiły głównie zabytki lub obszary zabudowy. Część tych obiektów zlokalizowana była na obszarach wiejskich, w tym z dala od tras komunikacyjnych i uciążliwych dla środowiska obiektów przemysłowych. W tych obszarach prawdopodobnie stan wybranych komponentów środowiskach, m. in. jakości powietrza, klimatu akustycznego, mógł być wyższy niż na obszarach miejskich. W odniesieniu do dziedzictwa kulturowego należy szczególnie zwrócić uwagę na zagrożenia związane z nadmiernym udostępnieniem obiektów dla ruchu turystycznego.

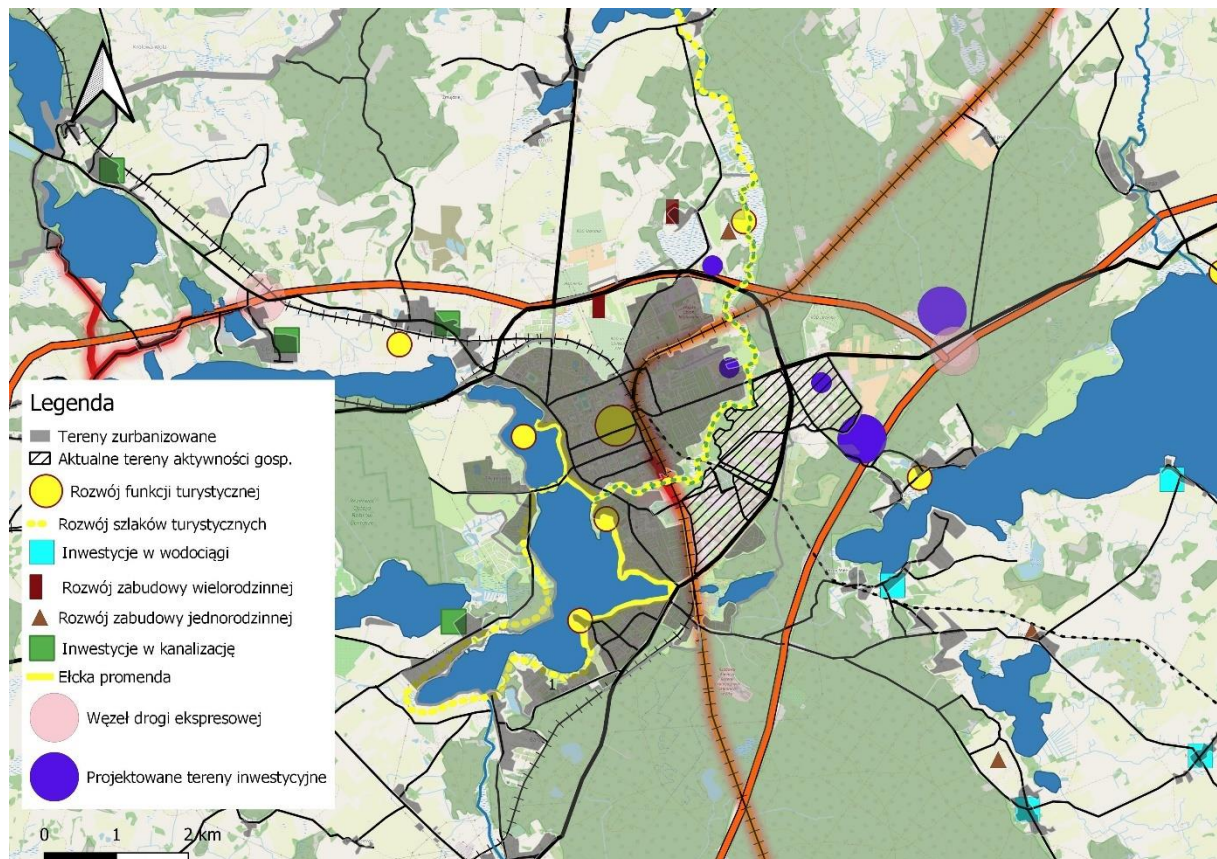
Reasumując, należy stwierdzić, iż największy wpływ na środowisko dotyczyć będzie przestrzeni zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru miejskiego Ełku, na terenie gminy wiejskiej Ełk. Jest to związane z prognozowanym rozwojem funkcji gospodarczej przy węźle drogi ekspresowej S61 (przy wschodniej granicy miasta i gminy Ełk).

Należy również przewidzieć, iż rosnąć będzie presja na środowisko związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej, w tym jednorodzinnej. Prognozuje się, że będzie ona największa w przestrzeni miejscowości: Regiel, Regielnica, Koziki, Sordachy, Mrozy Wielkie, a więc w kierunku południowo-wschodnim od granic miasta Ełk. Na tych obszarach przewiduje się działania inwestycyjne w zakresie sieci wodociągowej.

Rozwój funkcji turystycznej realizowany będzie w oparciu o zasoby przyrodnicze. Przewiduje się m.in. rozwój ścieżki rowerowej wokół Jeziora Ełckiego oraz poprawę dostępności szlaku wodnego na rzece Ełku. Rozwój funkcji turystycznej dotyczyć będzie również innych jezior na terenie gminy Ełk.

Inwestycje kanalizacyjne realizowane będą na obszarach gminy Ełk, m. in. w miejscowościach: Chruściele, Siedliska, Woszczele.

MAPA 7. LOKALIZACJA WYBRANYCH DZIAŁAŃ STRATEGII MOF EŁKU, KTÓRE MOGĄ ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

ŹRÓDŁO: OPRAWANIE WŁASNE

5.3.2 Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Obszar MOF Ełku charakteryzuje się wysokim na tle kraju udziałem powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem. Należą tu rezerваты, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary Natura 2000, zarówno ptasie, jak też siedliskowe.

Stan środowiska na ww. obszarach zasadniczo nie odbiega od stanu dla całego obszaru MOF Ełku. Jak już opisano w poprzednim rozdziale stan środowiska na terenie **powierzchniowych form ochrony przyrody** charakteryzował się prawdopodobnie lepszym stanem środowiska w porównaniu do obszarów zurbanizowanych lub terenów intensywnej gospodarki rolnej. Dotyczyło to prawdopodobnie

dużych obszarowo form ochrony, oddalonych znacznie od teren zurbanizowanych, tras komunikacyjnych, terenów przemysłowych lub intensywnie wykorzystywanych gospodarczo (np. funkcja rolnicza).

W nieco innej sytuacji mogą być chronione obiekty przyrody żywej lub nieożywionej. Ich lokalizacja w przestrzeni miasta i gminy może mieć znaczenie z punktu widzenia stanu środowiska. Obiekty przyrody ożywionej położone na obszarach miejskich lub sąsiedztwie ruchliwych tras komunikacyjnych mogą być narażone na zanieczyszczenia powietrza lub skutki prowadzonych inwestycji (np. odwodnienie terenu). Szczególnej ochrony wymagają także obszary i obiekty, które zlokalizowane są obrębie przestrzeni wykorzystywanych turystycznie.

5.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.4.1 Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Strategia MOF Ełku jest dokumentem wskazującym optymalną ścieżkę działań w kontekście rozwoju tego obszaru. Nie jest dokumentem bezpośrednio ukierunkowanym na aspekty ochrony środowiska, choć kwestie środowiskowe mają istotne znaczenie dla projektowanego dokumentu. W podsumowaniu diagnostycznym podkreśla się, że **potencjał przyrodniczo-krajobrazowy jest zdecydowanie atutem obszaru MOF Ełk i wymaga zachowania i ochrony.**

W dokumencie podkreśla się, że kwestie ochrony środowiska oraz zachowania przyrody stanowią jeden z głównym priorytetów Unii Europejskiej. Zauważa się, że podyktowane są one zjawiskami o wymiarze globalnym, m.in. zmianami klimatu oraz rosnącym zanieczyszczeniem środowiska. Priorytetem Unii Europejskiej jest m.in. przekształcenie Europy w kontynent neutralny dla klimatu oraz ochrona środowiska naturalnego.

Powyższa argumentacja ma swoją kontynuację w logice projektowanej strategii. Wizja wskazuje, że MOF Ełku to obszar zrównoważonego rozwoju, w którym uwzględnia się potrzeby środowiskowe, dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Zagadnienia związane z ochroną środowiska i przyrody ujęte zostały w 3 celu strategicznym pod nazwą: **Poprawa stanu środowiska** oraz rozwinięto w trzech celach szczegółowych:

- Ochrona środowiska przyrodniczego,
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych,
- Wspieranie rozwoju ekogospodarki.

W Strategii MOF Ełku podkreślono, że ochrona środowiska jest jednym z najważniejszych wyzwań stojących przed MOF Ełku ze względu na kluczowe znaczenie dla jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności obszaru (w tym turystycznej i inwestycyjnej). Szczególne znaczenie ma poprawa stanu oraz ochrona zasobów wód powierzchniowych.

MOF Ełku to przestrzeń poddana dość silnej presji urbanizacyjnej. Konieczne jest więc szukanie rozwiązań, które pozwolą na korzystanie z obszaru w sposób zrównoważony, uwzględniający potrzeby środowiskowe i związane z tym zachowanie walorów krajobrazowych. MOF Ełku to również przestrzeń intensywnie wykorzystywana rolniczo, stąd ochrona zasobów glebowych ma duże znaczenie przyrodnicze i gospodarcze. Obszar czeka ponadto wyzwanie związane z dostosowaniem systemu gospodarki odpadami do wymogów gospodarki o obiegu zamkniętym.

Skutki zmian klimatu w MOF Ełku dotyczą przede wszystkim niebezpieczeństwa powodziowego przez nawalne deszcze oraz zagrożenia suszą. Poza niekorzystnym wpływem na środowisko powodują zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców i mają negatywny wpływ na gospodarkę (m.in. rolnictwo).

MOF Ełku jest obszarem przekroczeń średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu, czego główną przyczyną jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Wspieranie ekogospodarki wnosić będzie wkład MOF Ełku w osiągnięcie neutralności klimatycznej Polski i Unii Europejskiej poprzez poprawę jakości powietrza oraz nadawać impuls do wdrażania ekoinnowacji w lokalnej gospodarce. Podjęte działania zmniejszą energochłonność sektora publicznego i prywatnego oraz zwiększą udział „zielonej” energii.

Kluczowe wyzwania dla rozwoju MOF Ełku w sferze środowiskowej to ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, w tym wód powierzchniowych, zasobów glebowych, krajobrazu.

5.4.2 Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

W projektowanym dokumencie Strategii MOF Ełku szczególny wymiar problemów środowiskowych związany jest z jakością wód powierzchniowych. Problem zagrożenia jakości wód jezior w szczególności dotyczy obszaru zlewni pojeziernych, z którego wody powierzchniowe odpływają poprzez jeziora. Przyczyną zanieczyszczenia wód jest niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa. Na obszarze MOF Ełku pomimo poprawy w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej, nadal istniały miejsca, które wymagały takiej interwencji. Do pogorszenia stanu wód przyczyniają się sploty powierzchniowe, zwłaszcza z terenów rolniczych poddawanych nawożeniu i chemizacji. Są one znaczącym źródłem związków biogenych (głównie związki azotowe) wprowadzanych do wód, co powoduje ich nadmierną eutrofizację oraz wzmożone zarastanie. Nie bez znaczenia dla zrównoważonego rozwoju będzie również rozwój infrastruktury sieciowej na obszarach intensywnie rozwijającego się osadnictwa, głównie na obszarach podmiejskich.

Przykładem udanej współpracy ponadlokalnej z zakresu ochrony środowiska jest organizacja systemu gospodarki odpadami. Wyrazem dążenia do budowy kompleksowego systemu gospodarki odpadami było utworzenie Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o., które zostało powołane przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą Ełku, na mocy uchwały Zgromadzenia Związku w 2007 roku. **Celem na najbliższe lata jest osiągnięcie stanu,**

w którym tylko 39% całego strumienia odpadów w postaci nieszkodliwej dla środowiska masy zostanie skierowane na kwaterę odpadów balastowych.

Kwestie ochrony środowiska dotyczą także wielu innych sfer polityki rozwoju poruszanych przez projektowaną Strategię. **Kwestie ochrony środowiska oraz zachowania przyrody stanowią jeden z głównym priorytetów Unii Europejskiej.** Oznacza to, że w praktyce większość działań podejmowanych w sferze publicznych oraz prywatnej muszą uwzględniać kontekst środowiskowy. Szczególnie ważny jest on w kwestiach związanych z emisją CO₂ oraz gospodarką o obiegu zamkniętym, tzw. GOZ (energetyka i transport, mieszkalnictwo i suburbanizacja, usługi publiczne, etc.).

Szansą na wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu jest rozwój w oparciu o unikatowe zasoby oraz przyciąganie inwestorów mogących efektywnie je wykorzystać (**rozwój zielonej gospodarki**). W tym kontekście należy pozytywnie postrzegać zmiany w dostępności komunikacyjnej, które zachodzić będą w perspektywie najbliższych lat. Przez przestrzeń MOF Ełku przebiegać będzie droga „Via Baltica”, czyli część europejskiej trasy E67 łączącej Europę Środkową z Finlandią, na odcinku od Helsinek do Warszawy nazywaną właśnie „Via Baltica”. Przez Ełk przebiegać będzie projektowana linia kolejowa „Rail Baltica”, będąca elementem transeuropejskiego korytarza transportowego, łącząca Warszawę, Kowno, Rygę, Tallinn i Helsinki. W tym układzie Ełk stanie się liczącym się miejscem na mapie komunikacyjnej kraju, miejscem, w którym krzyżują się i zbiegają ważne szlaki komunikacyjne północno-wschodniej Polski oraz ważne połączenia komunikacyjne w wymiarze regionalnym.

Powyższe oznacza, że w Strategii przewidziano działania, które mogą mieć wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego subregionu, a jednocześnie wywierać wpływ na środowisko. Nowe szlaki komunikacyjne stanowić będą istotną barierę ekologiczną, będą emitować hałas oraz zanieczyszczenie powietrza. Nowotworzone tereny inwestycyjne zajmować będą powierzchnię oraz staną trwałym elementem krajobrazu. Tworzenie nowych przestrzeni gospodarczych wymaga realizacji szeregu inwestycji, które mogą w trakcie realizacji oraz po zakończeniu generować negatywne oddziaływania na środowisko (drogi, infrastruktura energetyczna, sieć wodno-kanalizacyjna).

Warto również zwrócić uwagę na możliwy rozwój funkcji turystycznej. Oznaczać to może zwiększenie presji na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie działania na rzecz rozwoju turystyki, odpowiednio zaplanowane, mogą przyczyniać się do ochrony środowiska i przyrody. Związane to może być z rozwojem infrastruktury towarzyszącej, np. związanej z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami lub też moderujące ruch turystyczny (ścieżki rowerowe, piesze, miejsca odpoczynku, etc.).

5.5 Charakterystyka planowanych przedsięwzięć

5.5.1. Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć. Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Próbując dokonać analizy oddziaływania postanowień dokumentu na środowisko przeanalizowano jego zapisy w do odniesieniu do Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

W pierwszym kroku podzielono planowane działania na te, które mogą powodować negatywne oddziaływania na środowisko (nawet niewielkie) oraz te, które nie wykazują oddziaływania na środowisko (główne działania o charakterze nieinwestycyjnym, edukacyjnym, szkoleniowym, promocyjnym, etc.). **Do dalszych, pogłębionych analiz wybrano te, które wykazują się wpływem na środowisko (korzystnym lub niekorzystnym) i w kolejnym kroku oceniono ich wpływ na środowisko w kontekście usytuowania/ lokalizacji działania oraz rodzaju i skali przedsięwzięć.**

Do działań, które potencjalnie znacząco mogą oddziaływać na środowisko należy zaliczyć:

- Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych;
- Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów;
- Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej;
- Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe;
- Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa;
- Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa;
- Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk;
- Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.

W Strategii MOF Ełku znajdują się również działania, które mogą powodować negatywne, choć mniejszej skali oddziaływania na środowisko. Zaliczyć do nich należy następujące działania:

- Zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie miejsc, w szczególności terenów przy jeziorach i rzece Ełk oraz ważnych atrakcjach turystycznych;
- Tworzenie/rozwój miejsc obsługi ruchu turystycznego;
- Rozwój sieci szlaków turystycznych, w tym drogowych, rowerowych, pieszych, wodnych, tematycznych – w szczególności w zakresie małej infrastruktury turystycznej, miejsc odpoczynku, dostosowania do osób z niepełnosprawnościami;
- Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, wraz z przestrzeniami publicznymi;

- Rozwój oferty i infrastruktury instytucji kultury, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz innych obiektów i przestrzeni z przeznaczeniem do pełnienia funkcji kulturalnych;
- Wysoka jakość przestrzeni do codziennej rekreacji oraz rozwój oferty i infrastruktury sportowej (w tym przy placówkach edukacyjnych);
- Rozwój komunikacji rowerowej, sprzyjającej budowie zintegrowanej siatki połączeń w MOF Ełku oraz uwzględniającej ważne dla mieszkańców punkty węzłowe i miejsca docelowe przemieszczeń;
- Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, a także przedsiębiorstwach;
- Wspieranie i zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, bieżący monitoring i ewaluacja procesów rewitalizacyjnych w MOF Ełk.

W Strategii MOF Ełku ujęto również działania, których realizacja pozytywnie wpłynie na środowisko. Należą do nich następujące działania:

- Zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie miejsc, w szczególności terenów przy jeziorach i rzece Ełk oraz ważnych atrakcjach turystycznych;
- Tworzenie/rozwój miejsc obsługi ruchu turystycznego;
- Rozwój sieci szlaków turystycznych, w tym drogowych, rowerowych, pieszych, wodnych, tematycznych – w szczególności w zakresie małej infrastruktury turystycznej, miejsc odpoczynku, dostosowania do osób z niepełnosprawnościami;
- Rozwój ekoturystyki w MOF Ełku i subregionie EGO;
- Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, wraz z przestrzeniami publicznymi;
- Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe;
- Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa;
- Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej, uwzględniającej potrzeby mieszkańców oraz zmiany w układzie komunikacyjnym MOF Ełku i EGO (m.in., w zakresie niskoemisyjnego taboru, optymalizacji sieci połączeń, obsługi pasażerów, wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych i cyfrowych, promocji);
- Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk;
- Integracja systemów transportowych;
- Rozwój komunikacji rowerowej, sprzyjającej budowie zintegrowanej siatki połączeń w MOF Ełku oraz uwzględniającej ważne dla mieszkańców punkty węzłowe i miejsca docelowe przemieszczeń;
- Wspieranie postaw oraz rozwiązań organizacyjnych i technicznych sprzyjających ruchowi niezmotoryzowanemu, uspokajaniu ruchu, poprawie dostępności miejsc parkingowych oraz bezpieczeństwa ruchu;
- Podejmowanie aktywnych działań mających na celu oczyszczenie wód powierzchniowych (przede wszystkim Jeziora Ełckiego oraz rzeki Ełk) m.in. poprzez wdrożenie innowacyjnych metod ochrony we współpracy z partnerami, utworzenie regionalnego centrum ochrony wód, monitoring wód;

- Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich;
- Podejmowanie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych sprzyjających ochronie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych MOF Ełku, w tym dot. lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej, ruchu turystycznego, wyznaczenia stref ochronnych obszarów cennych przyrodniczo, monitoringu środowiska;
- Podejmowanie działań z zakresu ochrony zasobów glebowych;
- Optymalizacja systemu gospodarki odpadami, w tym dążenie do wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Edukacja ekologiczna;
- Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania;
- Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury;
- Rozwój terenów zielonych i naturalnych na terenach zurbanizowanych;
- Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, a także przedsiębiorstwach;
- Wymiana źródeł ciepła sprzyjająca eliminowaniu niskiej emisji, wraz z instalacją OZE;
- Wspieranie i zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Modernizacja i rozwój energooszczędnego oświetlenia ulicznego;
- Rozwój systemów efektywnego zarządzania energią;
- Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, bieżący monitoring i ewaluacja procesów rewitalizacyjnych w MOF Ełk.

TABELA 7. OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO KIERUNKÓW DZIAŁAŃ STRATEGII MOF EŁKU

Działanie	Wpływ na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływania na środowisko	Możliwe pozytywne oddziaływania na środowisko
Cel szczegółowy 1.1. Stworzenie warunków do inwestycji.			
A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych;	Tak	Tak	
B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów;	Tak	Tak	
C. Promocja gospodarcza i inwestycyjna;	Nie		
D. Doskonalenie systemu obsługi inwestorów, m.in. poprzez utworzenie dedykowanego podmiotu – Ełckiego Portu Inwestora, a także zwiększenie kompetencji kadr.	Nie		
Cel szczegółowy 1.2. Rozwój systemu wspierania przedsiębiorczości i innowacyjności.			
A. Budowa koncepcji/programu wspierania rozwoju gospodarczego MOF Ełk;	Nie		
B. Ewaluacja, wzmocnienie i rozwój systemu wspierania rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności MOF Ełku, przy ścisłej współpracy instytucji otoczenia biznesu, instytucji publicznych i przedsiębiorców;	Nie		
C. Wzmocnienie roli Parku Naukowo-Technologicznego w Ełku w tworzeniu warunków do prowadzenia działań na rzecz przedsiębiorczości i innowacyjności w subregionie;	Nie		
D. Promocja i nauka przedsiębiorczości w systemie kształcenia.	Nie		
Cel szczegółowy 1.3. Rozwój systemu kształcenia.			
A. Wzmocnienie potencjału szkół i przedszkoli (w tym infrastrukturalnego) do kształtowania kompetencji i umiejętności uczniów, zgodnych z oczekiwaniami przedsiębiorców oraz przyszłych potrzeb rynku pracy;	Nie		
B. Organizacja systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami;	Nie		
C. Zwiększenie oferty kształcenia wyższego poprzez tworzenie nowych kierunków oraz studiów podyplomowych (w tym we współpracy z przedsiębiorcami - studia dualne).	Nie		
Cel szczegółowy 1.4. Wzmocnienie infrastruktury oraz marki turystycznej MOF Ełku i subregionu EGO.			
A. Zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie miejsc, w szczególności terenów przy jeziorach i rzece Ełk oraz ważnych atrakcjach turystycznych;	Tak	Tak	Tak
B. Tworzenie/rozwój miejsc obsługi ruchu turystycznego;	Tak	Tak	Tak
C. Rozwój sieci szlaków turystycznych, w tym drogowych, rowerowych, pieszych, wodnych, tematycznych – w szczególności w zakresie małej infrastruktury turystycznej, miejsc odpoczynku, dostosowania do osób z niepełnosprawnościami;	Tak	Tak	Tak
D. Kształtowanie i promocja marki turystycznej MOF Ełku i EGO;	Nie		
E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.	Tak	Tak	

Działanie	Wpływ na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływania na środowisko	Możliwe pozytywne oddziaływania na środowisko
F. Rozwój ekoturystyki w MOF Ełku i subregionie EGO.	Tak		Tak
Cel szczegółowy 2.1. Stworzenie warunków do zwiększenia zasobów mieszkaniowych.			
A. Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, wraz z przestrzeniami publicznymi;	Tak	Tak	Tak
B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe;	Tak	Tak	Tak
C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa;	Tak	Tak	Tak
D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.	Tak	Tak	
Cel szczegółowy 2.2. Rozwój oferty i infrastruktury czasu wolnego.			
A. Rozwój oferty i infrastruktury instytucji kultury, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz innych obiektów i przestrzeni z przeznaczeniem do pełnienia funkcji kulturalnych;	Tak	Tak	
B. Budowanie jakości życia w MOF Ełku w oparciu o kulturę np. poprzez wspieranie inicjatyw mieszkańców, integrację środowiska kulturalnego subregionu, wdrażanie nowych form dostępu do kultury, cyfryzację, wzmacnianie edukacyjnego wymiaru kultury;	Nie		
C. Wysoka jakość przestrzeni do codziennej rekreacji oraz rozwój oferty i infrastruktury sportowej (w tym przy placówkach edukacyjnych).	Tak	Tak	
Cel szczegółowy 2.3. Rozwój infrastruktury i rozwiązań komunikacyjnych.			
A. Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej, uwzględniającej potrzeby mieszkańców oraz zmiany w układzie komunikacyjnym MOF Ełku i EGO (m.in., w zakresie niskoemisyjnego taboru, optymalizacji sieci połączeń, obsługi pasażerów, wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych i cyfrowych, promocji);	Tak		Tak
B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk;	Tak	Tak	Tak
C. Integracja systemów transportowych;	Tak		Tak
D. Rozwój komunikacji rowerowej, sprzyjającej budowie zintegrowanej siatki połączeń w MOF Ełku oraz uwzględniającej ważne dla mieszkańców punkty węzłowe i miejsca docelowe przemieszczeń;	Tak	Tak	Tak
E. Wspieranie postaw oraz rozwiązań organizacyjnych i technicznych sprzyjających ruchowi niezmotoryzowanemu, uspokajaniu ruchu, poprawie dostępności miejsc parkingowych oraz bezpieczeństwa ruchu.	Tak		Tak
Cel szczegółowy 3.1. Ochrona środowiska przyrodniczego.			
A. Podejmowanie aktywnych działań mających na celu oczyszczenie wód powierzchniowych (przede wszystkim Jeziora Ełckiego oraz rzeki Ełk) m.in. poprzez wdrożenie innowacyjnych metod ochrony we współpracy z partnerami, utworzenie regionalnego centrum ochrony wód, monitoring wód;	Tak		Tak
B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich;	Tak	Tak	Tak
C. Podejmowanie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych sprzyjających ochronie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych MOF Ełku, w tym dot. lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej, ruchu turystycznego, wyznaczenia stref ochronnych obszarów cennych przyrodniczo, monitoringu środowiska;	Tak		Tak

Działanie	Wpływ na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływania na środowisko	Możliwe pozytywne oddziaływania na środowisko
D. Podejmowanie działań z zakresu ochrony zasobów glebowych;	Tak		Tak
E. Optymalizacja systemu gospodarki odpadami, w tym dążenie do wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym;	Tak		Tak
F. Edukacja ekologiczna.	Tak		Tak
Cel szczegółowy 3.2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych.			
A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania;	Tak	Tak	Tak
B. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury;	Tak		Tak
C. Rozwój terenów zielonych i naturalnych na terenach zurbanizowanych.	Tak		Tak
Cel szczegółowy 3.3. Wspieranie rozwoju ekogospodarki.			
A. Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, a także przedsiębiorstwach;	Tak	Tak	Tak
B. Wymiana źródeł ciepła sprzyjająca eliminowaniu niskiej emisji, wraz z instalacją OZE;	Tak		Tak
C. Wspieranie i zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Tak	Tak	Tak
D. Modernizacja i rozwój energooszczędnego oświetlenia ulicznego;	Tak		Tak
E. Rozwój systemów efektywnego zarządzania energią.	Tak		Tak
Cel szczegółowy 4.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.			
A. Delimitacja zjawisk kryzysowych, wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w Ełku oraz w Gminie Ełk;	Nie		
B. Wypracowanie w sposób partycypacyjny założeń rewitalizacji w Ełku oraz Gminie Ełk, w formie Gminnych Programów Rewitalizacji;	Nie		
C. Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, bieżący monitoring i ewaluacja procesów rewitalizacyjnych w MOF Ełk;	Tak	Tak	Tak
D. Rozwój podmiotów działających na rzecz aktywizacji i integracji społecznej.	Nie		
Cel szczegółowy 4.2. Wzmocnienie opieki zdrowotnej i usług społecznych.			
A. Wzmocnienie opieki zdrowotnej (infrastruktura, cyfryzacja, usługi);	Nie		
B. Zapewnienie odpowiednich zasobów kadr opieki zdrowotnej i społecznej, w tym poprzez rozwój oferty edukacyjnej;	Nie		

Działanie	Wpływ na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływania na środowisko	Możliwe pozytywne oddziaływania na środowisko
C. Prowadzenie działań służących podnoszeniu świadomości zdrowotnej społeczeństwa oraz promocji zdrowego stylu życia, w tym działań z zakresu profilaktyki zdrowia;	Nie		
D. Rozwój kompleksowej opieki zdrowotnej oraz lokalnych usług społecznych dla osób starszych i innych grup społecznych ze szczególnymi potrzebami.	Nie		
Cel szczegółowy 4.3. Zwiększenie potencjału instytucjonalnego i kadrowego organizacji społecznych i liderów społecznych.			
A. Integracja i organizacja systemu współpracy organizacji pozarządowych np. w formie inkubatora/centrum organizacji pozarządowych;	Nie		
B. Wspieranie rozwoju kompetencji kadr organizacji pozarządowych oraz liderów społeczności lokalnych;	Nie		
C. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Miasta Ełk i Gminy Ełk, w szczególności w zakresie współpracy partnerskiej, partycypacji.	Nie		
Cel szczegółowy 4.4. Poprawa dostępu do usług.			
A. Wspieranie i promowanie rozwiązań cyfrowych w administracji publicznej;	Nie		
B. Rozwój infrastruktury wspierającej rozwiązania cyfrowe;	Nie		
C. Realizacja działań z zakresu dostępności, w szczególności dla osób starszych i ze specjalnymi potrzebami.	Nie		

Legenda:

	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko – przedsięwzięcie ujęte na liście mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko – pozostałe przedsięwzięcia
	Możliwe pozytywne oddziaływanie na środowisko

Analiza kierunków działań mogących oddziaływać na środowisko w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali wykazała, że:

- Ujęte w projekcie Strategii MOF Ełku kierunki działań nie zostały zdefiniowane na tyle szczegółowo, aby możliwe było wskazanie ich konkretnych lokalizacji w przestrzeni miasta i gminy Ełk. Możliwe było natomiast wstępne zdefiniowanie potencjalnych ogólnych lokalizacji działań, np. lokalizacji terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie projektowanego węzła drogi ekspresowej.
- Wybrane działania charakteryzować się będą różnym rodzajem oddziaływań oraz różną skalą oddziaływań. W Strategii ujęte są zarówno działania, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz takie, których skala oddziaływań jest nieduża i tym samym nie można ich zaliczyć do takich, które są ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W Strategii ujęte są również działania, których oddziaływanie może mieć charakter pozytywny jak również negatywny na środowisko. Bezpośredni negatywny charakter oddziaływań związany jest głównie z procesem inwestycji (np. budowa i modernizacja infrastruktury drogowej, mieszkaniowej, usługowej). Pośredni charakter może mieć postać oddziaływań pozytywnych jak również negatywnych. Związane są one ze skutkami realizacji wybranych działań. Działania miękkie mogą powodować z reguły pozytywne skutki dla środowiska (np. podnoszenie świadomości ekologicznej, wdrażanie rozwiązań z zakresu planowania przestrzennego). Pośrednie negatywne oddziaływania na środowisko dotyczyć mogą sposobu funkcjonowania infrastruktury lub wynikać z decyzji organizacyjnych (np. powstałych terenów inwestycyjnych, dróg, zabudowy mieszkalnej i usługowej, obiektów retencji wód).
- W Strategii nie zdiagnozowano bezpośrednio działań, które można zaliczyć do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
- W Strategii zdiagnozowano działania, które można w pewnych okolicznościach zakwalifikować do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Te okoliczności to przede wszystkim ostateczna lokalizacja, w szczególności w odniesieniu do obszarów chronionych, terenów zurbanizowanych, objęcie planami zagospodarowania przestrzennego oraz powierzchnia lub skala inwestycji. Do tych przedsięwzięć zaliczyć można następujące działania:
  - Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych;
  - Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów;
  - Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej;
  - Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe;
  - Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa;
  - Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa;
  - Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk;

- Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.
- Analizując ww. działania w odniesieniu do skali i lokalizacji należy zwrócić uwagę, że część z nich może być realizowana na obszarach chronionych lub w ich sąsiedztwie. Dotyczy to zasadniczo jednej formy ochrony przyrody: obszarów chronionego krajobrazu, w szczególności Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż ten ten obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach oraz ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Te cele ochrony przyrody mogą kolidować z rozwijającą się funkcją gospodarczą na terenie gminy Ełk oraz miasta Ełk. Jednocześnie kwestia lokalizacji nowych funkcji gospodarczych, czyli terenów inwestycyjnych nie powinna co do zasady kolidować z systemem pozostałych obszarów chronionych. Tereny inwestycyjne z reguły tworzy się w korytarzach głównych tras komunikacyjnych oraz w obrębie lub sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych (ze względu na koszty uzbrojenia terenu, możliwość dojazdu ciężkich pojazdów). W większym zakresie lokalizacja funkcji przemysłowych może kolidować z terenami mieszkaniowymi i wpływać na jakość życia i zdrowie ludzi. Dlatego też kwestie lokalizacji funkcji gospodarczych należy rozpatrywać głównie w kontekście wpływu na krajobraz, spójność systemów przyrodniczych (korytarzy ekologicznych) oraz wpływa na tereny mieszkaniowe.
- W przypadku inwestycji komunikacyjnych oraz związanych z infrastrukturą liniową, taką jak systemy kanalizacyjne, można przewidzieć, że ich realizacja z dużym prawdopodobieństwem będzie się odbywać na obszarach wiejskich. W takim przypadku w trakcie inwestycji może dochodzić do chwilowego negatywnego oddziaływania na środowisko. Skala tego oddziaływania może być oczywiście różna, trudno ją przewidzieć ze względu na brak szczegółów realizacji inwestycji. Należy przewidzieć, że każda z tych inwestycji wymagać będzie odrębnych analiz dot. oddziaływania na środowisko.

Poniżej przedstawiono szczegółową analizę oddziaływań na środowisko działań ujętych w Strategii ze względu na lokalizację, rodzaj oddziaływania oraz skalę.

TABELA 8. ANALIZA KIERUNKÓW DZIAŁAŃ MOGĄCYCH ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO W ODNIESIENIU DO USYTUOWANIA, RODZAJU I SKALI

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p>	<p>Zakłada się, że tereny inwestycyjne zlokalizowane będą przede wszystkim na terenie Gminy Elk, gdzie wyznaczono tereny inwestycyjne w m. Przykopka przy węźle S61 Elk-Wschód oraz tereny położone w obrębie Szeligi - Buczki, wzdłuż S61 pomiędzy zachodnią częścią Miasta Elk (tereny przemysłowe, obwodnica miasta) a drogą ekspresową S61.</p>	<p>Negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową, rozbudową infrastruktury gospodarczej (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie obiektów i terenów przemysłowych (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, poprzez jej zajęcie, wpływ na jakość krajobrazu, jako jego istotna determinanta, stanowić mogą barierę dla przemieszczania się zwierząt, mogą generować hałas i dodatkowe zanieczyszczenie powietrza). Oddziaływanie związane będzie z faktem generowania ruchu, w tym pojazdów wysokotonażowych (hałas, zanieczyszczenie powietrza). Nie zakłada się zasadniczo znaczącego oddziaływania w fazie funkcjonowania samych obiektów, gdyż nowo powstające obiekty powinny co do zasady spełniać kryteria ochrony środowiska związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, powinny być podłączone do sieci kanalizacyjnej oraz funkcjonować w systemie gospodarki odpadami.</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a; • garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a. <p>Kwestią wtórną jest także rodzaj działalności przemysłowej (czy znajdować się będzie na liście przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko).</p>
<p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p>	<p>Jak wyżej</p>	<p>Jak wyżej</p>	<p>Jak wyżej</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
1.4.A. Zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie miejsc, w szczególności terenów przy jeziorach i rzece Ełk oraz ważnych atrakcjach turystycznych.	Tereny przy jeziorach oraz przy rzece Ełk	<p>Negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z zagospodarowaniem i budową tras turystycznych (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez wzmożony ruch turystyczny (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, wody, bioróżnorodność).</p> <p>Pozytywny wpływ na środowisko. Realizacja działania przyczyni się do uporządkowania ruchu turystycznego i moderowania rozwoju funkcji turystycznej w ujęciu przestrzennym.</p>	<p>Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.</p>
1.4.B. Tworzenie/rozwój miejsc obsługi ruchu turystycznego.	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej
1.4.C. Rozwój sieci szlaków turystycznych, w tym drogowych, rowerowych, pieszych, wodnych, tematycznych – w szczególności w zakresie małej infrastruktury turystycznej, miejsc odpoczynku, dostosowania do osób z niepełnosprawnościami.	Jak wyżej	Jak wyżej	Jak wyżej
1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji, na obszarach przeznaczonych na funkcje turystyczne w SUIKZP oraz MPZP, z większym prawdopodobieństwem w przestrzeniach miejskich: Ełku	<p>Negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową, rozbudową, modernizacją bazy noclegowej (przede wszystkim wpływ na</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	<p>oraz na obszarach o rozwiniętej funkcji turystycznej, np. w miejscowościach położonych nad jeziorami.</p> <p>Główne turystyczne punkty węzłowe powinno się kształtować w następujących miejscowościach: Elk, Rożyńsk, Straduny, Sajzy, Szeligi-Buczki.</p>	<p>powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie obiektu (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, zakłada się jednocześnie, że nowo powstające obiekty spełniać będą kryteria ochrony środowiska związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, podłączone będą do sieci kanalizacyjnej oraz funkcjonować będą w systemie gospodarki odpadami).</p> <p>Wpływ pośredni związany może być także w faktem, że obiekty mogą stać się generatorami ruchu turystycznego w wybranej przestrzeni/ miejscu.</p>	<p>(obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a; • stałe pola kempingowe lub karawaningowe: <ul style="list-style-type: none"> a) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) o powierzchni zagospodarowania nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a. • garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.
2.1.A. Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, wraz z przestrzeniami publicznymi.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	<p>Negatywny i pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z modernizacją zasobów mieszkaniowych (przede</p>	<p>Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
		<p>wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio korzystnie na środowisko poprzez późniejsze ulepszone funkcjonowanie zasobów mieszkaniowych (zakłada się, że zostaną one zmodernizowane i pozwolą ograniczyć zużycie energii elektrycznej i ciepła, zmieni się sposób ogrzewania obiektów).</p>	
<p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p>	<p>Brak wskazania szczegółowej lokalizacji, na obszarach przeznaczonych na funkcje mieszkaniowe w SUiKZP oraz MPZP, z większym prawdopodobieństwem w przestrzeniach podmiejskich, w tym miejscowościach: Regiel, Regielnica, Koziki, Koniczki oraz w północnej części Ełku.</p>	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową, rozbudową, modernizacją zasobów mieszkaniowych (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie obiektów mieszkalnych (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, zakłada się, że nowo powstające obiekty spełniać będą kryteria ochrony środowiska związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, podłączone będą do sieci kanalizacyjnej oraz funkcjonować będą w systemie gospodarki odpadami).</p> <p>Pośrednie oddziaływanie może dotyczyć także kwestii związanych z przemieszczaniem się ludności oraz usług do nowo powstałych lokalizacji zabudowy.</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją oraz czy inwestycja zlokalizowana będzie na terenie objętym MPZP lub planem odbudowy.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: <ul style="list-style-type: none"> a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
		Pośrednio przedsięwzięcie może pozytywnie wpływać na środowisko. Podniesiony zostanie standard mieszkań/ budynków co przyczyni się do oszczędności zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej. Działanie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju funkcji mieszkaniowej.	<p>– 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,</p> <ul style="list-style-type: none"> garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: <p>a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,</p> <p>b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.</p>
2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.	Ruch inwestycyjny w zakresie jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej będzie kontynuowany w pobliżu granic administracyjnych miasta - w miejscowościach Barany, Etka Osada, Chruściele, Maleczewo, Nowa Wieś Etcka, Mrozy Wielkie, Szeligi-Buczki, Siedliska, Konieczki, Chrzanowo, Bartosze. Nowe obszary zabudowy jednorodzinnej będą rozwijane w miejscowościach Regiel, Regielnica, Koziki.	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z tworzeniem systemu kanalizacyjnego (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu, jak też organizmy żywe, w tym środowiska glebowego).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio pozytywnie na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie systemu kanalizacji (pozwoli zwiększać lub zachować bioróżnorodność poprzez poprawę jakości wód powierzchniowych).</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy jaka będzie skala inwestycji oraz w jaki sposób będzie realizowana.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem: <ul style="list-style-type: none"> a) przebudowy tych sieci metodą bezwykopową, b) sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym, c) przyłączy do budynków.
2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.	Ruch inwestycyjny w zakresie jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej będzie kontynuowany w pobliżu granic administracyjnych miasta - w miejscowościach Barany, Etka Osada, Chruściele,	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową, rozbudową, modernizacją zasobów mieszkaniowych (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją oraz czy inwestycja zlokalizowana będzie na terenie objętym MPZP lub planem odbudowy.</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	<p>Maleczewo, Nowa Wieś Etcka, Mrozy Wielkie, Szeligi-Buczki, Siedliska, Konieczki, Chrzanowo, Bartosze. Nowe obszary zabudowy jednorodzinnej będą rozwijane w miejscowościach Regiel, Regielnica, Koziki.</p>	<p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie obiektów mieszkalnych (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, zakłada się, że nowo powstające obiekty spełniać będą kryteria ochrony środowiska związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery, podłączone będą do sieci kanalizacyjnej oraz funkcjonować będą w systemie gospodarki odpadami).</p> <p>Pośrednie oddziaływanie może dotyczyć także kwestii związanych z przemieszczaniem się ludności oraz usług do nowo powstałych lokalizacji zabudowy.</p> <p>Pośrednio przedsięwzięcie może pozytywnie wpływać na środowisko. Podniesiony zostanie standard mieszkań/ budynków co przyczyni się do oszczędności zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej.</p>	<p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: <ul style="list-style-type: none"> a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, • garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.
<p>2.2.A. Rozwój oferty i infrastruktury instytucji kultury, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz innych obiektów i przestrzeni z przeznaczeniem do pełnienia funkcji kulturalnych.</p>	<p>Brak wskazania szczegółowej lokalizacji, zakłada się, że będą to tereny zurbanizowane</p>	<p>Negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z modernizacją infrastruktury kultury (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi oraz emisję hałasu).</p>	<p>Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.</p>
<p>2.2.C. Wysoka jakość przestrzeni do codziennej rekreacji oraz rozwój</p>	<p>Brak wskazania szczegółowej lokalizacji, zakłada się, że będą to tereny zurbanizowane</p>	<p>Negatywny wpływ na środowisko.</p>	<p>Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
oferty i infrastruktury sportowej (w tym przy placówkach edukacyjnych).		Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z modernizacją infrastruktury szkolnej (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi oraz emisję hałasu).	Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.
2.3.A. Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej, uwzględniającej potrzeby mieszkańców oraz zmiany w układzie komunikacyjnym MOF Ełku i EGO (m.in., w zakresie niskoemisyjnego taboru, optymalizacji sieci połączeń, obsługi pasażerów, wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych i cyfrowych, promocji).	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie wpływać będzie pośrednio, pozytywnie na środowisko, tworząc warunki do rozwoju niskoemisyjnej komunikacji publicznej.	Brak negatywnego wpływu na środowisko.
2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.	<ul style="list-style-type: none"> Przebudowa ul. Wojska Polskiego, Sikorskiego, Norwida, Dąbrowskiego w Ełku. Przebudowa mostu na rzece Ełk w m. Barany Budowa drogi gminnej Małkinie – Lepaki Małe – Bienie – Chrzanowo Przebudowa drogi gminnej Mostoły (droga powiatowa 1864N) – Rymki Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej Chojniak 	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z modernizacją dróg (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez większy ruch komunikacyjny na wybranych, zmodernizowanych szlakach komunikacyjnych (oddziaływania przede wszystkim na powietrze, wody powierzchniowe, bioróżnorodność).</p>	<p>Możliwe jest zakwalifikowanie zadań do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <p>drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km¹² lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p>

¹² Uwaga: drogi inne niż autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi inne drogi nie mniej niż o czterech pasach ruchu i długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku oraz zmianę przebiegu lub rozbudowę istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu co najmniej do czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku, które to zaliczane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej na odcinku Królowa Wola-Woszczele • Przebudowa drogi gminnej Barany – Etk • Przebudowa drogi powiatowej na odcinku Piaski – Straduny • Przebudowa drogi powiatowej Etk – Kałęczyny • Budowa drogi gminnej Nowa Wieś Etcka (węzeł Etk Południe) – Śniepie – Bajtkowo 	<p>Pośrednio przedsięwzięcie może pozytywnie wpływać na środowisko. Związane to będzie z poprawą bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz optymalizowaniem systemu komunikacyjnego (krótsze odcinki przemieszczeń, płynniejsza jada, ograniczenie zużycia paliwa, dostosowanie infrastruktury do potrzeb ochrony zwierząt, np. przepusty, bariery i siatki ochronne).</p>	
2.3.C. Integracja systemów transportowych.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie wpływać będzie pośrednio, pozytywnie na środowisko, tworząc warunki do rozwoju niskoemisyjnej komunikacji publicznej.</p>	Brak negatywnego wpływu na środowisko.
2.3.D. Rozwój komunikacji rowerowej, sprzyjającej budowie zintegrowanej siatki połączeń w MOF Etka oraz uwzględniającej ważne dla mieszkańców punkty węzłowe i miejsca docelowe przemieszczeń.	<p>Działaniem priorytetowym jest zintegrowanie dróg rowerowych w jeden system, który powinien obejmować połączenie strategicznych punktów miasta, takich jak dworzec i miejsca atrakcyjne turystycznie, a także zapewnić połączenie osiedli z centrum miasta.</p> <p>Aby „zamknąć” pętlę rowerową wokół Jeziora, brakuje jedynie fragmentu na terenie Gminy Etka.</p>	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową dróg rowerowych (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio na środowisko poprzez wzmożony ruch turystyczny (oddziaływania przede wszystkim na powierzchnię ziemi, wody, bioróżnorodność).</p> <p>Pośrednio przedsięwzięcie może również pozytywnie wpływać na środowisko. Związane to będzie z rozwojem ekologicznej formy komunikacji.</p>	<p>Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	Rozwój sieci turystycznych ścieżek rowerowych ma również znaczenie w perspektywie włączenia Ełku do trasy EuroVelo nr 20, ponadregionalnej trasy Tysiąca Jezior Północnych oraz trasy rowerowej subregionu EGO Kraina Bociana.		
2.3.E. Wspieranie postaw oraz rozwiązań organizacyjnych i technicznych sprzyjających ruchowi niemotoryzowanemu, uspokajaniu ruchu, poprawie dostępności miejsc parkingowych oraz bezpieczeństwa ruchu.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie wpływać będzie pośrednio, pozytywnie na środowisko, tworząc warunki do rozwoju niskoemisyjnej komunikacji publicznej.	Brak negatywnego wpływu na środowisko.
3.1.A. Podejmowanie aktywnych działań mających na celu oczyszczenie wód powierzchniowych (przede wszystkim Jeziora Ełckiego oraz rzeki Ełk) m.in. poprzez wdrożenie innowacyjnych metod ochrony we współpracy z partnerami, utworzenie regionalnego centrum ochrony wód, monitoring wód.	Jezioro Ełckie, rzeka Ełk, pozostałe wody powierzchniowe	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie wpływać będzie pośrednio, pozytywnie na środowisko, poprawiając stan wód powierzchniowych na obszarze MOF Ełku.	Brak negatywnego wpływu na środowisko.
3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.	Sieci wodociągowo-kanalizacyjnej przede wszystkim w miejscowościach o funkcji turystyczno-wypoczynkowej położonych bezpośrednio nad brzegami wód otwartych, tj. na kierunkach: Chruściele – Ełk, Woszczele – Chrzanowo – Siedliska	Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z tworzeniem systemu kanalizacyjnego (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu, jak też organizmy żywe, w tym środowiska glebowego).	Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy jaka będzie skala inwestycji oraz w jaki sposób będzie realizowana. Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	<p>– Ełk; Sieci kanalizacji sanitarnej przede wszystkim w kierunku miejscowości Straduny – Chojniak; Sieci wodociągowe przede wszystkim w kierunkach miejscowości Regiel – Kałużczyny oraz Mrozy Wielkie – Sordachy – Koziki – Brodowo – Kałużczyny.</p>	<p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio pozytywnie na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie systemu kanalizacji (pozwoli zwiększać lub zachować bioróżnorodność poprzez poprawę jakości wód powierzchniowych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem: <ul style="list-style-type: none"> a) przebudowy tych sieci metodą bezwykopową, b) sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym, c) przyłączy do budynków.
<p>3.1.C. Podejmowanie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych sprzyjających ochronie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych MOF Ełku, w tym dot. lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej, ruchu turystycznego, wyznaczenia stref ochronnych obszarów cennych przyrodniczo, monitoringu środowiska.</p>	<p>Cały obszar MOF Ełku</p>	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko.</p> <p>Przyczyni się do poprawy efektywności zarządzania przestrzenią, eliminować będzie presję na przyrodę, w szczególności obszary chronione, wspierać będzie zachowanie bioróżnorodności.</p>	<p>Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>3.1.D. Podejmowanie działań z zakresu ochrony zasobów glebowych.</p>	<p>Cały obszar MOF Ełku, obszary rolnicze i leśne, brak wskazania szczegółowej lokalizacji.</p>	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do ochrony zasobów glebowych, środowiska wodnego, leśnego, a także do zachowania bioróżnorodności.</p>	<p>Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>3.1.E. Optymalizacja systemu gospodarki odpadami, w tym dążenie do wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym.</p>	<p>Cały obszar MOF Ełku, głównie obszary zurbanizowane oraz miejsca przeznaczone na prowadzenie gospodarki odpadami (np. RIPOK), brak wskazania szczegółowej lokalizacji.</p>	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do ochrony zasobów poprzez ich powtórne wykorzystanie, ograniczy ilość odpadów trafiających na składowiska, pozwoli oszczędzać energię, potrzebną na produkcję urządzeń/ maszyn.</p>	<p>Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
3.1.F. Edukacja ekologiczna.	Cały obszar MOF Ełku, brak wskazania szczegółowej lokalizacji (działania podejmowane przez sferę publiczną i społeczną na rzecz mieszkańców).	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do poprawy stanu środowiska poprzez wzrost świadomości mieszkańców.</p>	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.
3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji.	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Mała retencja polega na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach, zarówno naturalnych, jak i sztucznych. To także spiętrzanie wody w korytach małych rzek, potoków, kanałów i rowów, w celu gromadzenia wody i uniemożliwienia jej szybkiego spływu powierzchniowego. Mała retencja jest jedną z form magazynowania wody i może być wykorzystywana jako narzędzie do zapobiegania powodzią i suszą.¹³</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z budową, rozbudową, modernizacją zasobów infrastruktury retencji wodnej (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu, jak też organizmy żywe, w tym środowiska wodnego).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio negatywnie na środowisko poprzez późniejsze funkcjonowanie obiektów infrastruktury (przede wszystkim poprzez zmianę stosunków wodnych, wpływ na wybrane nisze i ekosystemy, w tym na rośliny i zwierzęta).</p> <p>Przedsięwzięcie może wpływać pośrednio pozytywnie na środowisko poprzez późniejsze</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie wielkość inwestycji, na jakich ciekach wodnych będzie realizowana.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowle piętrzące: <p>a) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, z wyłączeniem budowli piętrzących o wysokości piętrzenia wody mniejszej niż 1 m realizowanych na podstawie planu ochrony, planu zadań ochronnych lub zadań ochronnych ustanowionych dla danej formy ochrony przyrody, Dziennik Ustaw – 12 – Poz. 1839</p> <p>b) jeżeli piętrzenie dotyczy cieków naturalnych, na których nie ma budowli piętrzących,</p> <p>c) jeżeli w promieniu mniejszym niż 5 km na tym samym cieku lub cieku z nim połączonym znajduje się inna budowla piętrząca,</p> <p>d) o wysokości piętrzenia wody nie mniejszej niż 1 m.</p>

¹³ Za: <http://www.rzgw.szczecin.pl/retencja-wod>

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
		funkcjonowanie systemu retencji (zwiększać bioróżnorodność, ograniczać negatywne skutki susz i powodzi).	
3.2.B. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji.	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do zwiększenia potencjału zatrzymania wody i wzmocnienia bioróżnorodności.	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.
3.2.C. Rozwój terenów zielonych i naturalnych na terenach zurbanizowanych.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji.	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do zwiększenia bioróżnorodności.	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.
3.3.A. Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, a także przedsiębiorstwach;	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji.	Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z termomodernizacją budynków (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu oraz potencjalne zagrożenie dla gatunków zwierząt, w tym ptaków i nietoperzy). Pośrednio przedsięwzięcie może również pozytywnie wpływać na środowisko. Związane to będzie z ograniczeniem zużycia energii cieplnej (pośrednio ograniczenie emisji CO ₂).	Nie wyznacza ram, gdyż przedsięwzięcie nie jest ujęte na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Skala oddziaływania na środowisko będzie nieduża.
3.3.B. Wymiana źródeł ciepła sprzyjająca eliminowaniu niskiej emisji, wraz z instalacją OZE;	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji, poza zadaniami publicznymi (tereny zurbanizowane).	Pozytywny wpływ na środowisko. Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do poprawy stanu powietrza.	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.
3.3.C. Wspieranie i zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Gmina Miasto Ełk - budowa instalacji paneli fotowoltaicznych w celu	Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.	Mało prawdopodobne jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	<p>zabezpieczenia energetycznego ciepłowni PEC oraz budowy instalacji paneli fotowoltaicznych w celu redukcji zużycia energii elektrycznej w budynkach użyteczności publicznej (m.in. Park Naukowo - Technologiczny, szkoły, przedszkola i inne); budowa siłowni fotowoltaicznej dla ciepłowni PEC; budowa ekologicznych siłowni fotowoltaicznych dla budynków użyteczności publicznej o łącznej mocy ok. 1 MW.</p> <p>Gmina Ełk - budowa instalacji paneli fotowoltaicznych w celu redukcji zużycia energii elektrycznej w budynkach użyteczności publicznej (m.in. szkoły, świetlice); budowa ekologicznych siłowni fotowoltaicznych dla budynków użyteczności publicznej o łącznej mocy ok. 200kW.</p>	<p>Przedsięwzięcie może wpływać bezpośrednio na środowisko poprzez prowadzone prace związane z tworzeniem obiektów i instalacji OZE (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Pośrednio przedsięwzięcie może również negatywnie wpływać na środowisko. Związane to będzie z funkcjonowaniem obiektów OZE. W szczególności należy zwrócić na większe instalacje, np. farmy wiatrowe, elektrownie fotowoltaiczne. Takie obiekty zajmują grunty, wpływają na jakość krajobrazu, mogą negatywnie oddziaływać na wybrane gatunki zwierząt (ptaki, nietoperze). Problemem może być również obsługa takich obiektów (drogi serwisowe, dojazd ciężkiego sprzętu).</p> <p>Pośrednio przedsięwzięcie może również pozytywnie wpływać na środowisko. Związane to będzie z ograniczeniem zużycia energii wytwarzanej ze źródeł nieodnawialnych na korzyść energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (ograniczenie emisji CO₂).</p>	<p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: <ul style="list-style-type: none"> a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.
3.3.D. Modernizacja i rozwój energooszczędnego oświetlenia ulicznego;	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	<p>Pozytywny wpływ na środowisko.</p> <p>Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do oszczędności energii.</p>	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.
3.3.E. Rozwój systemów efektywnego zarządzania energią.	Brak wskazania szczegółowej lokalizacji	Pozytywny wpływ na środowisko.	Brak negatywnego oddziaływania na środowisko.

Kierunki działań	Usytuowanie	Rodzaj oddziaływania	Skala w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
		Przedsięwzięcie może pośrednio korzystnie wpływać na środowisko. Przyczyni się do oszczędności energii.	
4.1.C.Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, bieżący monitoring i ewaluacja procesów rewitalizacyjnych w MOF Ełk.	Brak wskazania szczegółowej, docelowej lokalizacji, choć z dużym prawdopodobieństwem będzie to Śródmieście Ełku.	<p>Pozytywny i negatywny wpływ na środowisko.</p> <p>Rewitalizacja jest procesem wielowymiarowym i obejmuje szereg różnych działań (społecznych, infrastrukturalnych).</p> <p>Przedsięwzięcia związane z rewitalizacją mogą wpływać bezpośrednio na środowisko jeśli dotyczyć będą działań inwestycyjnych (przede wszystkim wpływ na powierzchnię ziemi, wody, powietrze oraz emisję hałasu).</p> <p>Pośrednio przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą również pozytywnie wpływać na środowisko. Związane to może być z poprawą funkcjonalności, jakości obiektów infrastruktury oraz podniesieniem świadomości mieszkańców.</p>	<p>Możliwe jest wystąpienie okoliczności przemawiających za zakwalifikowaniem zadania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Określenie czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależnione jest od wiedzy, gdzie będzie zlokalizowana inwestycja (obszary chronione, ich sąsiedztwo lub poza nimi), jaka będzie powierzchnia objęta inwestycją oraz czy inwestycja zlokalizowana będzie na terenie objętym MPZP lub planem odnowy.</p> <p>Do tych przedsięwzięć kwalifikują się m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania rewitalizacyjne mogą obejmować szeroką paletę działań inwestycyjnych, w dużym stopniu z zakresu sfery mieszkaniowej (renowacja, modernizacja obiektów mieszkalnych, usługowych), sfery komunikacji (modernizacja dróg, budowa parkingów) oraz sfery gospodarczej (tereny inwestycyjne, infrastruktura sieciowa).

5.5.2 Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Strategia MOF Ełku zbudowana została w oparciu o wytyczne polityki rozwoju regionalnego, płynące bezpośrednio z założeń Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Strategia MOF Ełku jest spójna jest ze strategią rozwoju „Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”.

W odniesieniu do kwestii środowiskowych powiązań należy więc poszukiwać w prognozach środowiskowych sporządzanych na potrzeby polityki rozwoju regionalnego (ze względu na ich potencjalną szczegółowość w odniesieniu do celów ujętych w strategii EGO).

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, działając na podstawie art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, ze zm.), poinformował o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizowanej strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pt. „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”, przyjętego Uchwałą Nr 27/381/19/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 czerwca 2019 r.

Jak podkreślono w uzasadnieniu aktualizowany dokument jest przede wszystkim odpowiedzią na zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego i jego otoczeniu, zwłaszcza w sferze społecznej. Wpisuje się także w harmonogram przygotowań do kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Ponadto przedmiotowy dokument został opracowany z uwagi na konieczność dostosowania obowiązującej *Strategii* do przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r. średniookresowej strategii rozwoju kraju pt. „*Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*”. Część wprowadzanych zmian wynika również z projektu *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*.

Projekt „*Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*” nie przewiduje zasadniczych modyfikacji zakresu interwencji w stosunku do obowiązującej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*.¹⁴

W związku z powyższym potencjalnej spójności opisów skutków realizacji polityki rozwoju regionalnego należy poszukiwać w opracowaniach szczebla centralnego (ocena oddziaływania na środowisko dla Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego) lub w poprzednim dokumencie strategicznym regionu (Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025).

W Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 czytamy, że potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko to działania związane z inwestycjami, które na etapie realizacji będą przyczyniały się do bezpośrednich, jednak zasadniczo krótkotrwałych lub chwilowych oddziaływań zarówno na środowisko przyrodnicze jak i środowisko życia ludzi, np. emisji zanieczyszczeń pyłowych, gazowych, ropopochodnych w trakcie prac realizacyjnych (oddziaływania na wodę, glebę,

---

¹⁴ Źródło: <https://strategia2030.warmia.mazury.pl/prognoza-oddziaływania-na-srodowisko/>, dostęp 04.05.2020

powierzchnię ziemi, powietrze atmosferyczne), przekształcenie wierzchnich warstw gleby, wyłączenie powierzchni gleb z produktywności biologicznej, tymczasowe przekształcenie krajobrazu, zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt w przypadku zajmowania powierzchni dotychczas niezagospodarowanych (w tym niekorzystne oddziaływania hałasu na zwierzęta, a przede wszystkim na ludzi), drgania oddziałujące na ludzi i dobra materialne. Wydłużenie sezonu turystycznego, tworzenie oferty produktów turystycznych i rozwój infrastruktury związane się w założeniu z większą liczbą turystów odwiedzających teren województwa, co wtórnie lub pośrednio negatywnie oddziaływać będzie na środowisko. Z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych bardzo pożądane jest rozszerzenie oferty turystycznej, która spowoduje skierowanie części ruchu turystycznego na obszary miejskie oraz w uporządkowany sposób na obszary przyrodnicze, które obecnie są eksploatowane w mniejszym stopniu.

Powstawanie nowych stref gospodarczych na terenach miast i wsi może nieść ryzyko zajmowania tzw. greenfieldów w przypadku ich lokalizowania na terenach dotychczas niezagospodarowanych. Wiąże się to również z uzbrajaniem terenów w niezbędną infrastrukturę. Na etapie realizacji takich przedsięwzięć będą miały miejsce przede wszystkim oddziaływania bezpośrednie, krótko lub średnioterminowe oraz chwilowe. Możliwe jest także potencjalne niekorzystne oddziaływanie skumulowane prac, w przypadku nałożenia terminów inwestycji z innymi planowanymi przedsięwzięciami (utrudnienia w ruchu komunikacyjnym, hałas). W fazie eksploatacji również będą zachodziły bezpośrednie oddziaływania niekorzystne – np. emisje do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych, gazowych, a także potencjalne oddziaływania wtórne i pośrednie (związane z ulokowaniem w powstałych strefach gospodarczych firm czy zakładów prowadzących działalność mogącą oddziaływać na środowisko). Zakres oddziaływań będzie ściśle związany z profilem powstających przedsiębiorstw i może być dość zróżnicowany. Z kolei oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie np. trwałe wyłączenie powierzchni biologicznie czynnych.¹⁵

---

¹⁵ Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.

5.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Zrównoważony rozwój jest przedmiotem szczególnego zaangażowania Unii Europejskiej oraz zasadą leżącą u podstaw wszelkich polityk i działań Unii. Celem Unii Europejskiej jest stworzenie społeczeństwa opartego na wolności, demokracji i poszanowaniu podstawowych praw oraz wspierającego równość szans i solidarność w ramach pokoleń i pomiędzy nimi.

Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju (The World Commission on Environment and Development) zdefiniowała zrównoważony rozwój jako rozwój zaspokajający obecne potrzeby bez uszczerbku dla możliwości przyszłych pokoleń zaspokajania swych własnych potrzeb¹⁶.

Celem zrównoważonego rozwoju jest ciągła poprawa jakości życia zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń, a także zapewnienie możliwości utrzymania pełnej różnorodności form życia na Ziemi.

Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. pod nazwą „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” definiuje cele zrównoważonego rozwoju:

- Cel 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie
- Cel 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo
- Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt
- Cel 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie
- Cel 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt
- Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi
- Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie
- Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi
- Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność
- Cel 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami
- Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu
- Cel 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

---

¹⁶ Źródło: Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju

- Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom
- Cel 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony
- Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej
- Cel 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu
- Cel 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.¹⁷

Kolejnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest **Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek**, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ, którą prowadzono nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. Najistotniejszą częścią dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska jest część II pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”, w której to części jest 14 rozdziałów dotyczących potrzeby badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarcom itd.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka,
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast),
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom),
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych,
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi,
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi,
- powstrzymanie niszczenia lasów,
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich,
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania),
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy,
- edukacja ekologiczna¹⁸.

Wśród ww. założeń, w kontekście Strategii, szczególne znaczenie posiadają następujące kwestie:

- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi,
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- edukacja ekologiczna.

¹⁷ Źródło: „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”

¹⁸ Źródło: Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek

Wyrazem dążenia do przeciwdziałania zmianom klimatu oraz degradacji środowiska jest tzw. Zielony Ład, czyli jedna z kluczowych polityk Unii Europejskiej. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań umożliwiających bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń.

Zakłada się, że do 2050 r. UE stanie się kontynentem neutralnym dla klimatu. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało działań we wszystkich sektorach gospodarki, takich jak:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska,
- wspieranie innowacji przemysłowych,
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego,
- obniżenie emisyjności sektora energii,
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków,
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

UE zapewni wsparcie finansowe i pomoc techniczną dla ludzi, przedsiębiorstw i regionów najbardziej odczuwających skutki przejścia na gospodarkę ekologiczną. Służyć temu będzie mechanizm sprawiedliwej transformacji, w ramach którego najbardziej dotknięte regiony mają otrzymać 100 mld euro w latach 2021–2027.¹⁹

Nadrzędnym prawem w Polsce jest konstytucja i do jej zapisów odnoszone są wszystkie pozostałe dokumenty prawne. Przyjęta w 1997 r. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** stwierdza, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) ustala także, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).²⁰

16 lipca 2019 roku Rada Ministrów przyjęła "Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze.

PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

PEP2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

---

¹⁹ Za: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl, dostęp 04.05.2020

²⁰ Źródło: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost z SOR.

Cele szczegółowe PEP 2030 stanowią odpowiedź na zdiagnozowane najważniejsze trendy w obszarze środowiska.

TABELA 9. CELE PEP 2030

Lp.	Trendy	Cele
1.	Przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi	Cel szczegółowy I. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
2.	Zwiększająca się konkurencja o zasoby	Cel szczegółowy II. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
3.	Rosnąca presja na ekosystemy	Cel szczegółowy III. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
4.	Nasilające się skutki zmian klimatu	Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa
5.	Wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska	Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

W PEP 2030 określono następujące kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Mając na uwadze ww. cele nadrzędne, trendy związane ze środowiskiem oraz specyfikę przestrzeni MOF Ełku za najważniejsze wyzwania należy uznać kwestie ochrony wód powierzchniowych, w tym wód rzek i jezior. Dane WIOŚ pokazują, że duża część wód powierzchniowych charakteryzuje się złym stanem. Negatywna presja na środowisko wodne związana jest z rolnictwem oraz brakiem odpowiednio rozwiniętej infrastruktury kanalizacyjnej.

Kolejnym zdiagnozowanym problemem, który może również nasilić się w przyszłości jest stan powietrza atmosferycznego w przestrzeniach zurbanizowanych, głównie miastach. Jest on związany z rozwojem funkcji przemysłowej, zwiększeniem ilości pojazdów oraz funkcjonującymi systemami grzewczymi.

Ponadto istotne kwestie środowiskowe dotyczyć będą globalnych wyzwań środowiskowych, przede wszystkim związanych ze zmianami klimatu oraz zwiększającą się presją na środowisko. Kluczowe więc będzie wdrażanie i szukanie rozwiązań mających na celu zmniejszanie emisji CO₂ oraz rozwiązań efektywniejszego użytkowania zasobów środowiska.

5.7 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W tej części opracowania dokonano oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,

- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Wyniki analiz ujęto w poniższej tabeli. Analizie poddano charakter oddziaływań, do których przypisano czynności powodujące oddziaływania na środowisko. Do poszczególnych sfer oddziaływania przypisano poszczególne kierunki działań. Przeanalizowano ponadto prawdopodobieństwo występowania, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań. Oceniono prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych oraz prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

5.7.1 Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko w odniesieniu do poszczególnych zadań

- Charakter oddziaływania - bezpośrednie, pośrednie oddziaływanie na środowisko (w tym oddziaływanie pozytywne, negatywne),
- Prawdopodobieństwo występowania, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność,
- Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T),
- Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

TABELA 10. OPIS ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	Negatywne, Krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie (zajęcie powierzchni ziemi)	<ul style="list-style-type: none"> • Prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu, przeobrażenia powierzchni ziemi, zorganizowania terenu budowy oraz dojazdu do niego. • Powstanie wielkopowierzchniowych obiektów powoduje trwałe zajęcie powierzchni ziemi. Do tych obiektów należy zaliczyć także parkingi i drogi dojazdowe. <p>Ww. działania mogą spowodować bezpośrednie oddziaływania mechaniczne</p>	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p> <p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.</p> <p>2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.</p> <p>2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.</p> <p>3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.</p> <p>3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz</p>	<p>A: duże</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (np. tereny przemysłowe, zabudowa mieszkaniowa)</p> <p>C: lokalizacja inwestycji</p> <p>D: jednorazowa lub stała</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: umiarkowane</p> <p>T: brak</p>	<p>Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zageźszenie powierzchni ziemi, degradacja wierzchniej warstwy gleby, czasowe lub trwałe zajęcie wybranych ekosystemów, w tym związanych ze środowiskiem glebowym)</p>

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
			na powierzchnię ziemi, w tym jej przemieszczanie, zagęszczania i ostatecznie zajęcie przez powstałą infrastrukturę.	zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.			
2.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<ul style="list-style-type: none"> Prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu, przeobrażenia powierzchni ziemi, zorganizowania terenu budowy oraz dojazdu do niego. W ten sposób generuje się również negatywne oddziaływania na środowisko wodne, poprzez spływ powierzchniowy wód opadowych z terenu prowadzonej inwestycji, naruszenie układu wodnego środowiska glebowego, dostawanie się do wód powierzchniowych i gruntowych szkodliwych substancji, np. ropopochodnych, farb, lakierów, etc. <p>Ww. działania mogą powodować dostarczenie zanieczyszczeń, w pierwszej kolejności do wód</p>	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p> <p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.</p> <p>2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.</p> <p>2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.</p> <p>3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.</p> <p>3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.</p>	<p>A: duże</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji</p> <p>C: lokalizacja inwestycji i jego bliższa oraz dalsze otoczenie (spływ do wód i dalsza migracja zanieczyszczeń)</p> <p>D: jednorazowa</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: umiarkowane</p> <p>T: brak</p>	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zanieczyszczenie wód i migracja zanieczyszczeń)

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
			powierzchniowych, a następnie w wyniku przenika do głębszych warstw ziemi – wód podziemnych. Dotyczy to m. in. materiałów eksploatacyjnych maszyn i urządzeń, środków z placu budowy, jak też spływu powierzchniowego z terenu budowy.				
3.	Oddziaływanie na powietrze	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<ul style="list-style-type: none"> Prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu. Funkcjonowanie obiektów, w szczególności o funkcjach gospodarczych (zakłady przemysłowe), które generować będą zanieczyszczenia oraz infrastruktury drogowej (ruch pojazdów). <p>Oddziaływania na powietrze dotyczą przede wszystkim emisji spalin z urządzeń i maszyn wykorzystywanych w inwestycjach, jak również pyłów, np. z terenu budowy. Za emisję zanieczyszczeń może odpowiadać rozwój funkcji przemysłowej oraz</p>	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p> <p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.</p> <p>2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.</p> <p>2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.</p> <p>3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.</p> <p>3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.</p>	<p>A: duże</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (np. tereny przemysłowe)</p> <p>C: lokalizacja inwestycji</p> <p>D: jednorazowa lub stała</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: umiarkowane</p> <p>T: brak</p>	<p>Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (zanieczyszczenie powietrza przez spaliny i pyły)</p>

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
			komunikacja, w szczególności oparta o indywidualne rozwiązanie oraz zwiększony ruch pojazdów wysokotonażowych.				
4.	Hałas	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<ul style="list-style-type: none"> Wszelkie prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu, np. inwestycje drogowe, budowa obiektów mieszkalnych, usługowych, parkingów, etc. Funkcjonowanie obiektów, w szczególności o funkcjach gospodarczych (zakłady przemysłowe), których działalność może generować hałas (np. pracujące wentylatory, procesy produkcyjne) oraz dróg o znacznym natężeniu ruchu. <p>Hałas może być generowany w trakcie prac budowlanych oraz podczas użytkowania obiektów przez maszyny i urządzenia.</p>	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p> <p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.</p> <p>2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.</p> <p>2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.</p> <p>3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.</p> <p>3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.</p>	<p>A: duże</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania obiektu (np. tereny przemysłowe)</p> <p>C: lokalizacja inwestycji, przebieg trasy komunikacyjnej</p> <p>D: jednorazowa lub stała</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: umiarkowane</p> <p>T: brak</p>	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych (hałas generowany przez maszyny i urządzenia)
5.	Oddziaływanie na bioróżnorodność, w tym podlegające	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> Wszelkie prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich 	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p>	<p>A: umiarkowane</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego) lub czasu ulokowania</p>	<p>S: Małe</p> <p>T: brak</p>	Umiarkowane: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
	ochronie gatunki roślin, grzybów i zwierząt	(funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<p>maszyn i sprzętu, np. inwestycje drogowe, budowa obiektów mieszkalnych, usługowych, parkingów, etc., które powodują zajęcie powierzchni ziemi (fizyczna likwidacja wybranych ekosystemów) oraz oddziałują na otoczenie,</p> <ul style="list-style-type: none"> Funkcjonowanie obiektów, w szczególności o funkcjach gospodarczych (zakłady przemysłowe), których działalność może generować hałas, zanieczyszczenia powietrza, wody oraz dróg o znacznym natężeniu ruchu (także zagrożenie dla bezpieczeństwa zwierząt, jako bariera w przemieszczaniu się gatunków, w szczególności płazów, gazów). <p>Ze względu na niedużą skalę planowanych inwestycji nie przewiduje się wpływu na gatunki roślin, grzybów i zwierząt. Wpływ ten może być natomiast generowany przez ruch turystyczny w wyniku udostępnienia lub zwiększania atrakcyjności danych terenów dla turystów.</p>	<p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.</p>	<p>objektu (np. tereny przemysłowe)</p> <p>C: lokalizacja inwestycji, przebieg trasy komunikacyjnej</p> <p>D: jednorazowa lub stała</p> <p>E: częściowa</p>		(fizyczna degradacja wybranych środowisk)

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
6.	Przestrzeń i walory krajobrazowe	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie (proces inwestycyjny), pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<ul style="list-style-type: none"> Planowane inwestycje mogą mieć wpływ na jakość przestrzeni oraz walory krajobrazowe. Potencjalny wpływ związany mógłby być z nowymi obiektami budowlanymi oraz procesem ich tworzenia (np. place budowy). Zakłada się, że w okresie realizacji Strategii może powstać kilka obiektów, w tym wielkopowierzchniowych stref gospodarczych, instalacji OZE, osiedli mieszkaniowych oraz obiektów turystyczno-usługowych. Ich powstanie nie powinno wpłynąć na zasadniczo zauważalnie na pogorszenie jakości krajobrazu, wpływ ten może mieć głównie charakter lokalny. Realizacja takich inwestycji wymaga uzyskania stosownych pozwoleń środowiskowych oraz konsultacje ze społeczeństwem. 	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p> <p>1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.</p> <p>2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.</p> <p>2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.</p>	<p>A: umiarkowane</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego, np. utworzenie placu budowy) lub czasu ulokowania obiektu (np. tereny przemysłowe, obiekty mieszkalne, instalacje OZE)</p> <p>C: lokalizacja inwestycji,</p> <p>D: jednorazowa lub stała</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: Małe</p> <p>T: brak</p>	Brak
7.	Obszary chronione	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie (proces	<ul style="list-style-type: none"> Planowane inwestycje w większości realizowane będą poza obszarami chronionymi nie wpłyną bezpośrednio na obszary chronione. Wpływ na 	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p>	<p>A: małe</p> <p>B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego, np. utworzenie placu</p>	<p>S: Małe</p> <p>T: brak</p>	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
		inwestycyjny), pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	obszary chronione należy rozpatrywać w kontekście wpływu na obszary chronionego krajobrazu oraz wpływ na spójność obszarów chronionych (korytarze ekologiczne).	1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej. 2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe. 2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.	budowy) lub czasu ulokowania obiektu (np. instalacje OZE) C: lokalizacja inwestycji, D: jednorazowa lub stała E: częściowa		
8.	W zakresie utrzymania dobrej jakości gleb, zagospodarowania odpadów	Negatywne, krótkotrwałe lub stałe, bezpośrednie, pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych oraz dróg)	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja prac inwestycyjnych może powodować zwiększone powstawanie odpadów oraz degradację mechaniczną i chemiczną zasobów glebowych. Pośrednio nowe inwestycje wspierają rozwój gospodarczy, przyczyniać się będą do zwiększenia produkcji przemysłowej, wzrostu konsumpcji, co przełoży się na wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Powstanie nowych obiektów oraz terenów, które wykorzystywane będą gospodarczo, usługowo, mieszkalnie, turystycznie nakłada na właścicieli obowiązek właściwego gospodarowania odpadami, co ograniczy do minimum negatywny wpływ na środowisko. 	1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych. 1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów. 1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej. 2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe. 2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa. 2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa. 2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk. 3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich. 3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.	A: umiarkowane B: ograniczone do czasu inwestycji (dot. procesu inwestycyjnego, np. utworzenie placu budowy) lub czasu ulokowania obiektu (np. obiekty przemysłowe) C: lokalizacja inwestycji oraz miejsce składowania odpadów D: jednorazowa lub stała E: częściowa	S: Małe T: brak	Małe: w szczególności w okresie trwania prac inwestycyjnych oraz w momencie gospodarowania odpadami

Lp.	Rodzaj oddziaływania na środowisko	Charakter oddziaływania	Jakie czynności spowodują oddziaływanie?	Powiązanie z przedsięwzięciami ujętymi w Programie	A: Prawdopodobieństwo występowania, B: czas trwania, C: zasięg, D: częstotliwość, E: odwracalność oddziaływań	Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych (S) lub transgranicznych (T)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska
9.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Brak oddziaływania	Przewidziane do realizacji działania nie będą powodować emisji promieniowania elektromagnetycznego.	-	-	-	-
10.	Klimat	Negatywne, stałe, pośrednie (funkcjonowanie obiektów, głównie przemysłowych)	<ul style="list-style-type: none"> Mając na uwadze skalę inwestycji i ograniczenie działań do przestrzeni MOF Etku nie przewiduje się zauważalnego wpływu na zmiany klimatu. Realizowane inwestycje mogą oczywiście przyczynić się do emisji CO₂, jednak skala tej emisji nie będzie istotna z punktu widzenia emisji całego obszaru. Istotniejszy wpływ na bilans CO₂ mogą mieć skutki realizowanych inwestycji w sferze gospodarczej. Strategia zakłada wzrost m. in. produkcji przemysłowej, co może oznaczać zwiększenie emisji CO₂ do atmosfery. 	<p>1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.</p>	<p>A: umiarkowane</p> <p>B: ograniczone czasu ulokowania obiektu (obiekty przemysłowe)</p> <p>C: bez ograniczeń (wpływ na bilans światowy i krajowy emisji CO₂)</p> <p>D: stała</p> <p>E: częściowa</p>	<p>S: Małe</p> <p>T: brak</p>	Małe: mając na uwadze prognozowaną skalę

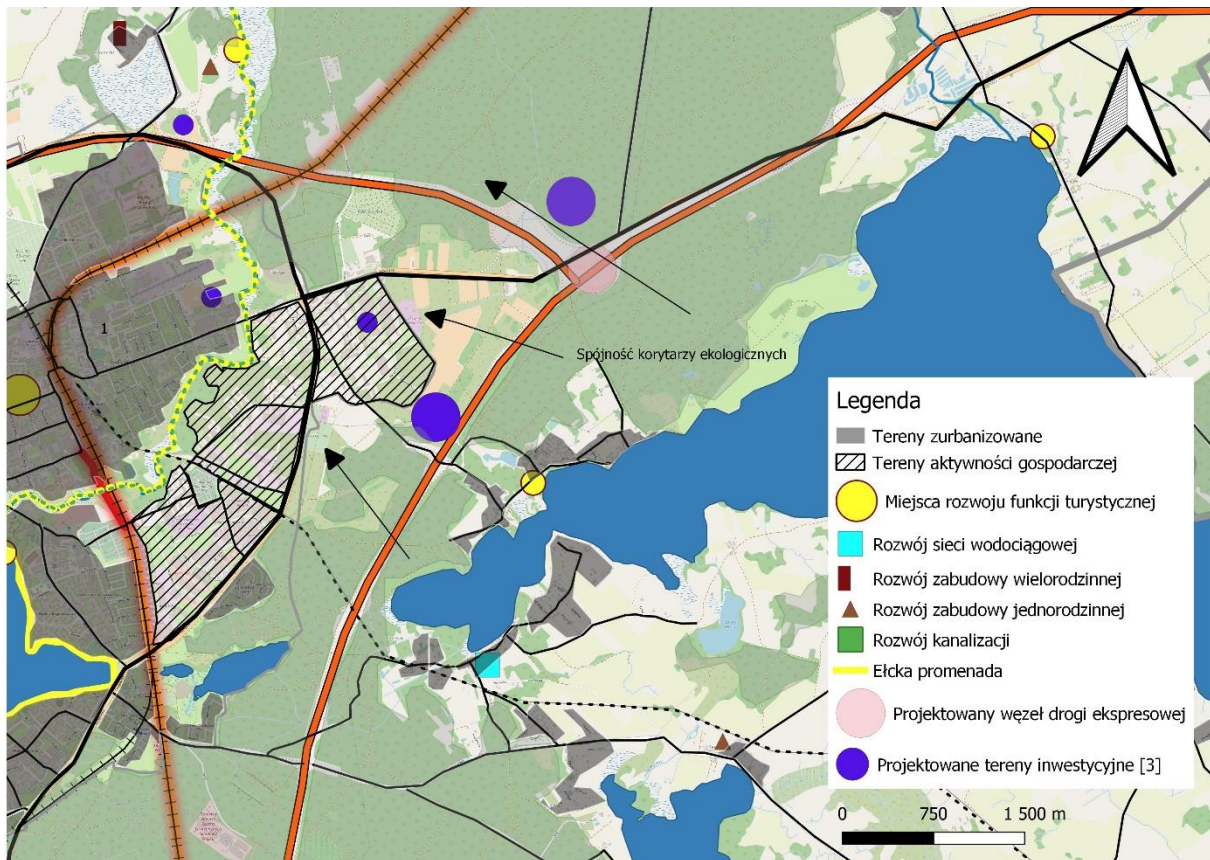
5.7.2 Podsumowanie oddziaływania na środowisko

Prawdopodobieństwo występowania, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność

Należy stwierdzić, że realizacja zadań ujętych w Strategii, z dużym lub umiarkowanym prawdopodobieństwem spowoduje oddziaływania na środowisko. Dużego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać w odniesieniu do powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych oraz hałasu. Umiarkowanego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać w odniesieniu do oddziaływania na bioróżnorodność, w tym podlegających ochronie gatunki roślin, grzybów i zwierząt, utrzymanie dobrej jakości gleb, zagospodarowanie odpadów, przestrzeń i walory krajobrazowe oraz klimat. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań wynika z faktu, że powiązane jest ono w dużym stopniu z procesami inwestycyjnymi, w tym dot. inwestycji wielkopowierzchniowych (zabudowa przemysłowa, mieszkaniowa) lub liniowych. W przypadku realizacji inwestycji niemal pewne jest, że wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania na środowisko, niepewna jest natomiast skala tych oddziaływań. Mniej pewne jest natomiast prawdopodobieństwo oddziaływań pośrednich, wywołanych przez powstałe w wyniku realizacji inwestycji zmiany (utworzone obiekty przemysłowe, usługowe, zwiększona przepustowość dróg i szlaków komunikacyjnych, zwiększony ruch turystyczny, etc.). Jak pokazują doświadczenia regionu Warmii i Mazur, m. in. dane WIOŚ, wzrost gospodarczy przyczynia się do pogorszenia jakości powietrza. Trudno jest natomiast precyzyjnie określić prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań na obszarze MOF Ełku, m. in. ze względu na brak wiedzy co do przyszłej wielkości przedsięwzięć, choć zakłada się, że mogą one wystąpić.

Jako małe prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko należy przewidzieć w stosunku do obszarów chronionych. Wynika to z faktu, że na tych obszarach nie będą realizowane bezpośrednio inwestycje mogące istotnie wpływać na środowisko. **Wpływ ten możliwy jest w odniesieniu do obszarów chronionego krajobrazu.** Należy więc przewidzieć, iż największy wpływ na obszary chronione dot. będzie jakości krajobrazu i wynikać będzie z rozwoju funkcji gospodarczej i mieszkaniowej. Jednocześnie warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że istniejące zapisy Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ełk, jak też Gminy Ełk wskazują na potrzebę budowania spójności przestrzennej terenów ważnych dla bioróżnorodności i środowiska naturalnego. Wskazują m. in. na potrzebę powiązania terenów położonych w korytarzu doliny rzeki Ełk z terenami leśnymi, położonymi przy południowo-wschodniej granicy miasta (obręb Szeligi-Buczki w gminie Ełk). **Potencjalny konflikt z tymi założeniami dotyczy rozwoju terenów inwestycyjnych położonych zarówno w obrębie miasta Ełk jak też gminy Ełk. Deficyt spójności terenów przyrodniczych może być pogłębiony poprzez powstanie drogi ekspresowej, utworzenie węzła tej drogi przy południowo-wschodniej granicy miasta oraz poprzez rozwój terenów przemysłowych.**

MAPA 8. POTENCJALNY WPŁYW LOKALIZACJI TERENÓW INWESTYCYJNYCH ORAZ DROGI EKSPRESOWEJ NA SPÓJNOŚĆ KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Większość oddziaływań na środowisko, które prognozuje się w związku z realizacją Strategii MOF Etka, będzie miało charakter czasowy, ograniczony do trwania inwestycji. Z reguły procesy inwestycyjne trwają do 2-3 lat. Po zakończeniu inwestycji oddziaływania znikną, czyli takie oddziaływanie będzie miało charakter jednorazowy. Realizacja kilku działań przyczyni się jednak do „trwałych” zmian w przestrzeni i funkcjonalności obszaru. Można tutaj wymienić m. in. kwestie obiektów przemysłowych, które funkcjonować będą na powstałych strefach aktywności gospodarczej. Realizowane inwestycje mogą wpłynąć również na wzrost natężenia ruchu na wybranych szlakach komunikacyjnych. Związane to może być nie tylko z samą inwestycją komunikacyjną, ale także rozwojem aktywności gospodarczej w wybranym miejscu (dojazdy do pracy, przyjazdy turystów). W tym przypadku należy mówić o stałym, powtarzalnym oddziaływaniu na środowisko.

Zasięg oddziaływań na środowisko będzie miał w większości lokalny charakter. Związany będzie z realizowanymi inwestycjami. Prowadzone prace budowlane powodować będą chwilowe lub stałe zajęcie powierzchni ziemi, w tym degradację środowiska glebowego. Skutki prowadzonych prac mogą być odczuwane w najbliższym sąsiedztwie poprzez emisję pyłów i zanieczyszczeń gazowych oraz hałas. Do środowiska wodnego dostawać się mogą zanieczyszczenia wskutek spływu powierzchniowego. W ten sposób zanieczyszczenia mogą migrować także na inne obszary. Powstałe uciążliwe dla środowiska obiekty, głównie przemysłowe generować będą również negatywne oddziaływania głównie w najbliższym sąsiedztwie. Mogą dodatkowo wpływać na bilans CO₂, co może mieć wymiar globalny (choć zasadniczo niedużej skali). Większość negatywnych oddziaływań ze względu na

koncentrację działań w przestrzeniach zurbanizowanych, dotyczyć będzie miast, większych miejscowości oraz ciągów komunikacyjnych.

Większość skutków negatywnych oddziaływań charakteryzować się będzie pełną lub częściową odwracalnością. Po zakończeniu inwestycji oddziaływania znikną, więc zniknie większość negatywnych skutków. Związane to będzie także z procesami samooczyszczania, w tym powietrza atmosferycznego, środowiska glebowego i wodnego. W przypadku trwałej zmiany sposobu zagospodarowania lub funkcjonowania terenu, np. w przypadku stref gospodarczych, zabudowy mieszkaniowej, dojdzie do nieodwracalnych w dłuższej perspektywie czasu zmian w środowisku. Dotyczyć to będzie przede wszystkim przedsięwzięć, które powodować będą zajęcie powierzchni ziemi.

Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Ryzyko skumulowanych oddziaływań na środowisko związane może być z prowadzonymi procesami inwestycyjnymi. Potencjalnie największe ryzyko oddziaływań skumulowanych należy postrzegać w realizacji osobnych przedsięwzięć infrastrukturalnych/inwestycyjnych w tym samym czasie i/lub miejscu, co może spowodować przekroczenie norm środowiskowych, w tym czasie i miejscu. Przykładem takich przedsięwzięć może być prowadzenie prac inwestycyjnych.

Ze względu na prognozowany lokalny charakter oddziaływań, koncentrację działań w przestrzeni zurbanizowanej nie przewiduje oddziaływań transgranicznych na środowisko, także ze względu na znaczne oddalenie od granic kraju.

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

W Strategii MOF Ełku zdiagnozowano prawdopodobieństwa występowania ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska, określonych minimum jako umiarkowane w odniesieniu do oddziaływania na powierzchnię ziemi, na wody powierzchniowe i podziemne, powietrze, bioróżnorodność oraz w przypadku hałasu. Oddziaływania te związane są z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycji wielkopowierzchniowych, wymagających użycia ciężkich maszyn i sprzętu, np. inwestycji drogowe, budowy obiektów mieszkalnych, tworzenia terenów inwestycyjnych. Prace takie stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi, w szczególności biorąc pod uwagę kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy. Inwestycje wymagają użycia ciężkiego sprzętu, które generuje hałas, emituje spaliny i pyły. Prace budowlane wywierają szczególnie negatywny wpływ na środowisko glebowe, docelowo także środowisko wodne.

5.8 Analiza oddziaływania na środowisko realizacji programu

5.8.1 Czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko

Aby dokonać ostatecznej odpowiedzi na pytanie: „czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko?”, dokonano analizy zapisów zadań, w odniesieniu do Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

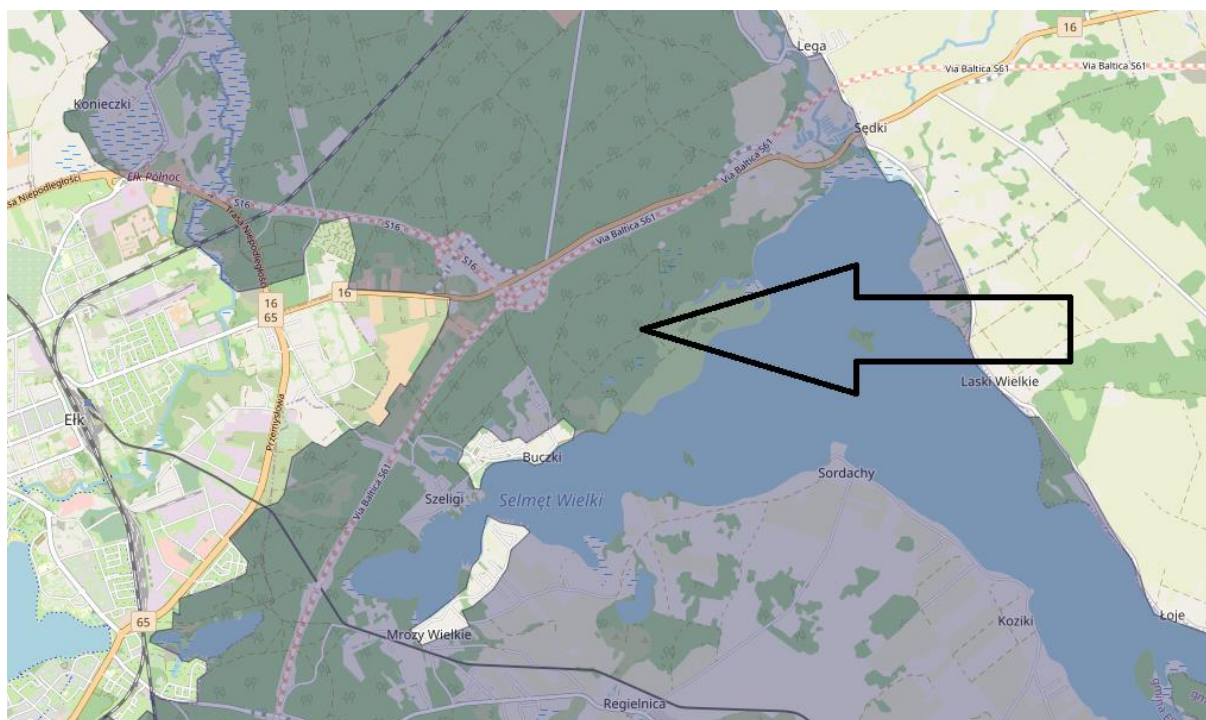
W przypadku następujących zadań możliwe jest wystąpienie okoliczności zakwalifikowania do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- W Strategii zdiagnozowano działania, które można w pewnych okolicznościach zakwalifikować do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Te okoliczności to przede wszystkim ostateczna lokalizacja, w szczególności w odniesieniu do obszarów chronionych, terenów zurbanizowanych, objęcie planami zagospodarowania przestrzennego oraz powierzchnia lub skala inwestycji. Do tych przedsięwzięć zaliczyć można następujące działania:
  - 1.1.A. Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych.
  - 1.1.B. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów.
  - 1.4.E. Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej.
  - 2.1.B. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe.
  - 2.1.C. Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa.
  - 2.1.D. Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa.
  - 2.3.B. Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk.
  - 3.1.B. Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.
  - 3.2.A. Efektywne i racjonalne gospodarowanie wodami m.in. poprzez powiększanie zdolności retencyjnych przestrzeni MOF Ełku, działania na rzecz zmniejszenia zużycia wody i jej powtórnego wykorzystania.
- Analizując ww. działania w odniesieniu do skali i lokalizacji należy zwrócić uwagę, że część z nich może być realizowana na obszarach chronionych lub w ich sąsiedztwie. Dotyczy to jednak tylko obszarów chronionego krajobrazu. Nie przewiduje się wpływu na obszary Natura 2000 oraz rezerваты przyrody.

- Kwestia lokalizacji nowych funkcji gospodarczych, czyli terenów inwestycyjnych może kolidować z koncepcją spójności korytarzy ekologicznych. Przy czym istotniejszą barierą wydaje się być przebieg projektowanej drogi ekspresowej S61. Powstanie terenów inwestycyjnych i stref aktywności gospodarczych może pogłębić problem spójności korytarzy ekologicznych. Konieczne jest zatem, przy projektowaniu terenów inwestycyjnych, przeprowadzenie badań dot. zachowania spójności korytarzy ekologicznych i zaprojektowanie ewentualnych działań kompensujących negatywny wpływ powstałej zabudowy.

MAPA 9. LOKALIZACJA WĘZŁA DROGI EKSPRESOWEJ W OKOLICY EŁKU NA TLE KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE MAPY [MAPA KORYTARZE.PL](http://MAPA.KORYTARZE.PL) (PRACOWNIA NA RZECZ WSZYSTKICH ISTOT).

- W przypadku inwestycji komunikacyjnych oraz związanych z infrastrukturą liniową, taką jak systemy kanalizacyjne, można przewidzieć, że ich realizacja z dużym prawdopodobieństwem będzie się odbywać na obszarach wiejskich. W takim przypadku w trakcie inwestycji może dochodzić do chwilowego negatywnego oddziaływania na środowisko. Skala tego oddziaływania może być oczywiście różna, trudno ją przewidzieć ze względu na brak szczegółów realizacji inwestycji. Należy przewidzieć, że każda z tych inwestycji wymagać będzie odrębnych analiz dot. oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze powyższe można stwierdzić:

- Realizacja Strategii może potencjalnie spowodować wystąpienie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, głównie o charakterze lokalnym, jeśli zajdą okoliczności spełniające kryteria związane ze skalą oraz lokalizacją przedsięwzięć. Na etapie projektowania Strategii nie ma natomiast możliwości określenia realnego wpływu na środowisko na obszarze MOF Ełku ze względu na ogólny charakter zdefiniowanych w Strategii rozwiązań.

- **Dokument definiuje główne kierunki rozwoju, więc należy uznać, że wyznacza również ramy także dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nie określa natomiast szczegółowych rozwiązań dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym realizowane przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio ze Strategii wymagać powinny przeprowadzenia osobnych procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko.**

5.8.2 Wpływ realizacji zadań mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na jego wybrane komponenty oraz proponowane działania kompensacyjne

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, utrzymania dobrej jakości gleb, zagospodarowanie odpadów

Prace związane z prowadzeniem inwestycji, w szczególności inwestycje wielkopowierzchniowe, wymagające użycia ciężkich maszyn i sprzętu, przeobrażenia powierzchni ziemi, zorganizowania terenu budowy oraz dojazdu do niego należy zaliczyć do przedsięwzięć, które w szczególny sposób wpływać mogą na powierzchnię ziemi oraz degradację gleb. Docelowo wpływ na powierzchnię ziemi związany będzie z powstaniem wielkopowierzchniowych obiektów powodujących trwałe zajęcie powierzchni ziemi. Do tych obiektów należy zaliczyć także parkingi i drogi dojazdowe. Ww. działania mogą spowodować bezpośrednie oddziaływania mechaniczne na powierzchnię ziemi, w tym jej przemieszczanie, zagęszczania i ostatecznie zajęcie przez powstałą infrastrukturę.

Mając na uwadze, że wpływ na środowisko wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych z budową nowej infrastruktury lub modernizacją istniejącej, jak również późniejsze funkcjonowanie tej infrastruktury, wśród rozwiązań mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wskazać przede wszystkim na właściwą lokalizację działań np. na obszarach pozbawione szczególnych walorów przyrodniczych, unikanie lokalizacji wymagających znacznych zmian ukształtowania terenu oraz wywołujących konflikty przestrzenne, w tym degradację krajobrazu lub utratę produktywności gleb wyższych klas bonitacyjnych, zachowanie śródpolnych ekosystemów jako lokalnych centrów różnorodności biologicznej. Istotne jest również odpowiednie zorganizowanie procesu inwestycyjnego, w tym również odpowiedniego zagospodarowania powstałych odpadów.

Wody podziemne i powierzchniowe²¹

Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, która miała na celu zidentyfikowanie tych JCWP, które z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych mogą nie osiągnąć ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zidentyfikowane JCWP rzeczne, w przypadku których ryzyko nieosiągnięcia celów

---

²¹ Opracowanie na podstawie dokumentu: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016.

środowiskowych jest wysokie, wymagają wprowadzenia działań uzupełniających zorientowanych na ograniczenie lub całkowitą redukcję występujących w nich presji.

Wg danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie (WIOŚ) duża część wód rzecznych MOF Ełku charakteryzowała się umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód.

W 2017 roku WIOŚ dokonał oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód jeziornych położonych na terenie MOF Ełku. Ocena stanu jednolitych części badanych wód, będąca wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego, wskazuje na ich zły stan.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 Poz. 1911, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły) identyfikuje następujące znaczące oddziaływania mające wpływ na JCWP:

- 1) punktowe źródła zanieczyszczeń;
- 2) rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń;
- 3) zmiany hydromorfologiczne.

Głównymi czynnikami sprawczymi punktowych źródeł zanieczyszczeń, mających wpływ na JCWP mogą być:

- 1) gospodarka komunalna (w tym oczyszczalnie ścieków);
- 2) przemysł;
- 3) wody opadowe i roztopowe;
- 4) hodowla ryb (stawy rybne wg art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. g ustawy – Prawo wodne);
- 5) składowiska odpadów;
- 6) zrzuty wód związanych z działalnością człowieka (wody zasolone, chłodnicze);
- 7) porty.

Czynnikami sprawczymi rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń mogą być:

- 1) rolnictwo;
- 2) ścieki i pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji sanitarnej;
- 3) depozycja atmosferyczna;
- 4) naturalne procesy.

Główną przyczyną zmian hydromorfologii JCWP jest działalność człowieka służąca między innymi:

- 1) ochronie przeciwpowodziowej, w tym ochronie brzegów morskich;
- 2) retencjonowaniu wód;
- 3) żegludze;
- 4) małej i dużej energetyce wodnej;
- 5) rolnictwu;
- 6) turystyce i rekreacji;
- 7) poborom kruszywa;
- 8) zagospodarowaniu dolin cieków i brzegów zbiorników (zabudowa komunalna i gospodarcza);
- 9) poborom wód (w szczególności na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłu, produkcji energii elektrycznej, rolnictwa, hodowli ryb, górnictwa, żeglugi).

Do głównych rodzajów zmian hydromorfologicznych należą:

- 1) zabudowa podłużna cieków polegająca głównie na zmianie profilu poprzecznego i podłużnego cieków;
- 2) zabudowa brzegów jezior (zabudowa komunalna i gospodarcza);
- 3) umocnienie i zabudowa brzegów morskich pirsami, ostrogami, opaskami brzegowymi, falochronami;
- 4) obwałowania;
- 5) zabudowa poprzeczna, obejmująca wszelkie budowle przegradzające koryto;
- 6) sztuczne zbiorniki wodne;
- 7) tory wodne;
- 8) melioracje.

Plan gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Wisły ustalano następujące cele środowiskowe:

- Dla jednolitych części wód – będących w dobrym stanie/potencjalnie ekologicznym – utrzymanie tego stanu/potencjału.
- Dla naturalnych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.
- Dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Wpływ realizacji Strategii na osiąganie celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód (JCW) jest bardzo trudny do zdiagnozowania. Należy zwrócić uwagę, że poprawa stanu wód powierzchniowych jest jednym z wyzwań Strategii. W Strategii ujęto działania mające na celu poprawę stanu wód powierzchniowych, m. in. rozbudowę systemu kanalizacyjnego oraz bezpośrednie działania przyczyniające się do poprawy stanu wód jeziornych.

Mając na uwadze charakterystykę działań przewidzianych do realizacji w Strategii zaleca się zwracanie szczególnej uwagi i zachowanie ostrożności podczas prowadzenia inwestycji. Należy odpowiednio zabezpieczyć teren budowy, unikać przedostawania się do środowiska glebowego płynów eksploatacyjnych, paliw i innych szkodliwych substancji. Należy zabezpieczyć teren przed możliwością niekontrolowanego spływu powierzchniowego i erozji powierzchni ziemi.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych może być gospodarka rolna. W tym zakresie należy wspierać stosowanie kodeksu dobrej praktyki rolnej. Należy minimalizować straty składników pokarmowych, w tym azotu i fosforu w glebie, poprzez m. in. zrównoważone nawożenie, odpowiednie zabiegi agrotechniczne, jak też realizację programów rolno-środowiskowych.

Priorytetowo należy traktować przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, szczególnie na obszarach wiejskich. Należy systematycznie powiększać odsetek ludności korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Kolejne zagrożenia dla stanu wód związane są z rozbudową i rozwojem funkcji turystycznej. Wzrost ilości osób korzystających m. in. z wód stojących i płynących (np. ruch łodzi i jachtów) może wpływać na pogorszenie parametrów wód w sposób mechaniczny jak również przyczyniać się do zaśmiecenia, np. terenów przybrzeżnych. Należy więc unikać kierowania ruchu turystycznego na wrażliwe przyrodniczo akweny i ciek wodne.

Istotnym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych jest zmniejszenie naturalnej zdolności samooczyszczania się wód, spowodowane suszą. Należy wdrożyć kolejne działania, aby zapewnić dobry stan ilościowy wód, tj. zapewnić odpowiednią wielkość przepływu i retencji wody. Służyć mają temu m. in. działania związane z małą retencją wód. Jednocześnie realizując inwestycje z zakresu małej retencji wód należy zwrócić uwagę na wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze, w szczególności bioróżnorodność (wskutek lokalnych zmian hydrologicznych, np. poprzez podniesienie lustra wody), jak też na zagrożenia związane z dostawaniem się do wód stojących (np. stawów, oczek wodnych, małych zbiorników).

Konieczne jest stałe monitorowanie wód powierzchniowych przez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów jakości we wszystkich kategoriach wód zgodnie z ramową dyrektywą wodną.

Powietrze atmosferyczne

Realizacja strategii może powodować negatywny wpływ na standardy powietrza w ujęciu lokalnym (wpływ chwilowy i lokalny). Dotyczy to przede wszystkim zadań o charakterze inwestycyjnym, których realizacja może powodować emisję gazów i pyłów do atmosfery. Kolejne istotne zagrożenie do środowiska związane jest z rozwojem gospodarczym, związanym z zagospodarowaniem terenów inwestycyjnych. Rozwój nowych przedsiębiorstw, funkcjonujących na obszarze MOF Ełku, może wnieść wkład w poziom emisji gazów i pyłów. Należy założyć, że wpływ ten nie powinien być znaczący, mając na uwadze współczesne wymogi i technologie oraz rozwiązania.

Realizacja Strategii w szczególności zadań, które mogą powodować potencjalnie znaczące oddziaływania na środowisko wpływać może w następujących sposób na emisję pyłów i gazów do powietrza:

- Prace budowlane mogą niekorzystnie wpływać na jakość powietrza, zarówno w skutek zanieczyszczeń gazowych (spaliny), jak też pyłowych – mając na uwadze znaczną liczbę planowanych w ramach strategii zadań inwestycyjnych, prognozuje się, że punktowo emisja pyłów i zanieczyszczeń gazowych może być znaczna i może wpływać negatywnie na najbliższe otoczenia, w tym ludzi wykonujących prace budowlane. Nie przewiduje się natomiast zauważalnej zmiany parametrów powietrza w wyniku realizacji tych zadań. Należy przestrzegać zasad BHP oraz minimalizować ryzyko zanieczyszczeń powietrza, m. in. poprzez zabezpieczanie placów budowy, np. poprzez przykrycie materiałów, polewanie dróg dojazdowych wodą w celu zapobiegania pyleniu, utrzymywania w dobrym stanie maszyn i urządzeń (emisja spalin).
- Funkcjonowanie nowych obiektów budowlanych – w tym emisja gazów cieplarnianych oraz pyłów związanych z tzw. niską emisją. Istotne przy realizacji inwestycji stosowanie rozwiązań, które wpływać będą pozytywnie na powietrze atmosferyczne, np. prowadzenie termomodernizacji obiektów budowlanych, wymianę lub stosowanie oświetlenia na energooszczędne w tych obiektach, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii lub zastosowanie nowoczesnych urządzeń grzewczych o wyższej sprawności.

Hałas

Trwały wpływ na pogorszenie się warunków akustycznych w analizowanym obszarze może mieć realizacja przedsięwzięć mających na celu przyciąganie i instalowanie się nowych zakładów przemysłowych, w szczególności na wydzielonych obszarach inwestycyjnych, a także rozwój infrastruktury drogowej. Wpływ na chwilowe pogorszenie się warunków akustycznych może mieć realizacja większości przedsięwzięć inwestycyjnych, w których wykorzystywany jest ciężki i specjalistyczny sprzęt generujący hałas.

Do przedsięwzięć, które mogą pozytywnie wpływać na klimat akustyczny można wymienić następujące:

- Planowanie przestrzenne i zarządzanie zagospodarowaniem terenu z uwzględnieniem problemów akustycznych, np. poprzez ustalanie obszarów ograniczonego użytkowania, ustalanie stref przemysłowych,
- Rozwój systemów transportowych, w tym: budowa dróg alternatywnych, wyznaczenie stref ruchu uspokojonego, wprowadzenie stref ograniczonego hałasu, poprawa płynności potoku ruchu pojazdów poprzez wprowadzenie systemu inteligentnej sygnalizacji świetlnej, planowanie ruchu, w tym: ograniczenie ruchu, ograniczenie prędkości, wprowadzenie ograniczeń dla ruchu pojazdów ciężkich, zakazy lub ograniczenia ruchu w porze nocnej, wspieranie przyjaznej środowisku komunikacji miejskiej, budowę ścieżek rowerowych i wspieranie komunikacji pieszej, wprowadzenie systemu stref płatnego parkowania, wspieranie cichego transportu,

Przedsięwzięcia techniczne, pozwalające na redukcje emisji i imisji hałasu:

- Rozwiązania ograniczające hałas pochodzący od infrastruktury komunikacyjnej, w tym: Zastosowanie cichych nawierzchni drogowych, zastosowanie podtorowych rozwiązań tłumiących, szlifowanie szyn oraz kół pojazdów kolejowych, spawanie łącz szynowych, rozwiązania zmniejszające hałas infrastruktury szynowej na mostach i wiaduktach,
- Rozwiązania ograniczania hałasu samochodowego (jako głównego źródła hałasu w miastach), w tym: redukcja hałasu przez zastosowanie cichych opon, zapewnienie kontroli warunków homologacji pojazdów (w zakresie emisji dźwięku), wyciszanie samochodów,
- Ograniczanie propagacji dźwięku, w tym: zastosowanie ekranów akustycznych, zastosowanie półtuneli akustycznych, zastosowanie przykryć źródeł dźwięku, odpowiednie ukształtowanie zabudowy oraz terenu w pobliżu źródeł hałasu, zastosowanie absorbujących powierzchni w pobliżu torowisk,
- Rozwiązania ograniczania hałasu w punkcie odbioru, w tym: zastosowanie okien o odpowiedniej izolacyjności, podwyższenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych, zastosowanie rozwiązań z dziedziny kształtowania architektonicznego budynku.

Do pozostałych przedsięwzięć wpływających pozytywnie na ograniczenie hałasu należą:

- Rozwiązania legislacyjne, w tym: limity emisji dźwięku przez źródła, pozwolenia i decyzje, zmiany funkcji budynków, ekonomiczne środki ograniczania hałasu.²²

---

²² Na podstawie: Program ochrony przed hałasem dla miasta Gdyni, 2008 rok

Zagrożenie dla obszarów chronionych wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych z budową nowej infrastruktury lub modernizacją istniejącej, jak również późniejsze funkcjonowanie tej infrastruktury.

Mając na uwadze analizę działań Strategii, które wykazują potencjalne oddziaływanie na obszary chronione, a także na rośliny, zwierzęta (w tym gatunki chronione), grzyby oraz różnorodność biologiczną można sformułować wniosek, że ich realizacja, a tym samym realizacja Strategii nie będzie miała dużego wpływu na obszary chronionych. Należy przy tym wskazać, iż wpływ na obszary chronione dot. kwestii zmian w krajobrazie (wpływ na obszary chronionego krajobrazu) oraz w przypadku rozwoju funkcji gospodarczej, na spójność przestrzenną korytarzy ekologicznych.

Wśród ewentualnych zagrożeń dla obszarów chronionych należy wymienić następujące rodzaje działań:

1. Powstanie nowej zabudowy/zagospodarowania terenu.

Powstanie nowej infrastruktury oraz zabudowy może powodować powstawanie nowych/dodatkowych oddziaływań na środowisko, w tym na zasoby przyrody ożywionej oraz bioróżnorodność. Wpływ na zasoby przyrody ożywionej oraz bioróżnorodność zależy od charakteru, wielkości/skali danego przedsięwzięcia oraz jego lokalizacji względem zasobów przyrody. Nowa zabudowa/infrastruktura powodować będzie zajęcie i ubytek terenu. Nowopowstała infrastruktura stanowić może barierę ekologiczną dla wybranych gatunków zwierząt.

Mając na uwadze znaczną powierzchnię obszarów chronionych na obszarze subregionu EGO istotne jest przestrzeganie ustanowionych zakazów, obowiązujących na terenie wybranych form ochrony.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wprowadza następujące zakazy (Dz. U. 2020 poz. 55):

Art. 15. 1. W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:

1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;

2) (uchylony)

3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;

4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;

5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;

6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;

7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;

8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;

9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;

10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;

12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów

13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 777, 935 i 1428);

17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;

20) zakłócania ciszy;

21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, **jeżeli jest to uzasadnione** wykonywaniem badań naukowych lub **celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego** i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu przyrody.

Art. 24. 1. Na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
  - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego. 1a. Na obszarze chronionego krajobrazu, dla terenów:

1) objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1, wprowadza się zakazy:

a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,

b) zalesiania;

2) nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1, wprowadza się zakazy:

a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,

b) lokalizowania nowych obiektów budowlanych odbiegających od lokalnej formy architektonicznej,

c) lokalizowania nowych obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 2 kondygnacje lub 7 m,

d) zalesiania.

1b. Na obszarze chronionego krajobrazu zakazuje się niszczenia i uszkodzenia obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w uchwale, o której mowa w art. 23a ust. 1.

Art. 33. 1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk.

3. Projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 34. 1. Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

2. W przypadku, gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone wyłącznie w celu: 1) ochrony zdrowia i życia ludzi; 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego; 3) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego; 4) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Ponadto należy uwzględnić ogólne zasady realizacji inwestycji mając na uwadze ochronę gatunkową roślin, zwierząt, grzybów.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową zakazuje się:²³

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu;
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 13) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

---

²³ Za: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Dz.U. 2020 poz. 26

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (1) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (2) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

W stosunku do dziko występujących zwierząt, oznaczonych symbolem (3) w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się dodatkowo zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie.

W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą zakazuje się²⁴:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk;
- 4) pozyskiwania lub zbioru;
- 5) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 6) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;
- 7) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 8) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 9) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową zakazuje się:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk;
- 4) pozyskiwania lub zbioru;
- 5) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 6) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

---

²⁴ Za: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów Dz.U. 2014 poz. 1408

W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w załączniku nr 1 oraz w lp. 1–300 załącznika nr 2 do rozporządzenia²⁵, zakazuje się:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk;
- 4) pozyskiwania lub zbioru;
- 5) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 6) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, z tym, że zakaz transportu dotyczy gatunków oznaczonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia symbolem (2);
- 7) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 8) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 9) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Mając na uwadze specyfikę działań ujętych w Strategii MOF Ełku należy zwrócić szczególną uwagę na następujące zakazy:

- Niszczenia siedlisk roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową,
- Niszczenia siedli grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową,
- Niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania – dotyczy również drzew, zadrzewień i krzewów,
- Niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień.

Powyższe zakazy należy w szczególny sposób przestrzegać w kontekście planowanych inwestycji, ujętych w Strategii, w tym rozwoju stref aktywności gospodarczych.

Przestrzeń i walory krajobrazowe

Przewiduje się, że realizacja Strategii nie spowoduje znaczącego oddziaływania na krajobraz w ujęciu całego obszaru MOF Ełku. Wynika to z faktu, że pomimo planowanych działań mających na celu rozwój funkcji gospodarczych oraz mieszkaniowych, przewiduje się działania, które uwzględnią zrównoważony rozwój przestrzenny. Zakłada się, że tereny inwestycyjne powstawać będą w przestrzeniach zlokalizowanych w sąsiedztwie węzłów dróg ekspresowych lub w sąsiedztwie już

---

²⁵ Za: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin Dz.U. 2014 poz. 1409

istniejących stref aktywności gospodarczej. Tereny mieszkaniowe rozwijać się będą zgodnie z założeniami planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniając zasadę zwartości.

Oddziaływanie na krajobraz możliwe jest lokalnie w przypadku realizacji inwestycji związanych z tworzeniem nowej infrastruktury lub zagospodarowaniem terenów, np. pod nowe inwestycje. W wyniku realizacji zadań objętych Strategią mogą być prowadzone m. in. prace ziemne i budowlane. Prace te mogą powodować zmiany w krajobrazie, np. zajmowanie terenu, ograniczoną w czasie lokalizację sprzętu budowlanego, czy też powstawania wykopów i hałd związanych z przemieszczaniem gruntów. Istotnym zagrożeniem dla krajobrazu może być w szczególności budowa obiektów przemysłowych, infrastruktury technicznej oraz stref mieszkaniowych. Ich budowa powinna być poprzedzona rzetelnymi analizami środowiskowymi oraz konsultacjami społecznymi. Powinno się unikać lokalizacji w pobliżu miejsc zamieszkania oraz w sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo.

Mając na uwadze charakter przewidzianych do realizacji zadań oraz obecny sposób zagospodarowania przestrzeni subregionu, należy podkreślić, iż realizacja Strategii może powodować miejscowo lub chwilowo wpływ na krajobraz. Wpływ taki wiązać się może z rozbudową stref mieszkaniowych, powstaniem terenów inwestycyjnych, powstaniem nowych ciągów komunikacyjnych lub zmian w przestrzeni spowodowanych realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych, np. poprzez powstanie placów budowy. Realizacja ww. zadań musi być jednak spójna z planami zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na wysokie walory krajobrazowe należy unikać realizacji przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na jakość krajobrazu, np. dużych farm wiatrowych lub przedsięwzięć, które spowodują znaczące przekształcenie krajobrazu lub zmianę funkcji przestrzeni. Zadania, takie jak tworzenie stref inwestycyjnych lub rozwój funkcji mieszkaniowych powinny być realizowane na obszarach o ustalonym przeznaczeniu przez plany zagospodarowania przestrzennego.

Klimat

Realizacja Strategii nie wpływać będzie w zauważalny sposób negatywnie na zmiany klimatu. Do zadań, które mogą pogłębiać pojawiające się zagrożenia, będące pochodnymi zmian klimatu, takie jak ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.) należą te związane z budową infrastruktury technicznej oraz związanej z rozbudową stref mieszkaniowych, powstawaniem nowych obiektów budowlanych.

Działania przeciwdziałające zmianom klimatu, w kontekście zadań mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- Należy minimalizować podatność na ryzyko związane z zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji.
- Ważne jest, aby działania służące ochronie przeciwpowodziowej w pierwszej kolejności wykorzystywały najmniej inwazyjne dla środowiska przyrodniczego rozwiązania, w szczególności nietechniczne metody ochrony przeciwpowodziowej.
- Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu.

- Wsparciem może być stosowanie skutecznych systemów planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na prognozowany lokalny charakter oddziaływań, koncentrację działań w przestrzeni zurbanizowanej MOF Ełku, znaczne oddalenie od granic kraju, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ze względu na dość ogólny charakter opisanych w Strategii działań trudno wskazać jakie będzie ich ostatecznie oddziaływanie na środowisko. Każde z przedstawionych działań i ujętych w ich ramach zadań może wymagać osobnej ekspertyzy oddziaływania na środowisko, prowadzonej już w ramach procesu inwestycyjnego. Poszczególne zadania powinny uwzględniać aspekty środowiskowe, w szczególności zasady kompensacji przyrodniczej, czyli uwzględniać podjęcie działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej. Inwestycje powinny kierować się zasadami wyboru najlepszych dostępnych technik, czyli wyboru najbardziej efektywnych i zaawansowanych poziomów rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności. Aspekt środowiskowy poszczególnych działań powinien uwzględniać zasady ochrony środowiska polegające na racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom oraz przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

Mając na uwadze, że wpływ na środowisko wynikać może z realizacji procesów inwestycyjnych związanych z budową nowej infrastruktury lub modernizacją istniejącej, jak również późniejsze funkcjonowanie tej infrastruktury, wśród rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wskazać można na:

- Właściwą lokalizację działań np. na obszarach pozbawionych szczególnych walorów przyrodniczych, unikanie lokalizacji wymagających znacznych zmian ukształtowania terenu oraz wywołujących konflikty przestrzenne, w tym degradację krajobrazu lub utratę produktywności gleb wyższych klas bonitacyjnych, zachowanie śródpolnych ekosystemów jako lokalnych centrów różnorodności biologicznej.
- Właściwą lokalizację i konstrukcję infrastruktury komunikacyjnej/dojazdowej (przy uwzględnieniu aspektów środowiskowych).
- Stosowanie innych metod ograniczania negatywnych wpływów powstałej infrastruktury na różnorodność biologiczną (tworzenie stanowisk i siedlisk zastępczych, ogrodzenia ochronne, nasadzenia zieleni, ograniczenia prędkości, odstraszenie zwierząt).
- W przypadku prac modernizacyjnych i remontowych przeprowadzenie inwentaryzacji pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów.
- Dostosowanie terminów prowadzenia prac budowlanych do terminów migracji, rozrodu i wychowu młodych poszczególnych grup zwierząt.
- Stosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych.
- Odpowiednią organizację zaplecza budowy na etapie realizacji inwestycji, w celu zapobiegania przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.
- W stosunku do działań związanych z ochroną wód i atmosfery stosowanie nowoczesnych rozwiązań, najlepszych dostępnych technik, które ograniczać będą negatywne oddziaływania działalności gospodarczej.
- Rozpoznanie archeologiczne obszaru inwestycji.

- Dostosowanie intensywności i sposobów wykorzystania obiektów do charakteru obiektu i jego przepustowości.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Strategia jest dokumentem, który wskazuje optymalną ścieżkę działań mającą na celu aktywizację rozwój społeczno-gospodarczy MOF Ełku. Jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, tj. nie wskazuje szczegółowych rozwiązań, np. odnoszących się do lokalizacji inwestycji, infrastruktury, dlatego też nie jest możliwe precyzyjne wskazanie rozwiązań alternatywnych. Pewien zakres szczegółowości określają wybrane zapisy Strategii, m.in. odnoszące się do projektów strategicznych oraz zapisy ujęte w rozdziale poświęconym modelowi funkcjonalno-przestrzennemu. Pozwala to w wybranych przypadkach na określenie ogólnej lokalizacji działań, natomiast trudno jest wskazać skalę wybranych działań.

Analizując zapisy Strategii odnoszące się do skali i lokalizacji należy zwrócić uwagę, że część z nich może być realizowana na obszarach chronionych lub w ich sąsiedztwie. Dotyczy to jednak zasadniczo obszarów chronionego krajobrazu oraz konfliktów dot. spójności korytarzy ekologicznych.

Z dużym prawdopodobieństwem do działań, które mogą kolidować z obszarami chronionymi należy zaliczyć kwestie rozwoju aktywności gospodarczej oraz stref mieszkaniowych. Ich wpływ na obszary chronione dot. głównie kwestii jakości krajobrazu. W przypadku stref aktywności gospodarczych, może pogłębiać się problem spójności korytarzy ekologicznych, który pojawi się również niezależnie od tych działań, w wyniku utworzenia drogi ekspresowej S61. Trudno w tym przypadku wskazać rozwiązania alternatywne, gdyż lokalizacja możliwych terenów inwestycyjnych wydaje się być optymalna zarówno pod względem ekonomicznym (bliskość węzłów dróg ekspresowych), jak też ekologicznym (spójność już z zagospodarowanymi przestrzeniami). Większym zagrożeniem dla spójności korytarzy ekologicznych wydają się być powstające inwestycje dróg ekspresowych, które realizowane są niezależnie od działań ujętych w Strategii MOF Ełku.

W przypadku inwestycji komunikacyjnych oraz związanych z infrastrukturą liniową, taką jak systemy kanalizacyjne, można przewidzieć, że ich realizacja z dużym prawdopodobieństwem będzie się odbywać na obszarach wiejskich. W takim przypadku w trakcie inwestycji może dochodzić do chwilowego negatywnego oddziaływania na środowisko. Skala tego oddziaływania może być różna, trudno ją przewidzieć ze względu na brak szczegółów realizacji inwestycji. Należy przewidzieć, że każda z tych inwestycji wymagać będzie odrębnych analiz dot. oddziaływania na środowisko. W przypadku tej grupy przedsięwzięć co do zasady również nie jest możliwe wskazanie rozwiązań alternatywnych. Wybrane obszary wymagają uzupełnienia i rozwinięcia infrastruktury. W projekcie Strategii nie wskazano w jaki sposób realizowane będą te inwestycje. W odniesieniu do infrastruktury kanalizacyjnej w przypadku zabudowy rozproszonej można zasugerować rozwiązania w indywidualne systemu oczyszczania, np. przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Podsumowując, należy stwierdzić, że propozycje działań ujęte w dokumencie wydają się być optymalnymi rozwiązaniami. Rozwiązania alternatywne można rozważyć w przypadku uszczegóławiania realizacji poszczególnych zadań, np. co do sposobu prowadzenia prac budowlanych, lokalizacji zadania, wyboru technologii.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030 jest dokumentem strategicznym obejmującym swoim zasięgiem przestrzeń dwóch gmin: Miasta Ełk i Gminy Ełk. Ustawodawca założył co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do dokumentu, który swoim zasięgiem wykracza poza granice administracyjne jednej gminy oraz w przypadku gdy założenia tego dokumentu mogą wyznaczać ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Takie przesłanki zachodzą w przypadku Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030

Celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektowanej Strategii MOF Ełku nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Strategia MOF Ełku obejmuje zestaw celów strategicznych, podporządkowane im cele szczegółowe i kierunki działań. Analizując oddziaływania na środowisko dokonano szczegółowego przeglądu kierunków działań, czyli najbardziej szczegółowych zapisów. Należy przy tym podkreślić, że przedmiotowa Strategia co do zasady jest dokumentem ogólnym, analizującym uwarunkowania i szanse rozwoju w odniesieniu do przestrzeni MOF Ełku, wytyczającym główne ramy i kluczowe kierunki działań o pewnym stopniu ogólności.

Strategia MOF Ełku jest dokumentem wskazującym optymalną ścieżkę działań w kontekście rozwoju tego obszaru. Nie jest dokumentem bezpośrednio ukierunkowanym na aspekty ochrony środowiska, choć kwestie środowiskowe mają istotne znaczenie dla projektowanego dokumentu. W podsumowaniu diagnostycznym podkreśla się, że **potencjał przyrodniczo-krajobrazowy jest zdecydowanie atutem obszaru MOF Ełk i wymaga zachowania i ochrony.**

W dokumencie podkreśla się, że kwestie ochrony środowiska oraz zachowania przyrody stanowią jeden z głównym priorytetów Unii Europejskiej. Zauważa się, że podyktowane są one zjawiskami o wymiarze globalnym, m.in. zmianami klimatu oraz rosnącym zanieczyszczeniem środowiska. Priorytetem Unii Europejskiej jest m.in. przekształcenie Europy w kontynent neutralny dla klimatu oraz ochrona środowiska naturalnego.

Powyższa argumentacja ma swoją kontynuację w logice projektowanej strategii. Wizja wskazuje, że MOF Ełku to obszar zrównoważonego rozwoju, w którym uwzględnia się potrzeby środowiskowe, dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Zagadnienia związane z ochroną środowiska i przyrody ujęte zostały w 3 celu strategicznym, pod nazwą **Poprawa stanu środowiska**, oraz rozwinięto w trzech celach szczegółowych:

- Ochrona środowiska przyrodniczego,
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych,
- Wspieranie rozwoju ekogospodarki.

W projektowanym dokumencie Strategii MOF Ełku szczególny wymiar problemów środowiskowych związany jest z jakością wód powierzchniowych. Problem zagrożenia jakości wód jezior w szczególności dotyczy obszaru zlewni pojeziernych, z którego wody powierzchniowe odpływają poprzez jeziora. Przyczyną zanieczyszczenia wód jest niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa. Na obszarze MOF Ełku pomimo poprawy w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej, nadal istniały miejsca, które wymagały takiej interwencji.

W Strategii przewidziano działania, które mogą mieć wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego subregionu, a jednocześnie wywierać wpływ na środowisko. Nowe szlaki komunikacyjne stanowiąc będą istotną barierę ekologiczną, będą emitować hałas oraz zanieczyszczenie powietrza. Nowotworzone tereny inwestycyjne zajmować będą powierzchnię oraz staną się trwałym elementem krajobrazu. Tworzenie nowych przestrzeni gospodarczych wymaga realizacji szeregu inwestycji, które mogą w trakcie realizacji oraz po zakończeniu generować negatywne oddziaływania na środowisko (drogi, infrastruktura energetyczna, sieć wodno-kanalizacyjna).

Warto również zwrócić uwagę na możliwy rozwój funkcji turystycznej. Oznaczać to może zwiększenie presji na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie działania na rzecz rozwoju turystyki, odpowiednio zaplanowane, mogą przyczyniać się do ochrony środowiska i przyrody. Związane to może być z rozwojem infrastruktury towarzyszącej, np. związanej z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami lub też moderujące ruch turystyczny (ścieżki rowerowe, piesze, miejsca odpoczynku, etc.).

Próbując dokonać analizy oddziaływania postanowień dokumentu na środowisko przeanalizowano jego zapisy w odniesieniu do Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839). Do działań, które potencjalnie znacząco mogą oddziaływać na środowisko należy zaliczyć:

- Wyznaczenie, pozyskanie i scalenie nowych terenów inwestycyjnych;
- Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej terenów inwestycyjnych, w tym dróg prowadzących do tych terenów;
- Wspieranie rozwoju usług turystycznych, w tym bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej;
- Wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, przeciwdziałającej rozpraszaniu zabudowy i chroniącej walory krajobrazowe;
- Wprowadzanie różnorodnych form mieszkalnictwa;
- Rozwój infrastruktury technicznej i teleinformatycznej (w tym kanalizacyjnej, drogowej) na potrzeby mieszkalnictwa;
- Modernizacja i rozwój układu sieci drogowej poprawiającej dostępność i spójność MOF Ełk;
- Rozwój systemu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.

Należy stwierdzić, że realizacja zadań ujętych w Strategii, z dużym lub umiarkowanym prawdopodobieństwem spowoduje oddziaływania na środowisko. Dużego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać w odniesieniu do powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych oraz hałasu. Umiarkowanego prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań należy oczekiwać w odniesieniu do oddziaływania na bioróżnorodność, w tym podlegających ochronie gatunki roślin, grzybów i zwierząt, utrzymanie dobrej jakości gleb, zagospodarowanie odpadów, przestrzeń i walory krajobrazowe oraz

klimat. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań wynika z faktu, że powiązane jest ono w dużym stopniu z procesami inwestycyjnymi, w tym dot. inwestycji wielkopowierzchniowych (zabudowa przemysłowa, mieszkaniowa) lub liniowych. W przypadku realizacji inwestycji niemal pewne jest, że wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania na środowisko, niepewna jest natomiast skala tych oddziaływań. Mniej pewne jest natomiast prawdopodobieństwo oddziaływań pośrednich, wywołanych przez powstałe w wyniku realizacji inwestycji zmiany (utworzone obiekty przemysłowe, usługowe, zwiększona przepustowość dróg i szlaków komunikacyjnych, zwiększony ruch turystyczny, etc.).

Należy stwierdzić, iż największy wpływ na środowisko dotyczyć będzie przestrzeni zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru miejskiego Ełku, na terenie gminy wiejskiej Ełk. Jest to związane z prognozowanym rozwojem funkcji gospodarczej przy węźle drogi ekspresowej S61 (przy wschodniej granicy miasta i gminy Ełk).

Kwestia lokalizacji nowych funkcji gospodarczych, czyli terenów inwestycyjnych może kolidować z koncepcją spójności korytarzy ekologicznych. Przy czym istotniejszą barierą wydaje się być przebieg projektowanej drogi ekspresowej S61. Powstanie terenów inwestycyjnych i stref aktywności gospodarczych może pogłębić problem spójności korytarzy ekologicznych. Konieczne jest zatem, przy projektowaniu terenów inwestycyjnych, przeprowadzenie badań dot. zachowania spójności korytarzy ekologicznych i zaprojektowanie ewentualnych działań kompensujących negatywny wpływ powstałej zabudowy.

Trudno w tym przypadku wskazać rozwiązania alternatywne, gdyż lokalizacja możliwych terenów inwestycyjnych wydaje się być optymalna zarówno pod względem ekonomicznym (bliskość węzłów dróg ekspresowych), jak też ekologicznym (spójność już z zagospodarowanymi przestrzeniami). Większym zagrożeniem dla spójności korytarzy ekologicznych wydają się być powstające inwestycje dróg ekspresowych, które realizowane są niezależnie od działań ujętych w Strategii MOF Ełku.

Należy również przewidzieć, iż rosnąć będzie presja na środowisko związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej, w tym jednorodzinnej. Prognozuje się, że będzie ona największa w przestrzeni miejscowości: Regiel, Regielnica, Koziki, Sordachy, Mrozy Wielkie, a więc w kierunku południowo-wschodnim od granic miasta Ełk. Na tych obszarach przewiduje się działania inwestycyjne w zakresie sieci wodociągowej.

Rozwój funkcji turystycznej realizowany będzie w oparciu o zasoby przyrodnicze. Przewiduje się m.in. rozwój ścieżki rowerowej wokół Jeziora Ełckiego oraz poprawę dostępności szlaku wodnego na rzece Ełk. Rozwój funkcji turystycznej dotyczyć będzie również innych jezior na terenie gminy Ełk.

Inwestycje kanalizacyjne realizowane będą na obszarach gminy Ełk, m. in. w miejscowościach: Chruściele, Siedliska, Woszczele.

Z uwagi na brak sprecyzowania lokalizacji większości zadań ujętych w Strategii trudno jednoznacznie wskazać obszary, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Zasadniczo przyjęto, że przewidywane znaczące oddziaływanie dotyczyć może obszarów szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenie lub negatywne zmiany w środowisku. Do tych obszarów należy zaliczyć w pierwszej kolejności:

- wody powierzchniowe,
- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,

- obszary o znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż stan środowiska na ww. obszarach zasadniczo nie odbiega od stanu dla całego obszaru MOF Ełku.

Ze względu na dość ogólny charakter opisanych w Strategii działań trudno wskazać jakie ich będzie ostatecznie oddziaływanie na środowisko. Każde z przedstawionych działań i ujętych w ich ramach zadań może wymagać osobnej ekspertyzy oddziaływania na środowisko, prowadzonej już w ramach procesu inwestycyjnego. **W powyższym kontekście praktycznie niemożliwa jest identyfikacja gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk na danym terenie oraz ocena wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków.**

Analizując całokształt działań, jakie przewidziano do realizacji w Strategii MOF Ełku należy podkreślić, iż brak realizacji Strategii MOF Ełku w znacznym stopniu utrudni realizację założeń ochrony środowiska a nawet ochrony przyrody. Niewątpliwie wybrane działania charakteryzować się będą znaczącym oddziaływaniem na środowisko (m. in. rozwój terenów inwestycyjnych), jednak te działania są niejako konieczne do realizacji w kontekście zrównoważonego rozwoju obszaru MOF Ełku (m. in. ze względu na słabo rozwiniętą funkcję gospodarczą, niską przedsiębiorczość). Kluczowe jest jednak takie moderowanie rozwoju gospodarczego i społecznego, aby zachować i wzmocnić potencjał ekologiczny i przyrodniczy oraz chronić środowisko na terenie MOF Ełku.

Strategia MOF Ełku zbudowana została w oparciu o wytyczne polityki rozwoju regionalnego, płynące bezpośrednio z założeń Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Strategia MOF Ełku jest spójna jest ze strategią rozwoju „Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Strategii MOF Ełku na środowisko polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz w przypadku zadań, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w ramach indywidualnych zamówień. Wyniki pomiarów muszą odnosić się do obszaru objętego Strategią. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień Programu na środowisko prowadzony był w cyklu rocznym, podobnie jak to przyjęto przy monitoringu całości Strategii MOF Ełku.

10. Literatura i materiały źródłowe

Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek

google.maps

<http://crfop.gdos.gov.pl/crfop>

<http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/>

<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

<http://parkikrajobrazowewarmiimazur.pl/>

<http://www.bialystok.lasy.gov.pl/>

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Jerzy Kondracki, „Geografia regionalna Polski”, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, 1998.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Warszawa, 2019

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 Poz. 1911, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły)

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2019 rok

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Warszawa, 2019 rok

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Program ochrony przed hałasem dla miasta Gdyni, 2008 rok

Raport o stanie środowiska województwa warmińsko mazurskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Olsztyn, 2018 rok

Rejestry form ochrony przyrody, RDOŚ Olszyn, dostęp 27.04.2020

Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. pod nazwą „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Dz.U. 2020 poz. 26

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów Dz.U. 2014 poz. 1408

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin Dz.U. 2014 poz. 1409

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ełk

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ełk

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do Roku 2020

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywa do roku 2030

Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju

Ustawa OOŚ

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 poz. 55)

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283)

Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

11. Spis rysunków i tabel

Mapa 1. Układ przestrzenny MOF Ełku	16
Mapa 2. Podział województwa na Regiony Gospodarki Odpadami wg WPGO 2011	23
Mapa 3. Rezerваты oraz obszary natura 2000 na terenie MOF Ełku	26
Mapa 4. Obszary chronionego krajobrazu na terenie MOF Ełku	27
Mapa 5. Obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru zabytków nieruchomych w województwie warmińsko-mazurskim	28
Mapa 6. Przyszły model funkcjonalno-przestrzenny MOF Ełku	31
Mapa 7. Lokalizacja wybranych działań Strategii MOF Ełku, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko	33
Mapa 8. Potencjalny wpływ lokalizacji terenów inwestycyjnych oraz drogi ekspresowej na spójność korytarzy ekologicznych	77
Mapa 9. Lokalizacja węzła drogi ekspresowej w okolicy Ełku na tle korytarzy ekologicznych	80
Rysunek 1. Cele strategiczne oraz szczegółowe strategii MOF Ełku	8
Tabela 1. Kierunki działań strategii rozwoju MOF Ełku	9
Tabela 2. Ocena stanu jednolitych części wód rzecznych badanych w 2017 roku.....	17
Tabela 3. Ocena stanu jednolitych części wód jezior badanych w 2017 roku	18
Tabela 4. Wybrane wyniki jakości powietrza dla strefy PL2803 warmińsko-mazurskiej	20
Tabela 5. Lista obszarów chronionych MOF Ełku	24
Tabela 6. Pomniki przyrody na obszarze MOF Ełku	28
Tabela 7. Ocena wpływu na środowisko kierunków działań Strategii MOF Ełku.....	40
Tabela 8. Analiza kierunków działań mogących oddziaływać na środowisko w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali	46
Tabela 9. Cele PEP 2030	65
Tabela 10. Opis oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych kierunków działań....	68

Wrocław, 02.11.2021

Mgr inż. Marek Karłowski (imię i nazwisko Autora prognozy)

Institut Badawczy IPC Spółka z o.o.

Ul. Ostrowskiego 9

53-328 Wrocław

**OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU
WYMAGAŃ, KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST.2 USTAWY OOŚ**

Oświadczam, iż jako Autor prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu pod nazwą „Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Etku 2030”, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283), tj. posiadam ukończone w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie o kierunku ochrony środowiska. Ponadto jestem autorem minimum 5 prognoz oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

podpis Autora prognozy

